לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום ג', י"ג בתשרי תשמ"ח, 6 באוקטובר 1987 / שנה מ"ח מס' 13463 / המחיר –.1 ש"ח כולל מע"מ

רנה קאסין — יהודי ראשון שהוטמן בפנתיאון

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — רנה קאסין, איש רוח יהודי שלחם למען זכויות האדם ולמען ישראל, הוכתר בטקס רשמי מפואר כקדוש האומה הצרפתית. עפרו נקבר בפנתיאון על רקע צלילי המרסלייזה.

זו הפעם הראשונה שאישיות יהודית מוטמנת במקדש היווני בו קוברת האומה הצרפתית את גדוליה לאות הוקרה.

מקורות משפטיים בכירים:

מבחינה משפטית ניתן להסגיר את ויליאם נקש לצרפת לאלתר

ביה"ד הרבני האזורי בירושלים האריך תוקף צו עיכוב היציאה מהארץ נגד נקש
● בהחלטת ביה"ד נאמר: אין למהר להסגיר ובכך לפגוע באשה ולהשאירה עגונה

מאת דוד פרידמן, כתב „עתים"

מקורות משפטיים בכירים במשרד המשפטים אמרו בתגובה לפסק דינו של בית הדין הרבני בירושלים בעניינו של נקש, כי מבחינה משפטית ניתן להסגיר את נקש לצרפת לאלתר, גם ללא ביטול צו עיכוב היציאה מהארץ נגדו. מקורות אלה אמרו, כי הדבר לא יבוצע, רק בשל כבודו של בית הדין הרבני.

בימים הקרובים, כך מסרו המקורות המשפטיים, יגבשו במשרד

(המשך בעמוד 2)

שרון ומודעי ממשיכים לרכוב על ה„לביא" — הופיעו נגד הממשלה

השתתפו בעצרת של עובדי התעשיה האווירית נגד החלטת הממשלה על ביטול ה„לביא"

השר שרון עם הגב להחלטת הממשלה... והפנים לתשואות עובדי ה„לביא" צילום: מאיר פרטוש

מאת יוסף שמי, כתב „על המשמר"

אתמול תחת הסיסמה „לבטל את ההחלטה בדבר הפסקת פיתוח הלביא", נערכה אתמול עצרת בהשתתפות אלפי עובדי התעשיה האווירית. מבין כל שרי הממשלה, חברי כנסת ואנשי הציבור, שהוזמנו להשתתף, הופיעו רק השרים שרון ומודעי וח"כ רפאל איתן.

עשרות השוטרים בצדי מפעלי התע"א בלוד נותרו ללא עבודה. גשם שוטף שירד במהלך העצרת פיזר את הנוכחים.

השר שרון שזכה לקבלת פנים חמה אמר כי יש להמשיך בפרויקט הלביא. בעיני הלביא לא מת. צריך להמשיך ולשכנע. האסיפה התנהלה כאילו המאבק על הפרויקט נימצא בעיצומו, ולא אחרי קבלת החלטה על סגירתו.

כתבנו מציין כי הופעתו של השר

(המשך בעמוד 2)

הידיעה על מות בנו הטייס גיל הגיעה אל האלוף (מיל.) דוד עברי בוושינגטון

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

טייס חיל האוויר סרן גיל עברי נהרג אתמול כשהתרסק מטוסו במהלך טיסת אמונים בדרום.

סרן גיל עברי הוא בנו של מנכ"ל משרד הבטחון, ומפקד חיל האוויר לשעבר אלוף (מיל') דוד עברי. בן 27 היה במותו. הלוויתו תתקיים ככל הנראה עוד היום, אולם טרם נקבע מועד סופי.

את הבשורה המרה על מות בנו קיבל דוד עברי בוושינגטון, שם הוא שהה לרגל הכינוס האסטרטגי הדו־שנתי בין ישראל לארצות הברית. משלחת משרד הבטחון לשיחות התלויה לחזור ארצה. אבל כבד שורר במשרד הבטחון ובמשפחת חיל־האוויר מאז התקבלה הידיעה על התאונה האווירית הקטלנית.

אתמול בצהריים סמוך לשעה 12 וחצי המריא סרן גיל עברי במטוס בטיסת אמונים בדרום במסגרת מבנה זוגי של שני מטוסים. לפתע, מסיבה לא ברורה, התרסק מטוסו בנגב הדרומי, והוא נהרג. מפקד חיל האוויר האלוף אביהו בן נון מינה ועדת חקירה לבדיקת נסיבות התאונה.

שר הביטחון יצחק רבין קיבל את הבשורה על מותו של הטייס כשעה שהיה במסוקו בדרכו מתרגיל צה"ל בדרום בחזרה לתל אביב. נתיב טיסתו של השר עבר בסמוך לאתר התאונה, אולם באותה העת לא ידע רבין עדיין במי המדובר. רק כשהגיע לשדה דב נתבשר, כי מדובר בבנו של מנכ"ל משרדו דוד עברי. את הבשורה המרה על מות בנו גיל בישר לעברי שמלאו לו אתמול 55 שנים ניספח צה"ל בוושינגטון האלוף עמוס ירון, והניספח האווירי וראש משלחת משרד הבטחון אברהם בן יוסף. שר ההגנה האמריקאי כספר ויינברגר ששמע על האסון הביע השתתפות בצער, והציע להעמיד לרשותו של עברי מטוס אמריקאי מיוחד, שיחזירו לישראל. אולם הוא ויתר על כך לאחר שנסתבר, כי קיימת טיסת „אל־על" סדירה.

האלוף (מיל') דוד עברי קיבל את הידיעה באימוק, המריא לניו יורק, שם אסף את רעייתו ואת בנו הצעיר, ועשה דרכו ארצה. בטרם צאתו מארה"ב ללווית בנו שוחח עם עברי בטלפון שר הבטחון יצחק רבין ומפקד חיל האוויר האלוף אביהו בן נון, שהביעו צער על האסון.

סרן גיל עברי התנדב וסיים את קורס הטייס בחיל האויר בעת שאביו היה מפקד חיל האויר.

גיל רצה ללמוד באוניברסיטה

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

„גיל היה טייס מצטיין, ודמות של ממש בטייסת. רק לפני מספר חודשים חזר משנה של טיול הרפתקאות שערך באמזונס ובדרום אמריקה. הוא חזר לטייס, כשבליבו ותלמה להשתתף בקרוב קהל האויר כדי ללמוד באוניברסיטה בתחום האסטרטגי — סיפר אמש ידידו איש צוות אוויר.

חלומו הגדול של גיל היה לעבוד כחוקר במרכז ללימודים אסטרטגיים בת"א. ניסו לשכנע אותו להתחתם תקופה נוספת בקבע, אולם הוא סרב בטענה, כי עליו לנסות קריירה מחוץ לצבא.

גיל היה בחור יפה תואר וצנוע, אף פעם לא ניצל את עובדת היותו בן של מפקד חיל האוויר.

גיל היה רווק עם הצלחה אדירה בקרב בנות המין היפה, הוא התגורר בדירה שכורה ברמת השרון סמוך לבית הוריו. הוא היה טייס טוב וצנוע, שאני רוצים אותיים מבינו שאם היה נשאר בחיל האוויר היה מגיע רחוק" — סיפר חבר.

צבן: החלטת ביה"ד הרבני — פגיעה חמורה במעמד ביהמ"ש

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

ח"כ יאיר צבן (מפ"ם) אמר אתמול, כי החלטת בית הדין הרבני להתנגד להסגרת נקש לצרפת מהווה פגיעה חמורה במעמד בית המשפט העליון.

כאשר קיבל בית המשפט את החלטתו בפרשת נקש היה בית המשפט מודע לחלוטין לטענת העגינות העומדת במרכז הכרעת בית הדין הרבני העליון — הדגיש.

לדבריו, מי שמתנה את הסגרת נקש בכך שיתן גט לאשתו, מגיש לו על מגש של כסף את האמצעי להכשלת הסגרתו עד קץ הימים. ההתפתחות האחרונה תגרום ליוזמת חקיקה, שמטרתה תהיה לתחום ולהגביל ביתר בירור את סמכות בית הדין הרבני העליון.

תנועת ר"צ, תובעת מן היועץ המשפטי לממשלה להסגיר בלי דיחוי נוסף את ויליאם נקש לצרפת. וזאת לאחר שבית הדין הרבני שם ללעג ולקלס את בית המשפט העליון ואת שר המשפטים, וצפצף על סמכותם צפצוף ארוך.

בפנייתה ליועץ המשפטי טענה ר"צ, כי אי אפשר להשלים עם התנהגות בתי הדין הרבניים, ששמו עצמם מעל לחוק ומעל בית המשפט הגבוה לצדק. מעולם לא נשמעה קריאת תגר בוטה יותר על שלטון החוק הישראלי, אומר ר"צ בתגובתה.

החוב החיצוני של ישראל גדל ב־6 החודשים האחרונים ● עמוד 2

סניף ירושלים רוצה להוציא עמירב מתנועת החרות ● עמוד 2

נחשפה פרשת סחיטה ממנכ"ל מחלבות שטראוס ● עמוד 19

ח"כ שמאי מאשים גביש במתן טובות הנאה למקורביו ● עמוד 19

מונה קצין בודק לטיפול המשטרה בפרשת כפר סמיר ● עמוד 18

לגליון היום מצורף „הדף הירוק"

[illegible] קולקטיבית־יוק

הופעתם של השרים שרון ומודעי לצד איש האופוזיציה ח"כ רפאל איתן נגד החלטת הממשלה בעניין „הלביא" אינה תופעה חדשה בממשלת הליכוד הלאומי. אלא שבניגוד לארנס ממשיכים שני השרים האלה לכהן בממשלה אשר יש לה אחריות קולקטיבית על החלטה זו. אם שני השרים אינם מוכנים לקבל אחריות על ההחלטה היו צריכים לנהוג כעמיתם ארנס ולהתפטר מהממשלה. אולם על פי הכללים הנהוגים בממשלה זו, יכולים השניים להופיע בעצרות בכיכרות, ולהסית את הציבור נגד החלטה שהם בעצמם נושאים באחריות פרלמנטרית ואחריות קולקטיבית חוקית עליה.

שרון ו„קואליצית הלבנון", שהופיעה יחד עמו ממשיכים לחשלות את עובדי התעשייה האווירית, כאילו המשך פרוייקט „הלביא" תלוי בהחלטה כלשהי של ממשלת ישראל. „הלביא" מומן עד כה במלואו בכספי הסיוע האמריקני. המממנים אינם סבורים שכדאי להם להשקיע בפיתוח מטוס בטיב המצוי כבר אצל המדפים בארה"ב. בהעדר מימון אמריקני אין במשק הישראלי הסכומים הדרושים למימון פרוייקט בסדר גודל של 8-7 מיליארד דולר. לכן על התעשייה האווירית להתרכז בפיתוח הציוד הנלווה למטוס, ולכל פריט שניתן לייצר בשיתוף עם מיפעלים בארצות־הברית.

מן הראוי להזכיר, כי גם יפן וגם קנדה ויתרו מרצון, או נאלצו לוותר לאחר הפעלת לחץ אמריקני, על פיתוח מטוס קרב עצמאי. כוח עמידתה של ישראל נגד ארה"ב אינו רב יותר מאשר זה של שתי מדינות אלו, שלא נזקקו לארה"ב שתממן להן את הפרוייקט.

הופעתם של שרון ומודעי בעצרת עובדי התעשייה האווירית היא לא יותר מאשר דמגוגיה זולה. הם מנסים להפיק רווחים מפלגתיים צרים מהחלטה שהיתה מחוייבת המציאות. התעשייה האווירית נקלעה להפסדים וגרעון תפעולי כולל, וצמצומים ופיטורים בלתי נמנעים גם אם פרוייקט „הלביא" היה נמשך, ויתכן שבקנה מידה גדול עוד יותר. אולם אין זה מעניין את אביר „היציבות הכלכלית" - מודעי, ששינה את דעתו ברגע האחרון, בעיקר כצעד הפגנתי נגד יורשו בתפקיד שר האוצר. מכל מקום אין שום אפשרות לקוות, כי הממשלה הנוכחית תתנהג בהתאם לחוק האחריות הקולקטיבית של הממשלה. ציפיות כאלה יש לדחות עד לאחר הבחירות, בתקווה שהציבור ישנה את מצב התיקו הפוליטי.

עמוד אחורי
על המשמר

ציור מצב

תפס כותרת / יחיאל זוהר

ציוד מתוחכם וכשר

ליחיאל זוהר הייתה תחושה מוזרה. אנשים ברחוב הביטו בו בחיוכים גדולים, ונטעו בו חשדנות תמידית שהם יודעים משהו שהוא לא יודע. אחר־כך החל המידע לזרום משוחרי טובתו: בשעות הפנאי שלהם, מכוונים תושבי נתיבות את מקלטי הרדיו לתדר מסוים באף.אם. ובתדר הזה, קבל עם ועיירה, הם מאזינים בעניין לכל השיחות שמנהל זוהר מהטלפון ממשרדו.

זוהר הוא סגן ראש המועצה, ראש מועצת המנהלים של המתנ"ס, חילוני מוצהר ואחד הלוחמים המרים בהתחרדות בנתיבות. שיחות הטלפון שלו, מעניינות, בלי ספק, כמה וכמה אנשים בעיירה.

טכנאי „בזק" הוזמנו למשרד ולא גילו את פשר התקלה. זוהר הזמין מומחה פרטי, וזה גילה שלטלפון הוצמד מכשיר האזנה עם אנטנה!! על הגג. אף פעם, אומר זוהר במרירות, לא הצליחו לסדר אותי ככה.

אבל מעבר לעלבון האישי הקטן של זוהר, יש כאן נתונים חרושים בדבר שדה הקרב העתידי של נתיבות. זה שמתעמתים בו חילונים, חרדים פנאטיים מישיבת הנגב, וחרדים אוהבי חיים, קדושה וממון, מחצר הבבא ברוך. נציגיו של אלוהים עלי אדמות הולכים להכניס למלחמה זו ציוד מתוחכם. ואצלם, כמובן, לצורך העניין — הכל כשר.

יחיאל זוהר

שלי יחימוביץ'

אזמל / פסק־דין

גבול לפיצוי

פסק הדין שהוציא השופט בן־יאיר, שלפיו על החברה להגנת הטבע לשלם 13 מיליון ש"ח לנער אמריקני שנפגע קשות בטיול, הוא גזירה שאי־אפשר לעמוד בה, ומצביע על כך שהשופט אינו יושב בתוך עמו. הכל רוצים בהגברת הבטיחות. בטיולים, בדרכים ובכלל. רבים יקבלו בברכה פסקי־דין מחמירים ומרתיעים בתחום זה. אבל איש אינו רוצה שהטיולים ייפסקו כליל, מחשש לתאונות ופיצויים לא סבירים, ששום ביטוח אינו מספיק כדי לשלמם.

זה אבסורד שכל נכסי החברה להגנת הטבע יעוקלו כבטוחות לפיצויים, ושכונס הנכסים יקבע האם הנוער ושאר אזרחי ישראל יוכלו ללמוד ולטייל השנה במסגרת בתי־ספר שדה של החברה ברחבי הארץ! מתי אפשר יהיה לשתק, בעיקולים דומים לשם תשלום פיצויים לאחר תאונות, גם את חברות התחבורה, האוניברסיטאות, למגלשות מים, בתי הקולנוע, תנועות הנוער ובתי הספר — גם בהם יש תאונות!

עם כל הצער על מר גורלו של הנער שנפגע, ג'ון כהן, לא מגיעים לו פיצויים בשיעור העולה פי כמה וכמה על מה שקיבלו כל שאר נפגעי התאונות בישראל עד כה, ויש לקוות שיוגש ערעור לבית המשפט העליון, ופסק דין מאוזן יותר יתקן את שגיאות פסק הדין הזה.

[illegible]

בשטח / תקשורת ימנית

„צריך לירות בהם"

בקומה העשירית של מצודת זאב, בכניסה לחדר ההרצאות, הדביק מישהו „סטיקר" קטן ותיקני בצבעי כחול־לבן. „העם", כך כתוב שם, „נגד תקשורת עוינת". העם במקרה הזה הוא קבוצה של כמאה פעילים מהרובד הבינוני של תנועת החרות, שמתכנסים מזה חודשיים לסדנה מטעם חוג „לאום" — איך לא — של התנועה, בנושא עיתונות ותקשורת. „הרעיון", אומר יוסי ז'רז'בסקי, יזם ומוציא לפועל, „התעורר מתוך תחושת הימין שמקומנו על המפה התקשורתית מקופח. התקשורת היא כלי חשוב לקידום מטרות פוליטיות ואנחנו רוצים להעניק בקורס הזה מיומנות לשימוש בכלי הזה. כיצד ניתן להגיע אליהם בדרכים קצרות ויעילות".

נתן ברון (מימין) מלמד את „העם"

עד כאן התיאוריה. בשטח מתברר, עשר דקות אחרי תחילת ההרצאה, ש„העם" עדיין בשלב של עליהום ולא כל־כך בשלב של ללמוד על התהליכים. חבר הוועד המנהל של רשות השידור, נתן ברון, שהוזמן להתייחס לנושא „רשות השידור — בעד מי, נגד־מי", מקדיש את מרבית הזמן לענייני אקטואליה של העיתונות הישראלית, מדבר על צדוק יחזקאלי, מקריא את „עיתונאי קטן", שירו של אריק איינשטיין שגורר כאן מלמולי הסכמה מכל הלב. „התקשורת הישראלית ברובה", אומר ברון, „אוהבת להראות את הערבי הטוב מול היהודי הרע. החילוני הנחמד מול הדוס המכוער, השמאלני המתון והנאור מול הימני המפגר... לחזור על הנוסחה! תזכרו את זה!...". אחר־כך, בדברי התשובה לשאלות, הוא נזכר גם לאזן את עצמו ולמול מבול של שאלות בסגנון למה פרס מקבל יותר זמן משמיר, למה יוסי שריד מופיע כל כך הרבה והאם יש למר ברון אפשרות להציע לנו דרך איך לכרות את לשונו ולקטוע את ידו של כל כתב ש...; איך להשתיק אותם, יש איזו דרך להשתיק אותם? הוא מבקש שלא להשתמש בביטויים כאלה ומציע ל„עם" להפסיק להסתובב כל הזמן עם תסביך רדיפה. „תשלחו לתקשורת נציגים שיודעים להתבטא ולא עלגי־לשון ושפה...". מאחורי פונה בחור לבחורה שלידו ואומר: „צריך פשוט לירות בהם".

ירון זליג

מסך אחרון / משה חובב

מסע אחרון לירושלים

את משה הכרתי כמעט 30 שנה. אז, ב־1957, היה בסוף שנות ה־20 שלו ואילו אני צוציק שזה עתה סיים את שירותו הצבאי. קריינות וקריינים תמיד קסמו לי במדיה המופלאה הזו, ששמה רדיו, את קולותיהם של משה, ראומה, ושל אחרים, הכרתי כמו כל עם ישראל, בהאזנה למכשיר רדיו כבד. לי היתה זכות אישית, בהיותי ירושלמי ומקורב לרדיו,

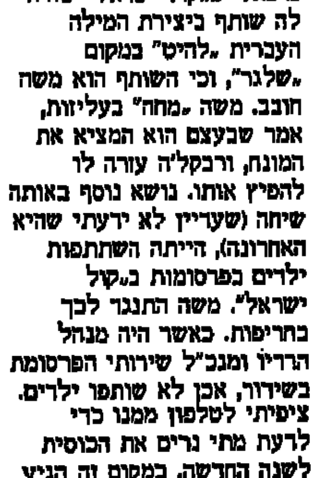

משה חובב

להכיר את משה אישית. כראש הקריינים גם בחן אותי ו... פסל. שנים רבות מאוחר יותר, לפני כשנה, הזכרתי לו את אותה אפיזודה בה פסל אותי מלהיות קריין. ענה לי בנימת לצון: „אתה רואה שאתה יכול להודות לי על כך". לרמוך, החיים כקריין אינם רק עטופי תהילה. בשנתיים האחרונות היה בקופנהגן כשליח הקרן הקיימת, תפקיד לו נרתם בכל להטו הציוני. „תאמין לי שהקרן הקיימת עושה עבודה נהדרת וטרם עבר זמנה", נהג לומר. משך מספר חודשים שהה בירושלים ועבר ניתוח־לב. שמחתי כאשר חזר לקופנהגן להמשך מילוי תפקידו. עדיין היה חלש, אך כרגיל אופטימי. באחרונה היה צריך לעבור מדירה שכורה אחת לדירה אחרת, מאמץ לא קל לאדם שזה עתה עבר ניתוח קשה. בשיחה אחרונה בטלפון דיברנו ועל חידושיו בשפה העברית. אותו בוקר סיפרה רבקל'ה מיכאלי ב„קול ישראל" שהיה לה שותף ביצירת המילה העברית „להיט" במקום „שלגר", וכי השותף הוא משה חובב. משה „מחה" בעליזות, אמר שבעצם הוא המציא את המונח, ורבקל'ה עזרה לו להפיץ אותו. נושא נוסף באותה שיחה (שעדיין לא ידעתי שהיא האחרונה), הייתה השתתפות ילדים בפרסומות ב„קול ישראל". משה התנגד לכך בחריפות. כאשר היה מנהל הרדיו ומנכ"ל שירותי הפרסומת בשידור, אכן לא שותפו ילדים. ציפיתי לטלפון ממנו כדי לדעת מתי נרים את הכוסית לשנה החדשה. במקום זה הגיע טלפון אחר: הקונסול הישראלי מאיר הודיע לי בכאב שמשה איננו.

בבוקר שלמחרת יום הכיפורים, יום שמש נהדר של סתיו בקופנהגן, נפרדה ממשה הקהילה הישראלית הקטנה, ראשי היהדות המקומית וחברים: בשורה הראשונה באולם התפילה בבית הקברות היהודי ישבה רעייתו חנה ובנו הבוגר גיל, המלווים את ארונו במסע האחרון לארץ מולדתו, לעירו האהובה ירושלים, העיר שקולו שלו הודיע על שחרורה במלחמת ששת הימים.

... ואנו נמשיך לזכור את משה חובב יום־יום, כאשר עם פתיחת השידורים ב„קול ישראל" נשמע את קולו קורא: „שמע ישראל...".

עלי כהן, קופנהגן

תמונת מצב / גשם ראשון

הלך עוד קיץ

ישבנו בחוף המערבי והתלהבנו (כמה המוני) מהשקיעה. מישהו אמר שהיום כבר הרבה יותר קצר. ניווטנו את ההערה שלו באדיבות אך בתקיפות אל מעבר לאוזנינו הימנית. המשכנו להבהות, מרותקים, בזוהר הכתום. מה לנו ולנתונים פרגמטיים.

קצת יותר למטה, החוף נראה לבן מתמיד. בשולחן שממול רגנו בהשערה שאולי זה בגלל שאין כמעט אנשים. גם המידע הזה לא חדר בצורה מטרידה את תודעתנו. מה לנו ולסטטיסטיקות היבשות.

מתוך רקע כחול־כסוף־עמוק הגיחה לפתע המלצרית שלנו. מיד היה ברור לכולנו שמשהו השתנה בה אבל לא עשינו מזה עניין. הזמנו, כמו תמיד, ארבע פעמים אבטיח עם גבינה בולגרית. היא נתנה בנו עיניים נבוכות ואמרה שאין. וגם שלא יהיה יותר. כי העונה נגמרה.

אכלנו חומוס ולבנה, במקום. חשש קל החל מוזחל אל התודעה, אבל רק כאשר מישהי בשולחן הסמוך אמרה שנעשה לה קר, הבנו מה היה המשונה במלצרית שלנו: את גופייתה האפורה המכסה שליש טפח ומגלה המון טפחיים, החליפה טישרט ירוקה שמגלה בקושי ידיים. בבת־אחת נפלה עלינו רוח נכאים. קמנו. שילמנו. והסתלקנו. אחר־כך ניסינו פעם נוספת להציל את המצב ודקלמנו את ברכת הפרידה הקבועה שלנו: בשבוע הבא. אותו מקום. אותה שעה.

אבל כשהגענו אל המכוניות, מצאנו אותן לתדהמתנו מנומרות, טיפות טיפות, קטנות קטנות, עיקבות הגשם הראשון. הלך עוד קיץ.

ורד לוי

מדף/מלחמת יום הכיפורים

מריונטות של הדוד סם

ישי קורדובה: מדיניות ארצות הברית במלחמת יום הכיפורים; הוצאת מערכות; ספטמבר 1987; 218 עמודים, כולל הערות

בין השישי לתשיעי באוקטובר, כאשר חלק מהמנהיגות הישראלית חש שהמדינה נמצאת על סף כליונה, המשיכו בוושינגטון לשחק במשחקי השהיה לגבי הפצרותיה, דרישותיה ותחנוניה של ישראל לקבל סיוע מאסיבי בתחום של הצטיידות והשלמת האבידות הכבדות שספג צה"ל בימים הראשונים של הקרבות.

מדוע התמהמה — הסיוע האמריקני המאסיבי עד השלושה־עשר בחודש — היא אחת הסוגיות המרכזיות אותן מנתח בצורה מרתקת וממצה הספר שלפנינו. מתוכו עולה מה שרבים אצלנו מתעקשים לא להבין — האינטרסים של ישראל וארה"ב לא תמיד חופפים ויש שהם אף מתנגשים. ישראל היא רק עוד מרכיב במכלול השיקולים הרחבים המנחים את מדיניותה של ארה"ב והסיוע שלה לנו לא נתון מראש פור־גרנטד.

במקרה של מלחמת יום הכיפורים, יצאו האמריקנים מגדרם כדי להוכיח לערבים שהם מנהלים מדיניות מאוזנת, והחלטתם לשגר סיוע מאסיבי לישראל התקבלה רק כאשר התעורר בקרבם החשש שהיחלשות ישראל מגיעה לרמה בה התבטל הצורך בשירותיה הטובים של ארה"ב כמתווך בין הניצים. גם הלחצים הכבדים אותם הפעילו עלינו האמריקנים לקראת סוף המלחמה, עת עמד צה"ל בפני השמדה מוחלטת של הצבא המצרי, נבעו מאותו שיקול עצמו. כלומר, ארצות־הברית לא רצתה ישראל חלשה מדי אך גם לא ישראל חזקה מדי. היא היתה זקוקה לישראל באותו מינון אשר יגרום לסאדאת להבין, שבלעדיה לא ייתכן לקבל שום דבר במזרח התיכון.

המחקר מראה כיצד גרפה ארה"ב את הרווחים מהדם שאנחנו השקענו במלחמה. בעזרתה דחקה ארה"ב את הסובייטים לשולי הסכסוך, קרבה אליה את מצרים, פתחה לעצמה דלתות בדמשק ועוד הגבירה את תלותה של ישראל בה.

מי שהשתתף במלחמה הנוראה ההיא, ירגיש למקרא שורות הספר שהוא בסך הכל היה מריונטה.

בני ברבש

עורך „עמוד אחורי": אפי לנדאו

החוב החיצוני של ישראל גדל ב־6 החודשים הראשונים של השנה

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

כניסה מסיבית של הון לטווח קצר, כתוצאה מהלוואות שנטלתו בחו"ל, גרמה לעלייה בחוב החיצוני של ישראל בששת החודשים הראשונים של השנה. הכניסה של מטבע חוץ היתה תוצאה ישירה של מדיניות שערי הריבית הגבוהים, שהנהיג בנק ישראל.

נתונים שפורסמו אתמול על־ידי בנק ישראל הראו, כי במחצית הראשונה של השנה גדל החוב החיצוני ב־700 מיליון דולר, והסתכם ב־25.8 מיליארד דולר בסוף יוני.

הבנק אמר שכ־200 מיליון דולר מגידול זה שיקפו למעשה את ירידת ערך הדולר.

חלק מחובותיה של ישראל בחו"ל נקובים במטבעות אירופאיים. עם התחזקות אותם מטבעות לעומת הדולר גדל הערך הדולרי של החוב.

אבל הנתונים גם הראו, שחל גידול של כ־300 מיליון דולר בחוב קצר מועד של המשק — תוצאה ישירה של הלוואות מוגברות, שנלקחו בחו"ל ע"י הסקטור הפרטי, כולל הבנקים המסחריים בששת החודשים הראשונים של השנה.

100 מ' דולר יותר

הגידול בחוב קווז בחלקו ע"י תשלום פרעון ע"י הממשלה.

עפ"י הנתונים במחצית הראשונה של '87 הממשלה צברה חובות במאה מיליון דולר יותר מסכום ההלוואות החדשות שקיבלה. אך מאחר שלממשלה היו חובות במטבעות אירופאיים, השערוך של אותם חובות גרם לעלייה של כ־90 מיליון דולר ביתרת החוב הממשלתי.

בסוף יוני השנה הסתכם החוב קצר המועד של ישראל ב־4.1 מיליארד דולר, לעומת 3.8 מיליארד דולר, ששה חודשים קודם לכן.

עפ"י נתוני בנק ישראל תשלם ישראל כ־1.1 מיליארד דולר בשלושת החודשים האחרונים של השנה בגין קרן וריבית על חוב ארוך מועד.

היבוא לישראל בתשעת החודשים הראשונים של השנה הסתכם ב־8.25 מיליארד דולר כמיליארד וחצי דולר יותר מאשר בתקופה המקבילה אשתקד, על כך הודיעה אתמול הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

במשך חודש ספטמבר הסתכם היבוא בכ־870 מיליון דולר.

הערכה הירושלמית:

הרעיונות החדשים של שולץ יעסקו בנוסחאות לעקיפת הוועידה הבי"ל

מאת דליה שהורי, כתבתנו המדינית

בירושלים נשמעת הערכה, כי "הרעיונות החדשים" עמהם מתכוון מזכיר המדינה ג'ורג' שולץ לבוא לישראל יעסקו בנוסחאות שונות לעקיפת הוועידה הבינלאומית, לה מתנגד ראש הממשלה יצחק שמיר. נוסחאות אלה ידברו, על פי הערכה זו, על "שיחות בינלאומיות מקדימות", שלאחריהן ייערכו השיחות הבילטרליות בוועדות גיאוגרפיות.

באופן זה תישמר מעורבות האו"ם וחברות מועצת הבטחון בתהליך השלום, אך לא יהיה להם חלק באמירה בשיחות הישירות עצמן.

בירושלים סבורים, כי על אף הרעיונות ששולץ ככל הנראה יביא עמו, הוא לא יכנס למו"מ ולשליחות תיווך בנסיעתו הנוכחית, אלא יסתפק בהשמעת הרעיונות בירושלים, קאהיר ורבת־עמון, וקבלת תגובות ראשונות עליהם. זאת, כדי שיוכל לבוא לפגישת הפיסגה עם שר החוץ הסובייטי שווארנדזה במוסקבה, מתוך הרגשת מעמד המפתח של ארה"ב בין המעצמות המעורבות בסכסוך במזה"ת.

שולץ יתארח אצל פיקרינג.

אתמול גובש כמעט סופית סדר היום של שולץ בישראל. הוא יגיע לכאן ביום ו' ה־16 בחודש זה בצהרים, ויצא מייד לירושלים, כדי להפגש עם ראש הממשלה יצחק שמיר. לאחר מכן ישוב לתל־אביב, לבית שגריר ארה"ב בישראל תומס פיקרינג, שם יתארח.

במוצאי־שבת יעלה שולץ לירושלים לסעודת ערב, שיערוך לכבודו שר החוץ שמעון פרס.

למחרת, יום א', יקבל שולץ במכון וייצמן ברחובות תואר דוקטור של כבוד.

בצהרים יבוא לירושלים לשיחות עבודה במשרד החוץ, משם ייצא לפגישה מסכמת עם ראש הממשלה. בערב ייצא שולץ את הארץ בדרכו לקאהיר.

מתכנני הביקור האמריקניים דחו במפורש אפשרות ששולץ יפתח באיזור במסע דילוגים, וישוב לישראל אחרי קאהיר או רבת־עמון.

ב־22 בחודש זה מתקיימת פגישת שולץ עם שוורנאדזה במוסקבה.

ככל הידוע לא מתוכננת לשולץ פגישה עם משלחת פלשתינית מהשטחים.

אולי בכל זאת

וושינגטון. — פקיד בבית הלבן השאיר אמש פתוחה את האפשרות שלמרות סדר יום עמוס, עשוי הנשיא רייגן להפגש עם ראש הממשלה יצחק שמיר, כאשר יבקר בחודש הבא בארה"ב.

הפקיד, שרצה בעילום שם, הגיב על הידיעה כי רייגן לא יפגש עם שמיר בשל ההכנות לועידת פיסגה אמריקנית־סובייטית.

עתונים ישראליים, הניחו כי זהו סימן לצינון הקשרים בין ארה"ב לבין שמיר, המתנגד לועידת שלום בחסות האו"ם, בה מצדדת ארה"ב, אך הפקיד הדגיש, כי רייגן "מעריך ביותר" את ראש הממשלה שמיר. (עי"ר)

לשכת רה"מ: לשמיר יש הזמנה עומדת לבקר את הנשיא ריי"גן

ספק אם נשיא ארה"ב יוכל לקבל אותו בביקורו בחודש הבא ● שמיר לא רוצה להתכתב עם ממלא מקומו פרס

מאת דליה שהורי, הכתבת המדינית של "על המשמר"

ראש הממשלה יצחק שמיר ייצא לארה"ב בחודש נובמבר גם אם לא יוכל להתקבל על־ידי הנשיא רייגן. זאת, מאחר ששמיר נתן את הסכמתו להשתתף בכנס הפדראציות היהודיות במיאמי כבר לפני חודשים אחדים.

מקורות בלשכת ראש הממשלה אמרו אתמול, כי לראש הממשלה יש הזמנה עומדת מאת הנשיא רייגן לבקרו בוואשינגטון. הנשיא רייגן הזמין את שמיר עוד בחודש פברואר השנה, כאשר נפגשו באחרונה.

בלשכת ראש הממשלה נאמר, שאם רייגן לא יוכל לפגוש את שמיר בנובמבר, תתקיים הפגישה ביניהם במועד מאוחר יותר.

שמיר לא רוצה התכתבות עם פרס

בעניין מכתב פרס לשמיר על ועידת הנשיאים נמסר בלשכת ראש הממשלה, כי שמיר אינו מתכונן להתחיל עתה התכתבות עם פרס בנדון זה — אף על פי שתוכן המכתב אינו מקובל עליו.

עד כה לא נקבעה כל פגישה בין פרס ושמיר, שלא נפגשו מאז שובו של פרס מארה"ב בסוף השבוע שעבר.

שרון ומודעי

(סוף מעמוד ראשון)

שרון היתה בגדר פתיחת מערכת בחירות.

השר מודעי שלא נרתע מהגשם הסוחף אמר כי ההחלטה נפלה בנסיבות פוליטיות מפלגתיות. כל הנימוקים כאילו מדובר בשיקולים כלכליים אינם מתקבלים על דעתו של מי שהיה שר האוצר והתורם לייצוב המשק.

הנאספים דיברו על המשך המאבק אחרי החגים.

רפול, דיבר בעד החייאת תוכנית הלביא כסמן של גאווה לאומית, עוצמה ואי תלות ועמידה כנגד הלחץ האמריקאי.

לחץ לשימור תנאי פרישה

לכתבנו נודע, כי יש כבר רשימת מועמדים לפיטורים, והאספה היא חלק מהתוכנית של הטלת לחץ על שימור תנאי הפרישה.

יו"ר ועד עובדי התעשייה האווירית יעקב שפי אמר לכתבנו, כי זה לא נכון שהעצרת היתה פוליטית. לדבריו הוזמנו כל שרי הממשלה, אך הופיעו רק שניים, והיו אלה שרי הליכוד. "אני בעצמי איש מערך אז אין לחשוד בי, שרציתי באסיפה פוליטית לטובת הצד האחר".

בתשובה לשאלה מה מטרת העצרת אמר, רצינו להשמיע נתונים על מחירי ה"לביא" לעומת מטוס האף־16. כן, רצינו למסור נתונים על עלות הסגירה של הפרויקט. לטענתו, מחיר הלביא עשוי להיות נמוך, או קרוב למחיר האף־16, ואיפה הגאווה הלאומית? הוא הוסיף, כי נציגות העובדים מתנגדת לפיטורים ותאבק נגדם. במידה ולא יהיה מנוס מפיטורין, אפשר לצמצם בדרך של פרישה מרצון.

פרס הציע לעמיתו היפני להקים קרן מחקר משותפת

מאת דליה שהורי, כתבתנו המדינית

מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס הציע אתמול בפגישתו עם סגן שר החוץ היפני טקאשי הימאנו, השוהה בישראל, יפן וישראל יקימו קרן משותפת, בהשקעה שווה, למחקר ופיתוח בתחומי החקלאות, הרפואה, אנרגיית השמש ופיתוח מדבריות. זאת, כדי לטפח פרוייקטים משותפים בעולם השלישי וכדי להקים מפעלים ישראליים ויפניים משותפים.

סגן שר החוץ של יפן אמר, כי הצעת פרס היא רעיון חיובי, שייבדק עתה על־ידי יפן ברוח אוהדת.

כן אמר, כי זה לו ביקורו הראשון בישראל, והוא מלא התפעלות מהנוף ומהחקלאות המפותחת בישראל.

משה חובב — למנוחות

מאות מעובדי "קול ישראל", אנשי ציבור, עיתונאים, ידידים ובני משפחה השתתפו אתמול אחה"צ בהלווייתו של משה חובב, שנערכה בגשם שוטף בבית העלמין בהר המנוחות בגבעת שאול בירושלים.

המנוח, שהיה מהקריינים הבולטים ב"קול ישראל", מנהל הרדיו ובעת האחרונה שליח הקק"ל לארצות סקנדינביה, נפטר בשבוע שעבר בגיל 58.

"על המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3–43360–4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטר הדרים 102–121, טל' 233161–4. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' פבזנר 17. טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

סניף "חרות" בירושלים החליט להעמיד את עמירב למשפט

מאת דורית גפן, כתבתנו לעניני מפלגות

סניף תנועת החרות בירושלים החליט אמש להעמיד למשפט מפלגתי את משה עמירב מחרות בעקבות מגעיו עם אישים המזוהים כחברים באש"ף.

בישיבה סוערת נתקבלה פה אחד ההצעה, אשר הועלתה ע"י צחי הנגבי, מנהל לשכת ראש הממשלה. עמירב ייתבע לדין בפני בית הדין הפנימי של תנועת החרות, כדי ליישם את ההחלטה.

תנועת החרות לא יכולה היתה להצביע טוב יותר על אופיה האמיתי מכפי שעשתה זאת בניסיונה להקיא מתוכה את משה עמירב — הגיבו אתמול במפלגת העבודה על החלטת סניף "חרות" בירושלים.

"צחי הנגבי ממלא את מקום אדוניו, שהיו מוכנים לסייע בידי עמירב באין רואים אך כאשר הפרשה פוצצה, הם בוחרים להסתייג ממנו ומגיעים עד כדי הצגתו "מחרות", כנהוג במשטרים טוטאליטריים", אמרו בעבודה.

צה"ל יתבע מקיבוץ עין־גדי לשלם את מחיר מבצע החיפושים והחילוץ של 2 בני הקיבוץ

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

שלטונות צה"ל מתכוונים להגיש בקרוב תביעה כספית נגד קיבוץ עין גדי בדרישה להחזרת מלוא העלות הכספית של מבצע החיפושים והחילוץ של שני בני הקיבוץ שלשום מים המלח.

על פי בדיקה שערך אתמול חיל־האוויר הסתכם מבצע זה בעלות של 190 אלף שקלים, מחיר הפעלתם של שלושה מסוקים על צוותם ושל מטוסי קרב שפיזרו נורים מעל שטח החיפושים בים־המלח.

גורמים צבאיים מסרו לכתבנו, כי תקציב הבטחון אינו מסוגל לשאת על עלותם של מבצעים אזרחיים מסוג זה, "צה"ל במקרה כזה ניגש מיד לסייע, אולם נידרוש את מלוא הכסף בחזרה".

כזכור במקרה דומה שארע בים המלח לפני כשנה חילץ צה"ל מטביעה מספר תלמידי ישיבות מירושלים. גם אז תבע צה"ל, דרך משרד הבטחון, את החזרת עלות המבצע.

דניאלה וייס סרבה להתראיין לתוכנית שבה ישתתפו ערביות

מאת אתי רונאל, כתבת "על המשמר"

מזכירות "גוש אמונים" דניאלה וייס סרבה להתראיין לתכניתה של עדנה עברון במידה שגם נשים ערביות ישתתפו בסידרה העוסקת ביחסי גברים ונשים ב־1987.

משאלה עברון לסיבת הסירוב הסבירה וייס ש"אם אני צריכה להתמודד על נושאים ציוניים או נושאי בניין הארץ, אינני רוצה להעמיד את עצמי בשורה אחת עם נציגות של ציבור, שיכולות להיות לו תביעות דומות לשלי לגבי הארץ.

אני רוצה לקדם, על פי הצו האלוקי, שקודם לכל ועל פי מגילת העצמאות, את אחיות עם ישראל בארץ ישראל. והקידום הזה לא מתקיים על־ידי התמודדות עם אותו גוף שמנסה להתחרות על זה".

לבסוף שיכנעה אותה עברון להתראיין ולנמק את סירובה במהלך התכנית, שתשודר בגלי צה"ל ביום ו' הקרוב.

בתשובה לשאלה אמרה אתמול עברון, כי במסגרת התחקיר על הנושא נמצאה כבר מועמדת ערבייה, סטודנטית מכפר בגליל הלומדת בירושלים, והיא מקווה שהראיון יוקלט בקרוב.

פרקליטות המדינה תשיב לבג"צ בענין ביתי"ר י־ם

מאת אתי רונאל, כתבת "על המשמר"

יו"ר רשות השידור, מיכה ינון, ביקש אתמול מפרקליטות המדינה להשיב לעתירה לבג"צ בדבר הצו על תנאי שהוציא בית־המשפט העליון, המכוון אל רשות השידור והמורה לתת לה להתייצב וליתן טעם מדוע לא ישודרו ברדיו ובטלוויזיה סקירות ודיווחים על משחקי קבוצת ביתי"ר ירושלים.

העמדה אותה הציג יו"ר הרשות בהתייעצות עם מנכ"לה היתה, כי הרשות לא תתנגד להפיכת הצו על תנאי לצו החלטי. וזאת, משום שלרשות השידור לא היה כל חלק בהחלטת האיגוד הארצי של העתונאים.

"עם כל הצער על התקרית הרי שיש בהחלטת האיגוד משום תקדים העלול לפגוע בזכות הציבור לדעת, בחופש הביטוי, בחופש העתונות ובאפשרותה של הנהלת רשות"ש למלא את תפקידה על פי החוק.

הדיון בעתירה ייערך מחר ב־9 בבוקר בבית־המשפט העליון בירושלים.

שר הבטחון: פרויקט ה"לביא" לא יקום לתחיה

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

"אין כל סיכוי שפרוייקט הלביא יקום לתחיה. כל אותם אישים פוליטיים הנוטעים אשליות שווא בקרב הנהלת התעשייה־האווירית ועובדיה יוצרים רוח רעה ומכבידים על ניהול העבודה בתעשייה האווירית" — כך אמר שר הבטחון יצחק רבין בתגובה על דברים שהשמיעו השרים שרון ומודעי בפני עובדי התעשייה האווירית.

שר הבטחון נפגש לאחרונה עם הנהלת התעשייה־האווירית לדיון במסגרת שורת הדיונים על ביטול פרוייקט ה"לביא".

בפגישה תבע רבין מהנהלת התעשייה־האווירית להתייצב מאחורי החלטת הממשלה, ולגלות תקיפות ונחישות בבצוע החלטת הממשלה. זאת כדי לאפשר את המשך פעילותם של המיפעלים הרבים שלא נפגעו כלל, מביטול ה"לביא".

שר הבטחון תבע גם לערוך אירגון מחדש בחטיבות המחקר והייצור בתע"א כדי להביא לצמצום התקורה המינהלתית.

שר הבטחון והנשיא שר בפני חברי הנהלת התע"א, כי הוא רוחש אמון מלא ליו"ר מועצת המנהלים מוטי הוד, ולמנכ"ל התעשייה האווירית משה קרת.

מצבו של הנער שניסה להתאבד בראש־פינה — חמור

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

מצבו של הנער בן ה־15 מראש־פינה שירה בראשו ביום ראשון ממשיך להיות חמור והרופאים ממשיכים להיאבק על חייו בבית־החולים "רמבם".

בר־לב: יוסקו מסקנות אישיות נגד האחראים לבריחה מכלא נפחא

הבריחות — בגלל ידיעת האסירים שהסיכוי להחלפתם בשבויים, קטן ● כמו כן אשמים הסוהרים, הרפפות שלא היו, ו... המטאטאים

שר המשטרה, חיים בר־לב, ונציב שירות בתי הסוהר, גונדר דוד מימון, הודיעו אתמול, שבקרוב יוסקו מסקנות אישיות נגד האחראים למחדל בריחת שלושת האסירים הביטחוניים מכלא נפחא ב־21 בספטמבר.

הם מסרו על כך לחברי ועדת הפנים של הכנסת, שהתכנסה בבניין מרכז השלטון המקומי בתל־אביב, כדי לדון בפרשת הבריחה ובדרישתם של כמה חברי כנסת להקים ועדה ממלכתית לחקירת האירוע.

תופעה חדשה

שר המשטרה אמר, כי "אנו עומדים כיום בפני תופעה חדשה, ניסיונות של אסירים ביטחוניים לברוח מהכלא. הוא ציין שמ־1970 ועד לתקופה האחרונה, לא היה ידוע על ניסיון בריחה של אסירים ביטחוניים. לאחר הבריחה מכלא עזה לפני כמה חודשים, נדלקה נורה אדומה בשירות בתי־הסוהר ומשרד המשטרה, אולם בריחה זו לא הצביעה על תופעה. רק לאחר הבריחה מכלא נפחא, ולאחר חקירת שלושת האסירים שנמלטו ונתפסו, הבינו הממונים כי מדובר בתופעה חדשה".

מהסבריו לתופעה זו לא נעלמת הביקורת הקשה שאותה הפנה השר לקודמו בתפקיד, ולנציבי שירות בתי הסוהר שישרתו לפני התקופה בה נכנס לתפקידו. בר־לב טען כי עד לפני שלוש שנים, ניהלו האסירים הביטחוניים חיים שאיפשרו את שליטת מנהיגיהם בנעשה בכלא. לפיכך, בנוסף לחוסר המשמעת, המשיכו אסירים אלה במלחמתם נגד ישראל מתוך כותלי בית הכלא. עם כניסתו של בר־לב לתפקידו, הוגבלה תנועתם של מנהיגי האסירים. לעובדה זו התברר גם מתחקירם של שלושת האסירים שברחו מכלא נפחא, אמר.

גם ההכרה שישראל לא תהיה מוכנה עוד פעם לשחרור מחבלים המוני תמורת שבויים, תרמה לשינוי בתפיסתם של האסירים הביטחוניים, ועודדה את הבריחות, טען השר.

לדעת שר המשטרה, טעו מקימי בית הכלא בנפחא, ב־1980, בכך שלא התקינו רפפות על חלונות התאים, רפפות אלה היו אמורות להסתיר את שדה הראייה של האסירים. העובדה שלא הותקנו רפפות כאלה, איפשרה לשלושת הבורחים לעקוב באופן סדיר אחר שיגרת בית הסוהר ולתכנן את פרטי הבריחה.

שר המשטרה מאשים גם את הסוהרים בהתרשלות במילוי תפקידם. הוא סיפר, כי בחקירת שלושת האסירים התברר, שהזקיף במגדל השמירה לא הפעיל את הזרקור כראוי.

לא מילאו הוראות

נציב שירות בתי הסוהר, גונדר דוד מימון תקף בחריפות את אנשי סגל כלא נפחא. לטענתו, נודע כבר לפני שלושה חודשים על כוונה של אסירים ביטחוניים לברוח. בעקבות הידיעה הוא ערך סיור בבית הסוהר, שבעקבותיו פוזרו 10 אסירים בבתי כלא אחרים. למפקדי הכלא ניתנה הוראה לערוך שינויים לא קבועים בשגרת החיים. לדבריו, פקודה זו לא בוצעה, למרות שבסיורים שערך לאחר מכן בכלא, דווח לו שפקודותיו מבוצעות. גם ספירת האסירים לא בוצעה כראוי, ובמקרים רבים נספרו אסירים שהיו באותו זמן בשירותים. הסוהרים היו מסתפקים בקריאת שמם של אותם אסירים, ואלה היו עונים להם בדפיקות על דלת חדר השירותים.

המטאטא עלה בספירה

בצורה זו הצליחו שלושת הבורחים להסוות משך זמן ארוך את בריחתם, לאחר שקשרו מקלות מטאטא בתוך השירותים, בשעת הספירה משכו חבריהם בחבל והמקלות היכו בדלת, דבר שסיפק את הסוהרים.

הנציב הדגיש, שבריחתם של האסירים נעלמה מהסוהרים בשתי ספירות נוכחות: של הערב ושל הבוקר, ונתגלתה רק לאחר שאחד הסוהרים הבחין בחסרונו של אחד האסירים, שהיה דמות בולטת בכלא.

לדברי מימון, גם המטה בראשו הוא עומד, לא מנקה את עצמו ממחדל הבריחה, והיה צריך לבדוק בצורה יסודית יותר אם אכן פקודותיו מתבצעות כראוי.

מצב הסוהרים קשה

בר־לב ומימון הדגישו גם שמצב הסוהרים היום הוא קשה ביותר. המשכורות נמוכות והסוהרים נשחקים משעות עבודה ארוכות. הם פנו לוועדת הפנים של הכנסת, שתפעל לשיפור תנאיהם של הסוהרים.

ח"כ עובדיה עלי טען שישנה הרגשה של פשיטת רגל בשב"ס בגלל שליטא והוסיף ש"הריקבון בסורגי הכלא הגיע גם לדרגים גבוהים יותר". הוא תבע להקים ועדת לביקורת בלתי תלויה שתבדוק את השב"ס. לדרישה זו הצטרפו גם חברי הכנסת אהרן נחמיאס, מרדכי וירשובסקי ואמנון רובינשטיין.

תרגיל משולב בדרום

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

"צה"ל יצטרך בקרוב להיות צבא קטן ורזה יותר חושב יותר וטוב יותר ומשימה זו היא באחריותכם" אמר אתמול שר הבטחון, יצחק רבין, לעשרות הצוערים בסיומו של תרגיל שקיימו בדרום. צוערים של חיילות השדה: חיל רגלים, הנדסה, שריון, תותחנים ונ"מ נטלו חלק בתרגיל ראשון מסוגו בו שולבו יחדיו כל החיילות למשימות פריצה וכיבוש יעדים. בתרגיל נטלו חלק גם מטוסי חיל־האוויר ותותחי נ"מ מדגם "וולקן". שוחח עם הצוערים בסיום התרגיל ואמר: "בתרגיל אותו סיימתם היום ניתן לראות את מימוש ההחלטה להקים את מפקדת חיילות השדה כדי שתביא לביטוי את הצירוף של כל החיילות הלוחמים בצוות הקרב הבסיסי. כשתגיעו לפקד על יחידות, תגלו צבא קטן יותר מאשר לפני שלוש שנים, על התקטנה הזו צריך לפצות באיכות, בהפעלת הנשק, ובשילוב מערכות תוך מיצוי המירב והמיטב". בתרגיל אתמול צפו לבד משר הבטחון גם הרמטכ"ל רב אלוף דן שומרון, מפקד המפח"ש האלוף אורי שגיא וקציני חיל ראשיים בצה"ל.

בתמונה: יושב שר הבטחון מימין; הרמטכ"ל רא"ל דן שומרון, קצין חי"ר וצנחנים ראשי רא"ל, שמואל ארד, ושלישו הצבאי של שר הבטחון, סא"ל שמעון תפץ (צילום: יובל נבון)

הכנס בסן דייגו מתקיים למרות היעדרם של אבו רחמה ונוסייבה

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

מזכ"ל מפ"ם ח"כ אלעזר גרנות הודיע אתמול כי הכנס בסן דייגו שבקליפורניה, אשר אמור לדון בסכסוך הישראלי־ערבי, נערך חרף היעדרותם של עורך הדין פאיז אבו־רחמה מעזה, וד"ר סרי נוסייבה מאוניברסיטת ביר־זית.

על קיום הכנס הוחלט לאחר התייעצות בין כמה משתתפים, והוא נערך למרות הודעה קודמת על ביטולו. הכנס מהווה תשובה חיובית לאלה המנסים למצוא פתרון לסכסוך בדרך של משא ומתן תוך כבוד לזכויות הלגיטימיות של שני העמים.

בכנס משתתפים חברי הכנסת אלעזר גרנות (מפ"ם) בנימין בן־אליעזר ואהרון הראל (עבודה), עורך־הדין חיים צדוק, והעתונאי זאב שיף. מבין הפלשתינים הגיעו לכנס העתונאי חנא סניורא וראש עיריית בית לחם, אליאס פריג'. מן האמריקנים משתתפים הרולד סונדרס וביל קוונט.

תא"ל ארז יחליף את סנה במינהל האזרחי

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

תת אלוף שייקה ארז יתמנה בקרוב לתפקיד ראש המינהל האזרחי ביהודה ושומרון במקומו של תת אלוף אפרים סנה שביקש לסיים את תפקידו. בשנתיים האחרונות היה תא"ל ארז ראש המינהל האזרחי ברצועת עזה.

תא"ל ארז, איש התנועה הקיבוצית המאוחדת וחבר קיבוץ שפיים שבשרון, משמש זמן רב בתפקידי ממשל שונים בשטחים. הוא נחשב בתקופת כנן, מינויו נקבע על ידי הרמטכ"ל, ואושר ע"י שר הביטחון, יצחק רבין. לפי שעה לא נקבע מחליף חדש לארז בתפקידו ברצועת עזה.

קיבוץ כרמים
מודיע
על שינוי במספרי הטלפון והפעלת מרכזיה חדשה (7 קווים) שבאמצעותה ניתן להגיע לחדרי החברים ולמקומות העבודה:
מרכזיה 057-917311
פעוטון 057-917257
רכז המשק 057-917339
כמו כן טלי ציבורי 057-917209
הננו מודים לבזק ולחב' תדיראן על שיתוף הפעולה
חג שמח!

החלטת הסיכום בכינוס האינטרנציונל הסוציאליסטי שונתה ברוח הצעות מפ"ם

מאת כתב "על המשמר"

קונגרס האינטרנציונל הסוציאליסטי שננעל ביום ראשון בבריסל סיכם להעביר בחיוב לישיבת הלשכה בדצמבר בניר־ולהו, את ההזמנה הישראלית לערוך את ישיבת הוועד המועצה הבאה של האינטרנציונל בישראל.

הצעת ההחלטה שהוגשה לקונגרס בנושא המזרח־התיכון היתה קיצונית וחד צדדית. את ההצעה ניסחו הסוציאליסטים השוודים.

נציגי מפ"ם, מוניקה פולק ויורם בר, עמלו במשך שלושת ימי הקונגרס לשנות את הצעת ההחלטה, ולבסוף התקבלו כל הצעות והתיקונים שביקשו.

ההחלטה הסופית שנתקבלה פה־אחד היתה ברוח החלטות מפ"ם, ונכללו לה סעיפים המדברים על הכרה הדדית בין ישראל לפלשתינאים, פניה למורטוריום של כל פעולות האיבה באזור והכרה חד־משמעית בזכותה של ישראל להתקיים בגבולות מוכרים ובטוחים.

אש"ף שלח משקיפים לקונגרס מטעם ארגון הסטודנטים שלו, מזכ"ל האינטרנציונל פנה לנציגי אש"ף בבקשה שייפגשו עם צעירים מפ"ם, אך נענה בסירוב.

נציג המשמרת הצעירה של מפלגת העבודה, שנכשל בניסיונו להיבחר ללשכה, נבחר לוועדת הבקורת של הארגון לשנתיים הבאות, לאחר שמפ"ם שייצגה את ישראל בוועדה בארבע השנים האחרונות פינתה את מקומה תוך קיום עקרון הרוטציה.

הדור הצעיר של מפ"ם זכה לברכות מיוחדות במליאת הקונגרס, על שיתוף הפעולה שלו בוועדת הביקורת, ועל נכונותו לאפשר לקיים רוטציה ולמנוע עימות בין הארגון לבין המשמרת הצעירה שהיה נוצר, אילו מפ"ם היתה מתעקשת על מקומה וזוכה לרוב גדול שהיה צפוי לה.

בערב יום כיפור עזבו נציגי מפ"ם והעבודה את הקונגרס. צעירי מפ"ם הלכו לבית הכנסת הרפורמי בבריסל, וצעירי העבודה לבית הכנסת הקונסרבטיבי.

ניצני חזון ושליחות היסטורית ביריד מוסקווה

לא רגיל לדבר בפראזות — שמיר עם חברי המשלחת שחזרו מיריד הספרים (צילום: מגי אילון)

"מילאתם שליחות עצומה, אנו לא רגילים לדבר בפראזות, אך השליחות שלכם היתה שליחות היסטורית", אמר ראש הממשלה, מר יצחק שמיר, לחברי משלחת ישראל אשר שבו מיריד הספרים הבינלאומי במוסקווה והוזמנו להיפגש עמו כדי לדווח ולספר חוויות.

חברי המשלחות סיפרו כי לפחות 40.000 איש, רובם יהודים, ביקרו בביתן הישראלי, ראו בו ספרים רבים וקיבלו מזכרות.

הסופרת רבקה מרים אמרה כי שחרור כל אדם יהודי בבריה"מ גורם עצב גדול לנשארים והוסיפה, כי אל לנו לשכוח את הנותרים. צבי צמרת אמר כי בקרב מרבית יהודי בריה"מ שוררת בורות לגבי יהדות וישראל, אבל למרות המכבש הרוסי, יש אלפים רבים שקשריהם עם ישראל הם עמוקים וחזקים.

שמיר אמר: "מתהלכת בארץ איזו דיעה פסימית, כאילו לא תהיה יותר עליה, לא מן המערב ולא מבריה"מ — חובה עליכם למסור את אשר ראיתם והתרשמתם לכל העם בארץ, כדי לצייר תמונה אחרת וחזון אחר שראיתם את ניצניו".

● חברת "אל־על" תיגברה את טיסותיה מעבר לים, נוכח הדרישה העצומה של ישראלים היוצאים בחג הסוכות ועוד לפניו, וכן תיירות נכנסת שתוגברה על־ידי צליינות נוצרית, שהכרה מאות מקומות טיסות לישראל, לביקור במקומות הקדושים לנצרות.

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
מבטחים
מוסד לבטוח סוציאלי של העובדים בע"מ
ההנהלה המרכזית
לחברי "מבטחים"
לרגל יציאת העובדים לחופשה מרוכזת,
יהיו סניפי "מבטחים" בארץ
סגורים בסוכות,
דהיינו, מ־ט"ז בתשרי 9.10.87 עד כ"ג בתשרי 16.10.87 ועד בכלל.
לגימלאי "מבטחים"
לחברי "מבטחים" ומשפחותיהם, לעובדי המוסד ובני ביתם
ברכת שנה טובה ומועדים לשמחה
הנהלת "מבטחים"

צה"ל יברר עם יוניפי"ל כיצד נהרג החייל מנפאל

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

קציני צה"ל נפגשו אתמול על גבול רצועת הביטחון עם קצינים מכוח האו"ם, כדי לנסות לברר את נסיבות הריגתו של חייל מהיחידה הנפאלית בתקרית, שלשום בבוקר.

בצה"ל דבקים בגירסתם, שהחייל הנפאלי נורה בשוגג, וביוניפי"ל ממשיכים לטעון שהחייל נפצע קודם לכן מירי צה"ל ונהרג בעת שהובל באמבולנס לבית־חולים בנקורה, למרות שהאמבולנס היה מסומן בצלבים אדומים.

קציני יוניפי"ל סיפרו, ששעה לאחר שהחייל מנפאל נהרג, ירו שוב חיילי צה"ל לעבר שתי עמדות של יוניפי"ל מהיחידה הנפאלית ומהיחידה האירית ורק בנס לא נפגע איש.

החקירה נמשכת, ותוצאותיה תוגשנה לאלוף פיקוד הצפון, אשר הבטיח למפקד יוניפי"ל לחקור את הפרשה.

שריד: ר"צ שוללת הסירוב לשרת בשטחים הכבושים

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

בתגובה על פנייתה של חברת הכנסת גאולה כהן למשטרה בתביעה נגד העיתון „פוליטיקה", אמר אתמול חבר הכנסת יוסי שריד, כי מגוחך ומופרך לומר שכאילו נעברה עבירה בפרסום מאמרו של ד"ר עדי אופיר על השירות בשטחים ב„פוליטיקה". ח"כ שריד, שהוא חבר המערכת מסביר, כי ר"צ שוללת את סרבנות השירות בשטחים הכבושים. להיפך ר"צ נוהגת לקרוא לצעיריה המתגייסים לשרת בכל מקום תוך שמירה על נורמות מוסריות קפדניות.

„פוליטיקה" הוא עתון בלתי תלוי ואין הוא ביטאון ר"צ. המערכת עומדת על זכותה המלאה לאפשר לכותבים להביע דיעותיהם בלי צנזורה פוליטית, גם אם אין הן עולות בקנה אחד עם עמדת ר"צ.

דרעי מפעיל תכנית לפתרון מצוקת הרשויות המקומיות

מנכ"ל משרד הפנים, אריה דרעי, כינס היום במשרדו 17 ראשי רשויות מקומיות כדי להודיע להם על הפעלת התכנית לסילוק הגירעון המצטבר ותיקון מסגרות התקציב. קבוצה זו מהווה קבוצה נוספת לאחר שהתוכנית החלה להיות מופעלת בערי פיתוח, יישובי קו העימות, יהודה ושומרון והמגזר הערבי.

כל הפעולה היא במסגרת סיכום בין שר האוצר לבין מנכ"ל משרד הפנים, לפתרון כולל־הדרגתי של גירעונות הרשויות המקומיות.

עם סיום הבדיקה ייקבע גם מסגרת תקציב חדשה־ריאלית המתחשבת בהיקף פעולות כל המועצה. כל רשות מקומית תידרש לקבוע רמת מסים בהיקף גבייה המתאים לפוטנציאל שלה.

„תיצאו שוקולד לבגדאד וחליפות לריאד ולא רק למרקס אנד ספנסר," הציע עזר ויצמן ל־19 בוגרי בית־הספר לניהול ליצוא וסחר בין־לאומי של אורט ישראל בטקס הסיום שנערך במלון „דן פנורמה" בתל־אביב. השר הוסיף ואמר כי רק השאיפה לחידוש ושינוי עשויה ליצור הזדמנויות חדשות בכלכלה, כמו בפוליטיקה.

קולק לא יבוא למסיבה של הקונסוליה הספרדית

ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, ובכירים בעירייה הודיעו, כי לא ישתתפו בקבלת הפנים לרגל החג הלאומי של ספרד ב־12 באוקטובר, בקונסוליה הספרדית בירושלים, כמחאה על קיום מסיבות נפרדות לערבים וליהודים.

בעירייה אומרים, כי תמוה שבקבלת פנים חגיגית וחשובה מעין זו, נוקטת הקונסוליה במדיניות של אפרטהייד, שאינה מתקבלת על הדעת בין עמים ובחיי יומיום ביחוד, הרף כל חילוקי הדעות הפוליטיים.

גישה זו אינה תואמת את מחויבותה של קונסוליה, לקיים קשר עם כלל התושבים והיא ניגוד של המאמץ הגדול הנעשה בעיר להעמקת הרצון הטוב, הסובלנות וההבנה בין כל חלקי האוכלוסיה, טוענת העירייה בהודעתה.

(עתים)

מלטה מינתה את מנכ"ל צים לקונסול כבוד בישראל

מאת קובי מנדל, כתב „על המשמר" בחיפה

מנכ"ל צים, מתי מורגנשטרן, מונה באחרונה ע"י נשיא מלטה ושר החוץ שלה כקונסול כבוד של מלטה בישראל. כתב האמנה עליו חתומים נשיא מלטה ושר החוץ שלה הוגש ערב החגים לנשיא המדינה חיים הרצוג.

המינוי אושר ע"י הנשיא וע"י שר החוץ, שמעון פרס.

למלטה אין נציגות בישראל, והקונסוליה שמקום מושבה יהיה מעתה בחיפה, תהיה הנציגות הרשמית היחידה של מלטה בישראל.

אגרת הקודש של כ"ק אדמו"ר שליט"א מליובאוויטש עם תחילת שנת תשמ"ח

(תרגום מאידיש)

— מכתב שלישי —

ב"ה, וא"ו תשרי,
יום שלישי שהוכפל בו כי טוב,
פ' וזאת הברכה, שנת ה'תשמח
שנת הקהל,
ברוקלין נ.י.

אל בני ובנות ישראל
בכל מקום שהם
ה' עליהם יחיו

שלום וברכה!

בעמדנו בראשית השנה החדשה, המיוחדה בכך שהיא "שנת הקהל".

ובהתאם למצוה הכללית בזמן בית המקדש, כאשר הקהילו את כל בני ישראל, "העם האנשים והנשים והטף", בבית המקדש, והמלך היה קורא באוזניהם פרשיות מן התורה, כדי לזרזם במצוות ולחזק ידיהם יותר ב"ליראה את ה'", ביהדות, תורה ומצוות,

ובהמשך למכתב הקודם שבו הוזכר בקצרה שלמרות שמצות "הקהל" במובנה הפשוט קשורה בזמן שבית המקדש קיים, הרי היא עם זאת אקטואלית, במובנה הרוחני, בכל מקום ובכל זמן,

נתעכב כאן על נקודת הדבר ופרטים מסויימים בה, כיצד להביא את הדבר לידי מעשה בפועל, הן ביחס ל"העם" בכלל, יהדות של קהל וציבור, והן בחייו של כל יהודי כיחיד.

* * *

כראש וכראשונה יש לנצל את ההתעוררות של ימי חודש תשרי, וכמיוחד: של ראש־השנה, שבת תשובה וכו', כדי לכנס ולהקהיל יהודים — אנשים, נשים וטף, עד ל"קטני קטנים", לכנס אותם ב"מקום" קדוש, כלומר באווירה קדושה, ולנצל את הדבר לשם המטרה והיסוד של מצות "הקהל": "למען ישמעו ולמען ילמדו ויראו את ה' אלוקיכם ושמרו לעשות את כל דברי התורה הזאת".

במיוחד זו חובתו של כל מי שהוא "מלך", מנהיג בסביבה, רב בקהילתו, מחנך בכיתתו, אב במשפחתו, "לקרוא באוזניהם", להשמיע את דברי התורה ומצוותיה בחוג שלו, בכל מקום שהוא יכול להגיע אליו, בתוקף וברצינות, במדה ועד שהדבר ייצור רושם עמוק והשפעה ממושכת על השומעים,

שירגישו וישפיעו במשך חודש תשרי, ובמשך כל השנה, ובמשך כל שבע השנים מ"הקהל" זה ועד לקהל הבא, השפעה שתתבטא בחיי היום־יום, בהתנהגות המבוססת על "ליראה את ה'": לימוד התורה וקיום המצוות, וביחד עם כך — בשמחה ובטוב לבב, כפי שהדבר מודגש בעובדה שמצות "הקהל" היא ב"זמן שמחתנו", בחג הסוכות.

* * *

כבר דובר פעמים רבות במשך השנה שחלפה, על הציווי "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם", כפי שחז"ל מפרשים: "בתוך כל אחד ואחד מישראל", אשר מתאים לזה כראי אשר כל אחד ואחת, כולל ילדינו קטנים, צריך שיעשה את ביתו, חדרו, כליו וכו' ל"מקדש מעט", והתורה מבטיחה: "הבא ליטהר — מסייעין אותו", עד להבטחת הקב"ה "ושכנתי בתוכם".

כך הדבר בתקפו, ואדרבה: ביתר שאת וביתר עוז, בענין ומעשה כללי כזה. ביחס ל"הקהל" המוזכר: מוטלת חובה על כל אחד ואחת לבצע את תוכן מצוות "הקהל בבית המקדש" בסביבתו ובו עצמו.

כמצות "הקהל" מדגישה התורה כי ההקהלה של "העם", מורכבת מאנשים, נשים וטף. לכל אחד מן הסוגים האמורים ישנה — נוסף על קווי האופי הכלליים של "העם" — גם תכונה מיוחדת. אנשים — ניחנים במעלה של עוצמה וכוח הנהגה, להיות מורי דרך בהתנהגות הכללית, מחוץ לביתו וכו'; נשים — הן בבחינת "עקרת הבית", הן מנהלות את הנהגת הבית, התחלת חינוך הטף, הבנים והבנות, וכו', ואילו טף — הם המתחנכים, המקבלים, הם מודרכים על־ידי הוריהם ומחנכיהם.

דומה לכך גם ב"עולם קטן — זה האדם": אצל כל אדם ישנן (צריכות להיות) כל התכונות האמורות: התוקף והעוצמה של "אנשים", הזמן והכוחות שלו המסוגלים וצריכים להנהיג ולהשפיע ולהאיר מסביבו, בהנהגת העולם, וכן של "נשים" בהנהגת הבית, ויחד עם זה הוא צריך להיות גם תלמיד ומחונך, כלשון חז"ל: "איזהו חכם — הלומד מכל אדם".

וגם בכך מלמדת מצות "הקהל" את כל יחיד, ב"עולם קטן" שלו, שהוא נדרש "להקהיל" ולאסוף את כל תכונותיו השונות, של "אנשים, נשים וטף", ולהכניס אותן ב"בית המקדש" הפנימי שלו, בהתמסרות מוחלטת לדבר המלך, זה הקב"ה, עד שיהיו כולם חדורים כליל ב"ליראה את ה'".

* * *

ויהי רצון שכל אחד ואחת, כולל ילדים קטנים ינצלו את האפשרויות והכוחות הבלתי רגילים. ששנה זו, "שנת הקהל", מביאה אתה, בכל הענינים האמורים, כאותן שיבואו לידי מעשה בפועל,

ועל־ידי פעולות ה"הקהל" והכינוסים יתחזק עוד יותר אצל כל אחד ואחת — "יחד לבבי ליראה שמך".

וההוספה בפעולות הכלליות האמורות תקרב עוד יותר ותחיש את הזמן שבו יקיימו את מצות "הקהל", בכל פרטיה, בבית המקדש ממש. וישמעו את קריאה הפרשיות בתורה מפי המלך המשיח, במהרה בימינו ממש.

בכבוד ובברכה להצלחה רבה בכל האמור,
ובברכת חתימה וגמר חתימה טובה
לשנה טובה ומתוקה

מנחם שניאורסאהן

נ.ב.

היה רצוי שנוסף על כינוסי "הקהל" בימי הסוכות, יזדרזו ויקדימו את הכינוסים גם במשך עשרת ימי התשובה, ובכדי ימים שבין יום הכפורים לחג הסוכות, וכל המרבה הרי זה משובח.

וא"ו תשרי: יום הסתלקות של אמי מורתי הרבנית הצדקנית מרת חנה ע"ה, נסתלקה שבוע תשובה בעת עלות המנחה שנת תשכ"ה.

יום שלישי שהוכפל בו כי טוב: פרש"י בראשית א, ז (מכיר פ"ד, ו). ובאוה"ת (בראשית לג, א ואילך. משפטים ע' איקנ. ועוד) ובמכתב כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע (נדפס בסה"מ ה'תש"ט ע' 19 (השני) ואילך. אגרות־הקודש שלו ע' קלח ואילך) מקשר זה עם טוב לשמים וטוב לבריות (קידושין מ, א).

פ' וזאת הברכה: להעיר, אשר בקביעות שנה זו היא במשך ג' שבעות, רובו של חודש תשרי. ולהעיר מתורה אוה"ז: מען בעדארף לעבן מיט דער צייט... מיט פרשה השבוע כו' (היום יום ב' חשון. ספר השיחות ה'תש"ב ע' 29 ואילך).

הקהילו את כל בני ישראל וכו': בפרטיות ראה רמב"ם הל' חגיגה פ"ג.

האנשים והנשים והטף: וילך לא, יב.

ליראה את השם: וילך שם.

במעשה בפועל: כי המעשה הוא העיקר — אבות פ"א מי"ז. תקו"ז תנ"ב (פו, סע"א). ח"ס (צג, ב). ח"ע (קלג, ב. קלד, א).

קורא באוזניהם פרשיות מן התורה: ביהדות: רמב"ם שם ה"א.

"הקהל"... אקטואלית... ובכל זמן: להעיר מאכרבאל עה"ת וילך: מכאן נשאר המנהג בימינו שביום השמיני חג העצרת האחרון נקראים יום שמחת תורה שבו ביום אנו משלימים את התורה עומד הגדול שבקהל ומסיים אותה והוא בעצמו קורא מבלי תורגמן פרשת זאת הברכה לדמיון מעשה המלך בזמן האלקי ההוא.

כראש וכראשונה וגו': ראה גם מכתב ימי הסליחות תשכ"ו (לקו"ש ח"ט ע' 446).

ל"קטני קטנים": ראה רמב"ן ואוה"ת עה"פ וילך שם. יו. נו"א (לפרש"י עה"ת) עה"ס שם. יב. הרא"ג מהרש"א לחגיגה ג, א. ובמנית מצוה תריב "ונראה דהינק שיצאו מכלל נפל או בנולד שכלו רגע חדשיו". וראה מכתב יום שלשים לחודש תשרי ה'תשמ"ז הערה ד"ה והטף. ושי"נ.

למען ישמעו... התורה הזאת: וילך לא, יב.

כל מי שהוא "מלך", מנהיג... רב וכו': ראה לקו"ש נצבים תשמ"ז הערות 20, 34. ושי"נ.

ליראה את השם... וביחד עם כך — בשמחה: להעיר מספרי עה"פ ואתחנן ו, ה: ואין אהבה במקום יראה כו' אלא כו'.

לימוד התורה וקיום המצוות... בשמחה ובטוב לבב: ראה רמב"ם סוף הל' לולב. ד"ה שמח תשמח ה'תשמ"א (קונטרס י"ב אלול תשמ"ז) ס"ה. ושי"נ.

ב"זמן שמחתנו" — בחג הסוכות: ראה לי"ש אמור רמו תרנד בתחלתו: אתה מוצא שלש שמחות כתיב בחג. וראה לקו"ש חי"ד ע' 481 ואילך.

כבר דובר... השנה שחלפה: מכתב שבין י"ד וט"ו בשבט ה'תשמ"ז. קונטרס משיחות ש"פ תרומה, ר"ח אדר ה'תשמ"ז, ועוד.

ועשו לי מקדש: תרומה כה, ח.

כפי שחז"ל מפרשים: ראשית חכמה שער האהבה פ"ו קרוב לתחילתו (רי"ז ושני פסוקים — סט, ב). ועוד. — נסמן במכתב הנ"ל.

ואחת: ראה שיחת הנ"ל הערה 62.

כולל ילדים קטנים: שהרי בנדבת המשכן השתתפו גם קטנים — אדר"ג פ"א ה"ו. אוה"ת ר"פ תרומה ור"פ ויקהל. וראה צפע"נ עה"ת ר"פ ויקהל.

מקדש מעט: ראה יחזקאל יא, טז. מגילה כט, א.

הבא ליטהר מסייעין אותו: ראה שבת קד, א. וראת לקו"ת ודרושים לשמע"צ ד"ה ה' לי בעוזרי פ"ח (סט, ד ואילך) וגם לטהר אחרים במשמע.

נשים... עקרת הבית: ראה ב"ר פע"א, ב. זח"א קנד, א. אוה"ת נ"ך כרך ב ע' תתפא. שם ע' תתנה.

נשים... חינוך הטף הבנים והבנות: ראה שלה"ת מר, א. נעתק בקונטרס חנוך לנער ס"ע 34 ואילך.

"עולם קטן — זה האדם": תנחומא פקודי ג. זח"ג לג, ב. תקו"ז תס"ט (ק, ב. קט, א). וראה אדר"נ ספל"א. לקו"ת במדבר ח, סע"א ואילך. זח"א קלד, ב. סה"מ תרכ"ז ע' קכו. ובלשון חז"ל: אבות פ"ד מ"א. וראה כתר שם טוב (הוצאת קה"ת) הוספות סי' ג. ושי"נ. אגה"ת להה"מ (הוצאת קה"ת) קטו, א (בהוצאת קה"ת תש"מ ואילך — סתנ"ו).

לדבר המלך — אל תקבי"ה: להעיר שמצות הקהל היא לשמוע קריאת המלך: "ויראה עצמו כאילו... מפי הגבורה שומעה, שהמלך שליח הוא להשמיע דברי הא־ל" (רמב"ם הל' חגיגה פ"ג ה"ו).

יחד לבבי ליראה שמך: תהלים פו, יא.

וההוספה... תקרב עוד יותר... את הזמן וכו': כמחז"ל (סנהדרין צח, א. ירושלמי תענית פ"א ה"א. זח"א קטז, ב ואילך): זכו אחישנה. וראה שערי אורה ד"ה יבואו לפני מלכות פ' צד, צו (פו, א־ב).

ובכדי ימים שבין יום הכפורים לחג הסוכות: להעיר משיחת כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע ("מבוא" לסוכה שרים ע' 8): די תשובה פון די די ימים שבין יום כפור לסוכות... אין אין די ד' אותיות פון שם הוי' ואס אין אדם. וראה גם סה"מ ה'תש"א ע' 42.

ימים שבין יום הכפורים לחג הסוכות: ראה ויקיר פ"ל, ז. והן ימי־שמחה, שבהן חנוכה את המזבח בימי שלמה (שו"ע אדה"ז או"ח סתרכ"ד — סתר"א, סתרכ"ד). וראה מע"ח ושי' האריז"ל במקומו. לקוטי לוי"צ לזח"א ע' רא.

על הפרץ

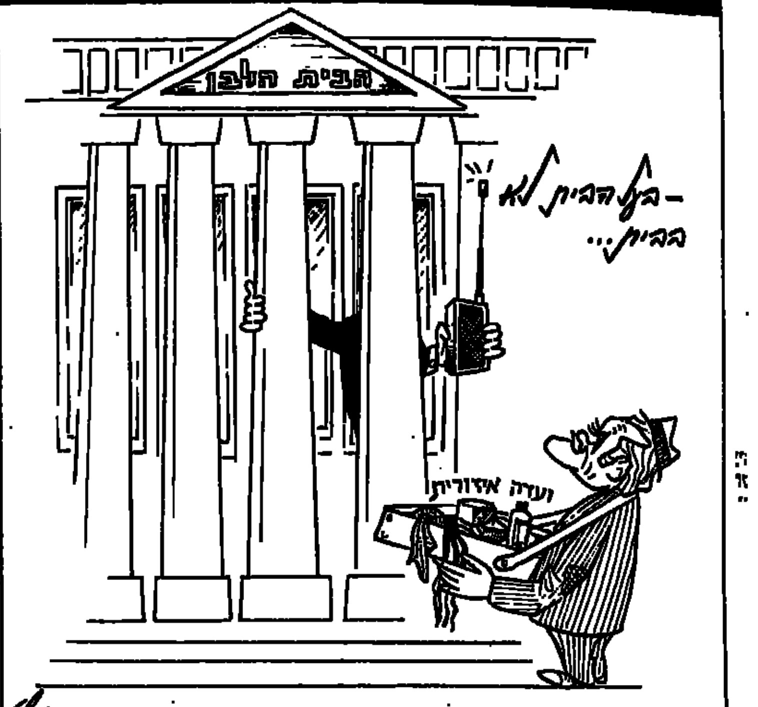

בינלאומית, בנוסח פרס. הניחוש שלי הוא, שעמדת אל־איתיתאר קרובה יותר להלכי הרוח בקרמלין, מאשר עמדתו של ברגותי. יתרה מזאת, ח"כ ביטון הוא אשר נוסף בגאווה, להציא „כמה הסתייגויות", במסמך שנכבש עם הליכוד, והיה בסיסו של המסר בעל־פה מערפאת לשמיר, ואותו מסמך ממש, היה מושא התקפה חריפה של המנהיג הקומוניסטי מן הגדה, ברגותי טוען, כי מטרת המסמך היתה להוכיח שאפשר להגיע למשא־ומתן ישיר בין ישראל לאש"ף, כדי לחמוק מן הצורך בוועידה בינלאומית. זה שירות, כמובן, את עמדות הליכוד, ולא את אש"ף, וטענה זאת מופרכת מעיקרה — אומר ברגותי, במשיכת קולמוס אחת עוקץ ברגותי את כל המשתתפים במגעים האלה — את

(המשך בעמוד 10)

ואחרי... מנוחתו זבל

החיים ב־400 CC

אתה עולה על האוטו בבוקר, ונערה יפה מחייכת אליך (תחייך לבעל הב.מ.וו, שנקנה בעשרות אלפי דולרים, שונה לחלוטין, לא לנו שכמותו). ילד קטן מושך בידה של אמו, „אמא תראי, אוטו קטן". תיירים מנידים ראש בפליאה, כשאתה חולף על פניהם בסערת שתי פעימותיך, זה המקום האחרון בעולם, שבו עדיין נוסע הג'וק החכיב הזה בגאווה.

אתה מכיר את האוטו על קרבו וכרעיו, הסורת מנוע־14 ריקות, כל החלקים מצויים ובשפע, במחיר זול ביותר בשוק, ויש לך מכונית מ־61' עם מכלולים מכניים חדשים לחלוטין.

לא צריך ג'יפ — מרים ביד ושם על בלוק, כששכנך לרמזור מתבשל במיץ עצמו בקיץ התל־אביבי, אתה מחייך חיוך קטן אל השמים, שמעל גגך הפתוח.

והו, הטיולים: קרשוע גא בתלולות רחוב, העפלה למרומי מצפה שלם, ירידה לאורך דרך העפר של ואדי בירה (נתקעתי הרים־הודסע).

כפית דלק, לא צריך שמן, לא צריך לבדוק מים, לא צריך תגורת בשיחות. האיש הנהדר הזה, כספית, מייסר מועדון וספה 400, שכל החלקים שייצר לפני 25 שנה עדיין בידיו, בחצי חינם, הגג הנפתח המאפשר העברת מקרר טלוויזיה־מכונת־כביסה, במכונית הקטנה ביותר שעל הכביש, וכלבך הזוקף ראשו בגאווה ותנאה מעל המושב האחורי, אוזניו מתנפנפות ברוח.

מכונית זעירה, אמינה, משתחלת לחניה בכל מקום. מתפתלת בזריזות בפקקי תנועה, המכונית, זולה, רבת־חלפים, זו המכונית שצריכה לנוע ברחובות תל־אביב.

ואחרון ולא חביב, הישראלי המפוטם, המשרבב את ראשו מחלון הסובארו ונועץ „מכו־ירד" הוא והצ'יץ', שליחו עלי אדמות, רק 30־20 מאיתנו נותרו בעולם, כולם בגוש דן, צ'יץ', הסר ידידי!

אורי בלסם

סוכות למטיילים

בזמן שעמד מלכת

במרכז ג'ו'אלון מצוי מוזיאון המשחזר את מורשתם ואורח־חייהם של הבדווים. לא הרחק משם מצויות מחילות מיסתור מתקופת בר־כוכבא, בתי־כנסת וכנסיות עתיקות. טיול אל העבר

מאת שלי יחימוביץ'

מסלולי־טיול לחג מצטיירים כמסע מפרך עם תרמיל ומימיה, שבסופם אמור המטייל להגיע לאיזו גבעת רמה, להביט בנוף הקסום, ולהשמיע בתשישות אנחת־סיפוק. חסן האתר של מה שנקרא „טיול חג" הוא הצד העממי, המנגלי, הצפוף, זה שאנו, המרומים מעט, בזים לו כליבך, ומסרבים להכיר ביתרונותיו הבולטים — מנוחה שלמה, אוכל טוב ומים להשתכשך בהם.

הרשימה הזאת היא לא מסע התעוררות לחזרה אל המנגל, וגם לא התוויית מסלולים מאיימים למידבר־יהודה ולהר־הנגב. יש, גם, משהו באמצע. אל המשהו הזה מגיעים מכביש קרית־גת — באר־שבע. לבאים מצפון: כ־3 ק"מ מדרום למיסעף בית־קמה. לבאים מדרום: כ־5 ק"מ מן הפניה לצומת שוקת ועֹרד. במיסעף דביר — להב פונים מזרחה. אחרי 3 ק"מ חולפים על פני קיבוץ דביר. עוד שישה ק"מ נוספים, ומהכביש מסתעף כביש צר אל תוך יער להב. כאן פונים. אחרי ק"מ אחד בתוך היער, מגיעים למיגרש־החניה של מרכז ג'ו אלון, הוא מתנו המצנו.

במרכז יש מוזיאון ברווי, אודותיו הושמעו דברי־שבח ודברי ביקורת מגוונים. עיקר הביקורת גורסת, שהמוזיאון סינתטי ולא אותנטי. אבל מול הטענה הזו יש סיפור קטן וברוק: פעם הגיע לשם ברווי מבוגר, כדי לבצע עבודות־עפר. הוא נכנס לבנין התחיש, שיפשף עיניו בתמהון, ובעבור כמה דקות שמעה אותו אוצרת־המוזיאון, ארנה גורן, נוחר בשלווה על שטיח בתוך אוהל־ברווי משוחזר. ועוד טענת־נגד ניצחתי זו מה שיש. איש לא העלה על דעתו קודם לכן להנציח ולתעד את התרבות המרתקת הזו, ההולכת ונכחדת. במרכז ג'ו אלון עשו את זה.

עיות אבו רביע, מדריך במרכז, מספר על ההיצע. במוזיאון תצוגה עשירה של צילומים, לבוש ברווי, כלי־מזון ועבודה, משחקים, רקמות וכלי־נשק. בקומה־התחתונה של המוזיאון תצוגת־פסלים של אמנים ברווים. בסמוך, מוצג מופע אור־קולי על חיי הבדווים. ליד המוזיאון ממוקם האוהל של סאלם, אוהל ברווי מסורתי, שאפשר לקבל בו ספל קפה שחור ולשמוע אגדות ברוויות.

בטווח של ק"מ אחדים מהמוזיאון, מצויירים במפת ובהסברים, או לחילופין — במדריך מן המוזיאון, תוכלו לבקר בכמה אתרים מרתקים ויוחדים. מחילות־מסתור מימי מרד בר־כוכבא, בתי־כנסת עתיקים כמו בית־הכנסת העתיק „רימון" מתקופת התלמוד וכנסיות עתיקות כמו זו שבאבו־זהף הסמוכה. מערה משוחזרת סמוך לקיבוץ להב ממחישה כיצד חיו (ועדיין חיים) ברווים שוכני מערות, ועוד ועוד.

המוזיאון פתוח בימי חול, בחג ובשבת, בשעות 9 בבוקר עד 3 אחה"צ. בערב החג וביום שישי — עד השעה 12. עד גיל 5 — הכניסה בלי תשלום. התשלום: 2 שקלים לאיש. הנחות לסטודנטים, לחיילים ולשוטרים.

כדאי להדגישו הביקור במרכז ג'ו אלון הוא לא עוד ביקור במוזיאון. המקום שונה בתכלית מכל מה שידעתם על מוזיאונים. המרכז מוקף ביער־אורנים גדול, קסום ושקט — יער שבו אפשר לבלות שעות ארוכות. אם תמצו את המרכז וסביבתו וגם תחושו רעב קל — תוכלו לשוב לכביש־הראשי, להדרים עד כ־5 ק"מ, לפנות שמאלה לערד, ובצומת שוקת לעצור בתחנת־הדלק של להב ולסעוד את ליבכם במטעמי בשר־לבן. חוצות פתוחה בשבת ובחג, ושם תוכלו להצטייד במערני תועבה ובינות המובאים לכאן מהקרימיון. לא ממש זול, לא ממש דליקתו שבדליקתס — (יש חנות אחת סודית בבאר־שבע, שם היינות הלבנים טובים וזולים יותר) — אבל בסך־הכל — פינה טעימה ומשובבת נפש.

כדאי להוסיף הסתייגות קלה: כל מה שלמדתם בג'ו אלון על הבדווים — הוא יפה וטוב, אבל לא משקף כהוא זה את תלאותיהם עכשיו: עוניים, נישולם מאדמותיהם ויאושם. אם מתחשק לכם להציץ, לסיום, גם באמת הכואבת אותה המוזיאון לא יכול לשקף, חצו את צומת שוקת, המשיכו עוד כמה ק"מ לכיוון ערד, ובצד ימין של הדרך תוכלו לראות את „חורה". לראות ואפילו להיכנס. אוסף פחונים נוטים ליפול ועליבות גדולה. כלי־אדמות, כלי־זוקלאות, כלי־פרנסה. ועוד הסתייגות: ראיתם את „חורה" ועדיין לא ראיתם כלום. יש ריכוזי ברווים שחורה היא גן־עדן לעומתם. חג שמח.

קצת מכל דבר

מאת יהודה צור

בקרב אוהבי הנוף והטבע יש אשר אהבתם באה לידי ביטוי מוחשי אך ורק באמצעות כאבי־רגליים, זיעת אפיים ועייפות ההולכת ומצטברת בתום יום של טיול מפרך בחיק־הטבע. אחרים סבורים שאפשר ליהנות ובמקביל לשמור על בריאות הגוף והנפש בלי להכאיב לעצמנו. כך או אחרת אי־אפשר, ככל הנראה, להימנע בימי סוכות מטיול בטבע בחיק המשפחה.

הצפון הינו אחד מהאיזורים המשופעים באתרי־נוף מרהיבים, במסלולי־מים, צוקים שגיאים ואתרים היסטוריים למכביר. בגליל נולדה למעשה המדינה היהודית המתחדשת עם ראשוני המתיישבים של העליה־השניה, שהותירו מאחוריהם לא רק את ראשוני הקיבוצים מסביב לכינרת אלא גם את המושבות שהיו ראשיתה של ההתישבות־המודרנית בארץ.

רצוי אם כן לקחת מכונית ממוצעת, להעמיס את המשפחה, למעט בציוד־הליכה ולהצטייד במזון לא־רב. מים יש בשפע בגליל ומיזנונים ומסעדות לא חסרים במידת הצורך.

מכביש קרית־שמונה — מטולה אפשר להגיע במהירות ממוצעת למושבה הישנה — מטולה, שנוסדה בסוף המאה התשע־עשרה ואשר שינתה צורתה ללא היכר בעשור האחרון לנוכח היכרותה המתחדשת עם לבנון. לאחר ביקור באם־המושבות בצפון שאינו מצריך זמן ממושך, שכן מדובר ברחוב ארוך אשר משני צדדיו בתים ומלונות, נגיע לקצה־הצפוני של הרחוב וקצת הלאה משם נמצאים „שרידי" „הגדר־הטובה", אשר פעם שקקה חיים ועתה נותרה לה מעט מתהילת עברה.

לא הרחק מ„הגדר־הטובה" ניצבת תחנת־המשטרה של מטולה שעל משקופה מצויינת הכתובת מימי המנדט־הבריטי. מהמשטרה נמשיך עם הכביש לעבר כפרים לבנוניים מעברו השני של הגבול אך בלי צורך להגיע עד לגבול ממש. כ־1200 מטר מהמשטרה פונה הכביש שמאלה ומטפס לעבר הר צפיה. אחרי 400 מטר נפנה שמאלה ונגיע עד לפיסגת־ההר השוכנת יותר מ־600 מטר מעל־פני הים. זהירות עם הנשימה שעלולה להיעצר בגלל הנוף המרהיב הנצפה מהפיסגה.

אפשר מכאן להבחין במטולה הוותיקה והחדשה, בהרי־לבנון והרי מול־הלבנון ובעמק עיון המונח למרגלותינו. מכיוון צפון־מזרח נבחין בחרמון. מכיוון צפון־מערב מודקר מבצר צלבני גדול, הידוע בשמו הלטיני — „חבופור". בעזרת מישקפת אפשר להבחין מדרום בביקעת־החולה לכל אורכה וכן ניתן לעקוב אחר גבולנו המשותף עם לבנון וסוריה המטפס על החרמון, לראות את בריכות הדגים בעמק ואת הישובים הרבים הפזורים בו ובתוכם קרית־שמונה.

לאחר שירדנו מהר צפיה, פונה הכביש בקצה־הצפוני של רחובה הראשי של מטולה ולאחר נסיעה של כ־100 מטרים נמצא חניון ובו אפשר לאגור כוח לקראת סיור בשמורת־נחל־עיון ומפל־התנור הנמצאים מתחתינו ממש.

מהחניון מכוונים השלטים שהתקינה רשות שמורות־הטבע. לעבר נחל עיון. משך הליכתו של המסלול הוא שעה קלה. אם רוצים לחסוך במאמץ־גופני אפשר לבקר רק ב„תנור". הטיול הקצר מתחיל במיגרש־החניה אליו נפנה מהכביש הראשי המחבר בין כפר־גלעדי ומטולה. ממגרש החניה אפשר ללכת למפל־התנור ובחזרה. קצר, לענין והכל בחיק־הטבע. בחזרה ממטולה בכביש מקרית־שמונה אפשר להבחין בצד ימין במכללת תל־חי. בכניסה מצד שמאל מוזיאון „השומר" הטומן בתוכו את תולדות ארגון־ההגנה הראשון של המדינה שבדרך. נצפה באריה השואג, ובחצר־תל־חי נוכל לסיים את הטיול אגב שילוב של הנאות גוף ורוח. לאחר המאמץ הגופני והרוחני כדאי לעצור בשמורת־החולה בדרך למרכז הארץ ולאזן את המאמץ באמצעות ארוחה ראויה לשמה. טיול נעים וחג שמח.

להרים, לחורשות לנחלים ולמעיינות

אנשי החברה להגנת הטבע מציעים שורה ארוכה של מסלולים ופעילויות למי שרוצה לקום ולהתהלך, במסגרת בתי־ספר־שדה. רשימה חלקית:

● עין־גדי — ביקור בנחל זוהר, בית היוצר, הר סדום, נאות עין־גדי, טיול לחוף הים ורחצה, נחל ערוגות.

● חוף הכרמל — חיי הלילה בחוף הים, מוזיאון טבע וסרטי טבע, צפיה בציפורים.

● הר מירון — טיול לפיסגה, הליכה בצל עצי חורש, תצפית מרהיבה, נחל עמוד על בוסתניו, מצודת נבי יושע, עמק החולה והליכה בנחל שניר, ירידה בחבלים בקניון בית הכרם ועוד.

● הר הנגב — מכתש רמון, נחל חווארים, עין עבדת, וציון הרועה, קבר בן־גוריון, מדרשת שדה־בוקר, ותצפיות הצבעוניות בהר גבס ובנחל אורדון, גיא הוולולים, תצפיות על נופי צפון־סיני.

● מעלה אפרים — הר גריזים והשומרונים, שכשוך במעיינות בידאן, אגרופת הבקעה, בית בד בכפר ערבי, אתרים ביריחו, מגור קרנטל, בית־הכנסת העתיק בנערן.

● אכזיב — ראש הנקרה, מערת הנטיפים, ציד סרטני חולות על החוף, נחל שרך־בצת, חורש ים־תיכוני, חבל תמן, תצפית על בקעת בית־הכרם, בעלי־חיים בתוך סלע ורחצה באכזיב.

● הר גילה — נופי חוד במדבר והעיר ירושלים, נחל מעיינות, מי עיון, אתר הרודיון, מעלה אדומים, תצפית על מדבר יהודה, עין קלט, נחל פרת, מגור סנט ג'ורג', נחל שורק והר יעלה.

פרטים מלאים ניתן להשיג במשרדי החברה להגנת הטבע.

ראש דסק לעניני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמות אנטר

הנוער — סיכון או סיכוי

במדור חינוך ופסיכולוגיה של ספריית פועלים, בעריכתה של ברטה חזן, ראה אור סיפרו רב הכמות והאיכות של מוני אלון „הסיכוי הנצחי". כותרת המשנה של הספר היא „נוער ושינוי חברתי". שם הספר לקוח מתוך אימרה מפורסמת של מרטין בובר, כי הנוער הוא הסיכוי הנצחי של האנושות, אלא שמדי פעם מתבזבז סיכוי זה מחדש. „החינוך המשותף" בעריכתו של יחיאל קרמר, (מרץ 1987) מביא פרטיכל של רב־שיח על סיפרו של מוני אלון.

פרופ' צבי לם מבית־הספר לחינוך של האוניברסיטה העברית השתתף בסמפוזיון. נביא את עיקרי דבריו. הוא משבח את מוני אלון, משום שהמחבר מציג את עולמו הממשי של הנוער, המלא מצוקות ופגעים, ולא את זה הנוסטאלגי, שרבים בורחים אליו ממועקות שבנעורים הולכים ומתעצמים, דור אחרי דור. קשה להיות צעיר בחברה, שהיא גם תחרותית מאוד וגם משתנה בהתמדה. העלייה בצריכת הסמים ובמיספר המתאבדים ממחישה את הקושי של היות בן־נעורים בתקופתנו.

לדברי לם מלמד הספר, כי הנוער איננו מהווה סיכוי, אלא לא פחות מזה סיכון של האנושות. אין הוא נצחי אלא הוא מהווה תופעה צעירה, יחסית, בהסטוריה. הנוער הוא שוקק לסיכוי מידי החברה כדי שחייו לא יהרסו מרוב לחצים ותיסכולים. מוני אלון בחר להכתיר את הספר בשם „הסיכוי הנצחי", אף כי כל הנאמר בו סותר למעשה את משמעות האימרה התגובית של בובר. לפיכך, כותר המשנה, „נוער ושינוי חברתי" עדיפה על „הסיכוי הנצחי".

את הספר מציע צבי לם לבחון לפי מבחר המקורות, שמהם הרכיב המחבר את התמונה שהציג, ולפי טיב התמונה: האם הצליח המחבר להעמיד מבנה, המתאר נאמנה את הנושא ומסביר אותו. מוני אלון נטל מימצאי מחקרים מכל תחום שבו נחקר הנוער, למעט התחום הביולוגי. בנוטלו מימצאי דסציפלינות שונות, העמיד מוני אלון מבנה עיוני שאינו רק סיכום מחקרים מצויים, אלא גם תצורה חדשה, הכוללת פרקי הגות, וראיות עובדתיות נטולות מן ההסטוריה הפוליטית, האמנותית והתרבותית. מוני אלון הביא מימצאים ותיאוריות כדי להציג אפשרות של הסברים אלטרנטיביים, ולא כדי להתפלמס עמם או כדי להתאימם לתיאוריות שלו. מובן שהוא לא יצא ידי חובת כולם, אך לא ניתן לבוא אליו בטענה, כי בחירותיו והעדפותיו חסרו הבחנה בין מידת חשיבותם של הדברים. בזכות גישתו זאת ניתן להציג את הספר כתיאור מעודכן וממצה של הנושא, וזאת נוסף להיותו מאורגן היטב וכתוב בבהירות מרשימה.

מעט רעש... והרבה אי־שקט

הספר גרוש פרקי משנה רבים כמו תרבות הנוער ותרבות הנגר, השמאל החדש ומרד הסטודנטים, ההיפים והסמים, הכיתות הדתיות ו„הירוקים", מהפכת המין והשמרנות החדשה, ועוד. צבי לם מצטט את מנהיים, אשר „העביר" את התפקיד של המעמד המהפכני מידי מעמד הפועלים לידי האינטלקטואלים. והתכונות שמנה מנהיים באינטלקטואלים, מצויות בשפע בקרב הנוער הלומד. ואמנם, הנוער הוא זה שניהל בדור האחרון מאבקים נגד מלחמת וייטנאם, נגד חוקים גזעניים בארה"ב, בעד שוויון מעמד האשה ועוד.

בסיפרו של מוני אלון נאמר כל שצריך היה להיאמר על הנוער, אלא שלנגד עיני המחבר עמד נוער „ההתבגרות המאורכת", הלומד האינטלקטואל. רק חמישה עמודים הקדיש מוני אלון לנוער המקופח, המורכב, למעשה, ממבוגרים צעירים. מעשיהם יוצרים אולי, מעט רעש, אך אינם מעוררים אי־שקט חברתי. כל הפתרונות „האידיאולוגיים" שנוצרו בקרב הנוער המקופח בחברה המודרנית, הם פתרונות ברוח השופטית. עובדה זאת, יש בה כדי לעורר מחשבות רבות ביחס להגדרת מעמד הפועלים כמעמד מהפכני, וגם בכל הנוגע להגדרתו של הנוער כתור כוח — סבור צבי לם.

הוא גם מציין את היעדרות הדבר הראשי של מהפכת המין, וילהלם רייך, מסיפרו של מוני אלון. ספר זה הוא ספר מעודכן מאוד, אך אינו ספר מסכם, ואף אין הוא יכול להיות כזה. בשלב הנוכחי הציג סיפרו של מוני אלון באורח ממצה את היידע שהצטבר על הנוער ואת המחשבות שעורר יידע זה. הוא עשה את כל אלה כדרך, שאינה רק קליטת אלא גם מהנה — סבור פרופ' צבי לם.

לא שיגרתי, אבל משעמם

קבלת פנים כמו זו שהוכנה לראש הממשלה יצחק שמיר בשערי מכללת „אורט" בירושלים, ביום ה' שעבר (1.10.87) לא חיבתה לו מעולם במיתחת של מצודת זאב. משמר כבוד של תלמידי התיכון היומי „אורט" אשרוך, לבושי לבן, קירמות את פניו בטקס צבאי. שמיר עבר בין השורות כאילו היו אלה חיילי צה"ל, ממקד המשמר הצדיע.

אבל מה שריגש אותו באמת, היו מחיאות הכפיים של התלמידים, אשר עמדו בפתח המכללה. את מחיאות הכפיים לא אירגנה הנהלת בית־הספר. לאחר מכן התקבצו אלף בני נוער באמפתיאטרון של החצר הפנימית, כדי להציג לשמיר שאלות ולקבל תשובות. השאלות הועברו מראש, מה שבטוח בטוח. גם השואלים סוננו היטב. היו אלה תלמידי המגמות היוקרתיות כמו עב"א (עיבוד נתונים אוטומטי) ואלקטרוניקה.

על השאלה כדבר מצבה המידרדר של מערכת החינוך השיב ראש הממשלה בהרצאה קצרה על המצב הכלכלי, והבטיח כי הגידול בתוצר הלאומי הגולמי יביא להגדלת התקציב לשירותים החברתיים. התלמידים החלו לפטפט ביניהם. לא מתוך כוונה להפריע, אלא מתוך שממון. ראש הממשלה דיבר כמו מורה ותיק, היודע את תלמודו בעל־פה, וחוזר עליו בפעם המאה.

מי שתכננים מעט פילפל לפגישת שמיר־אורט היתה אביטל נפתלי מכיתה י"א: „מדוע במשטר דימוקרטי כמו שלנו, כה גדולה היא השפעת המיעוט הדתי, ואילו הרוב החילוני מופלה לרעה?" ראש הממשלה הסביר שאין סתירה בין שני חלקי השאלה. במשטר דימוקרטי נודעת חשיבות למיעוט, מה עוד שמדובר במיעוט דתי, המייצג את הדת והמסורת כהסטוריה שלנו.

תלמיד אחר שאל: „מדוע אין מאשרים בניית אצטדיון בירושלים, ומדוע קיימת איפה ואיפה בין רצון הציבור החרדי לחילוני". התלמידים הגיבו במחיאות כפיים סוערות וממושכות. „שמעתי את מחיאות הכפיים", אמר שמיר. „נעבור לשאלה הבאה". בין התלמידים עבר זמזום של אי־רצון. „לא התכוונתי להימנע מתשובה, אמר ראש הממשלה, והכן, הנושא נמצא בטיפול ובקרוב נצטרך להחליט".

שאלה אחרונה: „מה דעת ראש הממשלה על מכתב השמיניסטים, המודיע כי לא ישרתו בשטחים". „אינני מתכוון להתפתיע", השיב שמיר. והוא באמת לא הפתיע: „חיילים צריכים לקבל פקודות ולמלא אחר רצון הממשלה. אוי לנו אם כל חייל יחליט היכן ישרת".

בין התלמידים נמצאו כאלה, אשר קיוו כי ביקור ראש הממשלה בבית־ספרם ישמש תחליף מעניין לשיעור שיגרתי ומשעמם. הם טעו.

ערבית כצו השעה

בחיל מודיעין התקשו להשיג כוח אדם מעולה. זו הייתה אחת הסיבות לשינויים בלימודי הערבית בבתי־ספר לפני שלוש שנים. מאז נכתבו תוכניות לימודים והוכשרו מורים

חרף הקיצוצים מתחוללת בתחום הוראת הערבית בבתי־הספר העבריים תפנית: רמת המורים נמצאת בעלייה. מיספר התלמידים לא גדל אמנם, והוא ממשיך לעמוד על מאה אלף, אבל הובטחה רציפות הלימודים, ומי שהתחיל ממשיך. את מקום השפה המדוברת בשפה התחתונות מתחילה לתפוס השפה הספרותית.

התפנית חלה לפני כשלוש שנים. השר נבון פנה לרמטכ"ל דאז, משה לוי, וביקש כי צה"ל ישאיל למשרדו את אלוף משנה נסים עצמון. איש מודיעין, כדי לבדוק מה קורה ולהציע תוכנית עבודה. פניית נבון נפלה על אוזן קשובה: המודיעין התקשה בהשגת כוח אדם מעולה. בני הדור הראשון של דוברי ערבית הלכו ונתמעטו. גם במשרד החוץ ובתקשורת הורגש מחסור כבד ביודעי ערבית ברמה גבוהה.

התמונה שצייר אל"מ נסים עצמון היתה עגומה. דו"ח שהניח על שולחן השר נבון לפני שנתיים (3.10.85) גילה, כי רק 6 אחוזים מכלל המתחילים ללמוד ערבית מסיימים את לימודיהם בשפה זאת בכיתה י"ב. מיספר הניגשים לבחינות בגרות בערבית הלך ופחת מדי שנה. תמונה עגומה עוד יותר הצטיירה מן הנעשה בחינוך הממלכתי־דתי. נסים עצמון חשף שורה של שגיאות ומחדלים: הוראת השפה היא רשות. מעמדה נחות. חסרים מפקחים, תוכניות לימודים וספרים. רמת המורים נמוכה. אין השתלמויות. אין רציפות בלימודים מן היסודיים ועד לחטיבה העליונה.

הרמטכ"ל העניק גיבוי לעבודתו של אל"מ עצמון. את תמיכתו בשיפור הוראת הערבית ליהודים נימק ר/א לוי לא רק בצורך הצבאי להכיר את האויב, אלא בעיקר בצורך האזרחי להכיר את העמים, שלצידם ובתוכם אנו חיים. חרף הקיצוצים היקצה השר נבון משאבים ניכרים להוראת הערבית. את פרי המאמצים אנו מתחילים לראות בשנת הלימודים הנוכחית.

במיסגרת המכון ללימודים ערביים בגבעת חביבה הקים נסים עצמון, שבינתיים השתחרר מצה"ל, יחידה לקידום הוראת השפה והתרבות הערבית. היחידה מגבשת תוכניות לימודים, מוציאה לאור במאגן למורה לערבית, מקדמת הוצאת סיפרי לימוד ותוכניות לימודים ועוסקת בתכנון לטווח ארוך. את מקום מפקח המרכז הקודם, שפרש, תפס יליד הארץ, שלמה אלון.

לומדים ברציפות

המפקח המרכז החדש מעריך, כי תוך חמש שנים ילמדו ערבית כל התלמידים בחטיבות הביניים. במיספר לומדי הערבית העברית בארץ לא חל בשנים האחרונות שינוי. מיספרם עומד על 100,000 בקירוב, ואולם חל שינוי בהרכבם: הולך ויורד בהתמדה מיספר התלמידים בכיתות ד'־ו', הולך וגדל בהתמדה מיספר התלמידים בחטיבות הביניים ובחטיבה העליונה. משמעות השינוי היא ברורה: מעתה תובטח רציפות ההוראה. למי שמתחיל בכיתה ז' יש סיכוי ניכר להמשיך עד לסוף י"ב. שפת ההוראה היא הספרותית ולא המדוברת. רק בכיתות העליונות מתחילים ללמוד מדוברת.

משרד החינוך משקיע משאבים בהכשרת כוח אדם מתאים. בסמינר למורים ערביים בחיפה נבחרו שלושים מתוך 150 ללמוד בחוג להוראת ערבית ליהודים ובחוג להוראת עברית לערבים. אלה שנבחרו לחוגים אלה, עמדו בבחינות כניסה בציון העולה על 90, לעומת 79 ששימש ציון סף לכניסת עמיתיהם בסמינר. משך הלימודים יהיה שלוש שנים. כל אחד מן המתקבלים לכיתה זאת הוא בעל תעודת בגרות ישראלית. התלמידים למדו במכינה לתגבור העברית. הם לומדים מתודיקה של הוראת הערבית כשפה זרה. מדי שנה תצמח כיתה נוספת. תוך שנים מעטות ייפתחו בתי־ספר על־יסודיים העבריים לפני מורים אלה.

בסמינר ע"ש דוד ילין בבית־הכרם מתכנן משרד החינוך פתיחת כיתה להכשרת מורים יהודיים וערביים להוראת ערבית. שלמה אלון מנית, שהכיתה תיפתח בתשמ"ט, ויהיה לה המשך מדי שנה. בבתי־ספר מקצועיים ודתיים אין מלמדים ערבית, אלא שראשי הישיבות מתנים הסכמתם להכנסת הערבית לבתי־הספר בכך, שהמורים יהיו גברים שומרי תורה ומצוות. כמעט ואין כאלה — אומר שלמה אלון.

במקביל להכשרת המורים תיגבר משרד החינוך את הוראת הערבית ב־400 כיתות. כמה אלפי תלמידים מכיתות י' ישתתפו השנה בכנס מורחב, בשיתוף עם חיל המודיעין והגדנ"ע. במרכז לטכנולוגיה לימודית (מט"ח) עוסקים בהכנת תוכנית מיוחדת ללימוד הערבית באמצעות מחשב. בחמש אוניברסיטאות נערכות השתלמויות בתחומים שונים: דרכים בהוראת הערבית, ערבית קלאסית, תולדות הערבית והאיסלאם. שפת התקשורת וערבית מדוברת.

שלמה אלון מציין, כי השנה ייצאו לאור שני עיתוני תלמידים, האחד בערבית ספרותית והשני במדוברת.

התפוח המר

בפנסלווניה, שהיא ארץ תעשייתית־חקלאית, גידולים שאינם ממוכנים או שאינם נתמכים על־ידי הממשלה הולכים ומתחסלים. כזהו גורלה של הפרדסנות. מזכיר משהו?

מאת עמירה הגני

על־פי הסיווג־המקומי נחשבת פנסילווניה לארץ חקלאית־תעשייתית, מן המדינות היצרניות של ארה"ב, ועל כן גם העשירות והמפותחות. בעושרה התעשייתי מבחינים, לרוב, תוך כדי טיסה נמוכה לאורך הכבישים המהירים, החוצים את הארץ לאורכה ולרוחבה: בניינים רחבי היקף, לרוב בני־קומה אחת — מקסימום שתיים, מוקפים דשאים וגינון מטופח. בצד לא־מעטים מהם מוצבים השלטים: HELP WANTED — ללמדך, שהאבטלה כאן היא עניין בהחלט יחסי בענפי הייצור יש עבודה — למי שמוכן לעבוד שמונה שעות ביום, חמישה ימים בשבוע, בשכר המחייב גם את בן־הזוג לצאת לעבוד.

את החקלאות תיטיב לראות מן הכבישים האיטיים, הצרים, העוברים בכל מקום ומגיעים לכל מקום. כדרך־כלל, אלה הם כבישים טובים, מתוחזקים היטב (בפנסילווניה מטפלים

חקלאות ה„עשר אצבעות" מתחסלת

בדרכים ללא הפסק, ומצבן אכן מעיד על כך), בני שני־נתיבים בלבד, דו־סיטריים. המהירות המקסימלית המותרת בכביש כזה נמוכה מאוד (35), לעתים קרובות אתה נאלץ לתאט עוד יותר כאשר מתנהלת לה לפניך מכונית ענקית, מצוחצחת למהדרין, ובה נוהג סבא ששערו הלבין, שומנו בידו לנסוע כאוות נפשו וכטוב בעיניו.

בצידי הדרכים אפשר לפגוש בשלטים מכל סוג. כל שלושה בתים הם ווילג', כל שני רחובות — עיר. יש בתים — בעיקר אלה המרוחקים מעט מן הכביש, המוקפים גן ובעלי מראה מכובד — שיש להם שם משלהם. במקומות מסויימים מכריז השלט על „ארנבים למכירה", או על „כלבלבים למסירה — חינם". בקיץ מבשרים לך על „תירס מתוק" בכל פינה — ואכן השדות מלאים תירס, שבאוגוסט הגיע לגמר גידולו, והוא ירוק־כהה, גבוה, צפוף ואחיד־קומה. פה ושם, ממש כמו אצלנו, ניצבות סוכות קטנות ובהן מציעים לך גם פרי, גידולי־בית, או פרחים, או עציצים לנוי. מה שתרצה.

יום אחד מצאנו בעיתון המקומי מודעה, המזמינה את כל המעוניינים לבוא ולקטוף להם פרי כמו ידיהם, ולקנותו אחר־כך מבעלי המטע בחצי־חינם. זה נשמע לנו, פחות או יותר, כמו גיוס למטען הזלנטו להתגייס.

השלטים הובילו אותנו, דרך חורשה גבוהה וגשר העובר על נחל צר, בכביש שרוחבו כרוחב המכונית, אל חווה ישנה, מתפרקת כמעט, מבודדת לגמרי. המבנה היחיד שנראה בשימוש היה בית־המגורים שהיה בנוי כמקובל כאן — משתי קומות, מרתף ומרפסת־עץ מסביב. לא רחוק ממנו ניצב מבנה, שהכיל מתקנים לשטיפה ואריזה של תפוחים. עוד היו שם חנות גדולה וריקה כמעט, להוציא סלי־עץ ופלסטיק ממולאים תפוחים אדומים־ירוקים, קטנים וקשים, המדף עמוס צנצנות קטנות, שפתקים הכתובים־ביד מכריזים על הריבות שבתוכן. על־יד החנות היה אסם גדול, נעול, ועוד 2־3 צריפים. ילדה קטנה בשימלה אדומה (מה לעשות, גם שתי צמות היו לה, בחיי...) הסתובבה בשטח ועמה לשאלים. התשובה המחורות שלה היתה: „תיכף אמא תבוא".

ובאמת, האם הופיעה. היא הסבירה לנו מה קוטפים (תפוחים, אפרסקים, פטל־בית), היכן (לא הרחק מהבית) ובאיזה מחיר. יצאנו, קטפנו וחזרנו. עכשיו היו לנו הרבה יותר שאלות. מראה המטע היה ממש מפחיד, במיוחד כשזוכרת שבקיבוץ שלך היה פעם מטע ובילית בו לא־מעט שעות־גיוסים עצים ארוכי ענפים, שרבים מהם שבורים או נסרחים על הגרש, ועשבים פרועים בגובה המותניים בכל מקום. גם גודלו של המטע הדהים אותנו. לגבי קטן יכול היה להיחשב למטע גדול, ושם מהו במשפחה?

כל זה היה שייך עד לפני חודש לזוג קשיש, שעייף כנראה מהעבודה הרבה והקשה, החליט לפרוש, מכר הכל ועבר לפלורידה — „הקרחון" האמריקאי, שאליו יוצאים מרבית זקני ארה"ב, לבלות בשמש החמה את שנות פרישתם. הבעלים החדשים לא בדיוק המתוסם לעצמם, כנראה, בשעת הקנייה, מה מצפה להם כאן. הם באו בדיוק למועד תחילת הקטיף, ואז הסתבר להם מבה־המעשה בכוחות־עצמם לא יוכלו בשום פנים לעמוד בה, ולשלם לפועלים — משמע, פשיטת־רגל מיידית.

מה עושים? פתרון אחד ראינו מזמינים את הציבור לבוא ולקטוף. אבל זה פתרון חלקי: כמה פרי יכולה משפחה, אפילו גדולה, לקנות לעצמה בבת־אחת? ממש כמו אצלנו, פנו גם הם לחפש עבודה זולה. ועבודה זולה כאן, באוגוסט, משמעה — עבודת ילדים. ילדים שקצו כבר בתענוגות הופשר הגדול (גדול באמת: מה־23 ביוני עד ה־10 בספטמבר), והם מחפשים אפשרות להרוויח כמה דולרים (גם את רצונם הטוב של ההורים כנראה כבר מיצו) מוזמנים לבוא ולקטוף. השכר: ארגז — וחצי דולר.

עכשיו, תעשו לכם את החשבון: גודל הארגז — כגודל מה שקרוי אצלנו פעם „בוקס". הקטיף אמור להיות מסווג או רק גדולים (כלומר, אתה מבזבז זמן על חיפושם) או רק קטנים (כלומר, אתה צריך הרבה־הרבה תפוחים עד שיתמלא לך ארגז...) כדי להרוויח 5־6 דולר, שזה בהחלט לא הרבה כסף, אתה אמור למלא 10־12 ארגזים, עניין של כמה שעות־עבודה לתוצאות מאה. התוצאה אין ילדים. „אנחנו באמת לא יודעים מה נעשה — נאנחת באוזנינו בעלת־הבית, אשה צעירה ונחמדה. „העבודה קשה מאוד. בעצמנו לא נספיק הכל בשום אופן. הילדים באים, קוטפים כמה ארגזים, אחר כך מבריזים. זה לא בשבילי ומסתלקים. ואנחנו עוד לא יודעים אפילו כמה נקבל בעד הפרי. אולי נחליט לעקור את המטע, או לפחות את חלקו. להחזיר אותו למצב בריא יעלה לנו המון כסף ויקח המון זמן. אני לא יודעת איך נעמוד בזה".

אולי, בשלב ראשון, תשלמו לילדים קצת יותר בעד הקטיף? — רצינו להציע לה. השכר שהם מוכנים לשלם רחוק מאוד אפילו משכר־המינימום החוקי בארה"ב. אבל כיון שמדובר בילדים, לא ב„מועסקים" — כנראה אין החוק חל. (מה גם שלפי החוק, אין להעסיק ילדים למטה מגיל 16). אבל לא הצענו. מצוי שבאותו רגע הגיע הבעל, והוא נראה כהעתק מבוגר של אשתו תשוש, מאובק ובהחלט לא־צעיר. הוא הביט בנו בספקנות בולטת, (שלא לומר בחשדנות), שמע מאשתו מה שאלנו, לא התעניין מה עשינו, והלך בגרירת רגליים אל הטרקטור שעמד בצמוד. נראה היה שלא עצות נחוצות לו, אלא ידיים (הסיסמה הזו, מסתבר, נכתבה גם באמריקה...) וזה כבר היה בהחלט מעבר לכוחותינו.

אחר־כך התעניינו: אם המיקרה הזה משקף מציאות כללית. מסתבר כי גידולים שאינם ממוכנים לגמרי, כמו תפוחים, או אינם מסובסדים על־ידי הממשלה (כמו הבוטנים או החלב) — הולכים ומתחסלים כאן. רוב הפרי בחנויות מגיע מקליפורניה, דבר המייקר אותו, כמובן. בלא־מעט אזורים, מי שגר בבית פרטי יכול לשתול לו בעצמו עץ־שניים ויותר לעצמו את הפירות שלו בחלקת אדמתו הקטנה — טוב לו. אלא אלה מעטים, ולרוב — לא הנוקטים זוהו. והרוב הולך לחנויות, מחפש את הפרי הטוב, או הזול, ומסתפק בו. נשמע מוכר.

אם אין חדרי לי צבילי

בשבוע שעבר הודיע רשמית עוזר שר הביטחון צבי בן משה (צבילי) על סיום תפקידו במשרד הביטחון ועל חזרתו לקיבוצו, נווה אור.

והנה, עוד לא הספיק לעזוב את חדרו וכבר יש מי שלוטשים עיניהם

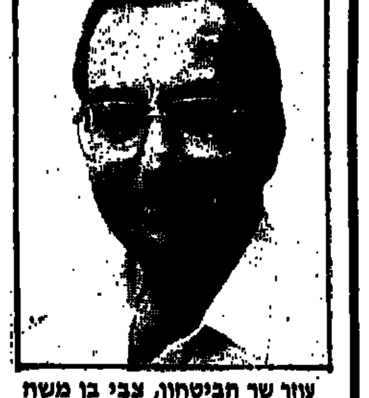

עוזר שר הביטחון, צבי בן משה — „שמו עין"

אל החדר המרווח, בקומה היוקרתית של לישכת השר. נציין, כי חדרו של צבילי היה הקרוב ביותר במסדרון לחדרו של יצחק רבין ולכך כידוע, חשיבות מיוחדת במקומותינו.

השבוע ניזכר מישהו בארוע דומה לפני שנתיים. אז עזבה את לישכת שר הביטחון יועצת השר דאז, ניבה לניר וגם בשעתו „עשו" רבים וטובים על חדרה המיתפנה עד שהגיע מישהו עם הרעיון המבריק להרחיב את חדרו של שר הביטחון ולחברו עם חדרה הקודם של ניבה לניר. השר קנה. עשו שיפוצים, שברו קירות ולשר יש לישכה הולמת.

כעת עוזב צבילי. במשרד אומרים, שעל חדרו „שמו עין" רבים וביניהם יועצים ועוזרים אחרים של השר, אולי סגן שר הביטחון דיקל היושב בכלל בקומה אחת מעל לשר. אמרו גם משהו על המנכ"ל דוד עברי, המחפש חדר נאות לעוזרו המסור צחי (זאת כמובן, אם לא יצא בשליחות המשרד לקדנציה, בארצות־הברית) ואולם גם הפעם בא מישהו עם רעיון מבריק, שעשוי להציל את המצב ולמנוע מתיחויות מיותרות במשרד הביטחון. הצעתו מדברת על הרחבת אולם הדיונים של לישכת השר על חשבון חדרו של צבילי.

האולם, שהוא יותר חדר מאשר אולם, באמת קטן וצר מלהכיל דיונים רחבים, הנערכים ברחיפות בלישכה. בחדר הקטן הזה גם מארח יצחק רבין אורחים חשובים מחו"ל, לכן אם תתקבל התוכנית שוב ישברו קירות וחדרו של עוזר השר ייעלם כלא היה.

לחדר דיונים כמו למנכ"ל התעשיה האווירית בוודאי לא יזכה שר הביטחון, אבל לפחות יהיה מקום הולם לקבל אורחים ולנהל דיונים. ובא לחדרו של צבילי גואל.

טרטרת

אפרופו טרטורים בצה"ל: על דלת של מבנה שרותים באחד מבסיסי ההדרכה של צה"ל, מצאנו את הכתובת המאוד: „אלוהים בחיר 4 קיימת והעולם שותק".

רמטכ"ל דן שומרון — עוד כומתה לכותפת

צנחן לו זלזל והשתריין

מאז קיבל על עצמו דן שומרון, בסוף שנות השבעים, את הפיקוד על עוצבת השריון המדירת, הוא נשבע אמונים לחיל השריון.

שומרון הגיע אז, במסגרת מסלולו הצבאי, מתפקיד של קצין חי"ר וצנחנים ראשי. (מעין „אב הבית" של לוחמי הכומתה האדומה לבוגריה) חישר אל מפקד גייסות השריון דאז, האלוף מוסה פלד. עבור שריונר של ממש כמו פלד, היתה זו משימה לא קלה להפקיד בידי צנחן ותיק את עוצבת השריון הגדולה והמפוארת.

שומרון הבטיח לפלד „אהיה שריונר יותר מהשריונאים". שומרון עומד בהבטחתו. מאז לראשו כומתה שחורה ולרגליו נעליים שחורות, שהחליפו את האדומות. כשנתמנה לתפקיד הרמטכ"ל לא נהג כמו קודמיו והצהיר, כי ימשיך לשאת בגאווה את הכומתה השחורה, כסמל למקומו המשמעותי של הטנק והשריון בשדה הקרב.

למה כל ההיסטוריה הזאת?

בשבוע שעבר, למרגלות אנדרטת הצנחנים, דקות ספורות לפני תחילת טכס ההתייחדות פוגש הרמטכ"ל דן שומרון בלוחם הצנחנים הוותיק ו„איש ה־101" קאצה. לצנחן, שהפך לאגדה, היתה בקשה אל הרמטכ"ל „דן, החברים מצפים ממך במחצית הקדנציה שלך כרמטכ"ל תחליף את הכומתה והנעליים השחורות באדום, שהרי אתה צנחן". הרמטכ"ל חשב רגע ואמר „לא יודע, אולי אתחלף. בשני כובעים", שישארו רגועים אנשי השריון, דן שומרון נשאר אתכם.

אל"מ (מיל) עמנואל ואלד – גרסה אזרחית

דו"ח צבאי בכריכה אזרחית

עבודתו של אל"מ (מיל) עמנואל ואלד, שניגנזה לדיון בצה"ל, עוררה בשעתו סערה ציבורית ותיקשורתית.

רבים מהמתוכחים והטוענים בעד או נגד לא קראו למעשה את העבודה וממצאיה, אבל די היה בעובדה, כי קצין בכיר מכין עבודה מקיפה בהוראת הרמטכ"ל, שאחר כך פוסל אותה בשל ממצאים לא מחמיאים.

בחודש האחרון יצא לאור סיפרו של עמנואל ואלד. הספר, בשם „קללת הכלים השבורים" (הוצאת „שוקן", 240 עמוד) הינו למעשה גרסה אזרחית של „דו"ח ואלד" הצבאי, המסווג „סודי ביותר" והמותח ביקורת נוקבת ביותר על צה"ל, המטה הכללי, הקצונה הבכירה, המפקדות ותפיסת הביטחון אם בכלל יש כזו.

בספרו עוסק ד"ר עמנואל ואלד בבניין צה"ל לעשור הקרוב תוך ניתוח לקחי המלחמות בניסיון להוכיח, כי ממלחמה למלחמה הופך צה"ל למסורבל יותר ולייעיל פחות. המחבר טוען, כי צה"ל איבד את כוח התקיפה, כושרו התמרוני נחלש והולך וכי עליו לעבור רפורמה (אולי אותה טלטלה מפורסמת) בכדי להתייצב בפני אתגרי העתיד. ואלד מדבר על קשר של שתיקה בצה"ל, על מדיניות של הטמנת הראש בחול, על ניפוח מפקדות וגופי שירותים ועל העדר החלטות אסטרטגיות ותפיסת ביטחון לאומית.

את כיווני התפתחות הקשוחים של צה"ל (על פי המחבר כמובן), ואת תפיסת הביטחון שאינם משתנים, למרות השתנות הנסיבות ממשיל אל"מ (מיל) ואלד למרוץ שמקיימים הלמינגים (אותם מכרסמים קטנים השוכנים באזורי תישימון בקרח הצפוני, והנוהגים להטיל עצמם אל המים לשם התאבדות) אל הים וכך מוצאים את מותם. כך גם, לדברי ואלד, המימסד הבטחוני וצה"ל „המטביעים עצמם במים" ומוסיפים לנוע אל אובדנם כאילו שניגזר עליהם לעשות כך.

שני חסרונות בולטים בסיפרו של ואלד. הראשון: השפה האקדמית־צבאית, שאינה נהירה דיה וודאי שתהייה קשה לקריאה עבור „בני המקום", אנשי המילואים ועם ישראל. חיסרון שני הוא בעובדה, שלקורא מוצגת תמונה שחורה לגמרי על צה"ל ועל מערכת הביטחון, דבר העלול להביא לרושם מוטעה וחבל. יש בזה בעיני משום החטאה, בדרך למטרה, מה עוד שקשה לומר זאת על המטה הכללי הנוכחי ועל העומד בראשו.

ערב ראש השנה צוטט הרמטכ"ל רב אלוף דן שומרון בראיון לאחד העתונים כמי שאומר, שחבל לו על כך שלא השקיעו מספיק בלימוד „דו"ח ואלד", ובהפקת מירב הלקחים ממנו. קשה להניח שכעת דווקא יוצא הדו"ח מהכספת אל שולחן הדיונים.

אבל אם לא „דו"ח ואלד", הרי ש„קללת הכלים השבורים" הוא ספר חובה לכל קצין בכיר ולכל החרד לבטחונה של ישראל. גם אם לא מסכימים עם כל הכתוב במרבית הנושאים המועלים, דן כיום צה"ל, בספר ברמות השונות עד לרמת המטה הכללי, מתוך ניסיון כן ללמוד ולשפר.

הסיסמה שטבע שומרון היא „דוחי אמת, תחקירי אמת ולקחי אמת". בשורה התחתונה נישאלת השאלה מדוע לא מוזמן אדם כמו עמנואל ואלד לשירות מילואים בצה"ל, ועל כך קשה למצוא תשובה הולמת.

גם פגם גם חדשה

בצה"ל החליטו לרכוש מכונית שרד חדשה עבור הרמטכ"ל. המכונית הנוכחית מסוג „שברולט אימפלה" מודל 79, נלקחה בשעתו ממינהלת שדות התעופה בנגב והיא מתבלה והולכת עד כדי כך שעלות אחזקתה אינה כלכלית. רק בשנה האחרונה „עלתה" 16 אלף ש"ח, בגין תיקונים ושיפוצים.

ראש אג"א, המופקד על רכישת המכוניות בצה"ל, החליט לרכוש עבור הרמטכ"ל רכב חדש מסוג „אולדסמוביל סיירה" מודל 87 במחיר 100 אלף ש"ח. בצה"ל הסבירו, כי לא ניתן להחזיק יותר את רכב השרד הישן ומצאו בהזדמנות רכב חדש עם כנף דפוקה (נדפקה בפריקה בנמל) „רכב כזה רוכש משרד הביטחון גם עבור נכי צה"ל ועבור הסעת האח"מים של צה"ל, הסבירו באגף האפסנאות.

לזכותו של הרמטכ"ל נציין, כי אין הוא נוהג להשתמש בדרך כלל ברכב השרד ומן הסתם ינהג כך גם בעתיד. לרמטכ"ל, כמו ליתר אלופי צה"ל, מעמיד הצבא רכב מסוג „פז'ו 505" בו עושה דן שומרון את עיקר נסיעותיו. רכב השרד משמש את הרמטכ"ל לאירועים רשמיים, להסעה לטכסים ולאירוחים שונים. עד עתה היתה לצורך זה „שברולט אימפלה" ועכשיו תהיה „אולדסמוביל סיירה".

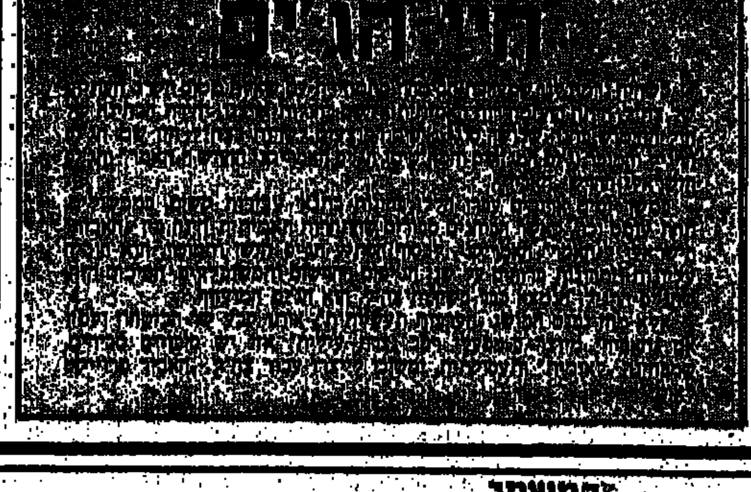

תרבות לעשירים

אירועי תרבות רבים נערכים אצלנו, מתוצרת הארץ ותוצרת חוץ, כמו להקת „אומסק", הצגת „עלובי החיים", קונצרט מיוחד של הפילהרמונית, מופע הצדעה לשייקה אופיר ז"ל ועוד. אולם לא כל שוחר תרבות יכול לקנות כרטיס שבדרך כלל מחירו גבוה. לדעתי, על הטלוויזיה הממלכתית לצלם מופעים ייחודיים ולשדרם לכל, כדי שגם אלה שאין ידם משגת לקנות כרטיסים יוכלו ליהנות מהמופעים, שהם נחלת יחידים המסוגלים לשלם את המחיר.

בת־ציון חמשי, קרית ביאליק

מתוק מעז

חרם העיתונאים על בית"ר ירושלים הוא לקח שלטון הכיבוש — עונש קולקטיבי המבוצע לפני הוכחת האשמה. על העיתונאים להיות זהירים מן המרינאים. מרינאים, עיסוקם הפחדה ואיום ואף טבעי שיעסקו בעושק ועינוי (אין זו הצדקה אלא עובדה); העיתונאים תפקידם לייצג את האמת — לאורה יחיו / יתחנכו הבריות ויראו את מעללי המרינאים. אם כך נוהגים העיתונאים, טהו עיני הבריות.

אך אולי יוצא מתוק מעז ומעשה העיתונאים דווקא יטיל אור: ילמדו אנשי בית"ר ירושלים ומחנה יהודה מה זה עונש קולקטיבי, ומה מרגישה משפחה שהורסים את ביתה לפני שפיטת בנה והוכחת אשמתו וללא גזר־דין של הריסה.

סעדיה נאה, תל־אביב

שכר מינימום — לא ב„המשקם"

הריני להתייחס לכתבה בעיתונכם מיום 1.9.87. „המשקם תקלוט מאות עובדים".

עבור 200 הימים הראשונים להעסקת העובד מקבלת חברת המשקם משירות התעסוקה סך של 30 ש"ח ליום עבודה. העובד שמוציא תפוקה מעבודתו, מקבל מהמשקם, עבור 5 שעות עבודתו, סך של 9.10 ש"ח ליום בלבד.

לצערי, חברת „המשקם" מסרבת לעדכן את שכר העובדים לסך של 10.50 ש"ח ליום עבודה, כדרישתנו — המתיישבת עם חוק שכר המינימום, ובהסתמך על העובדה שחברת „המשקם" תבעה ומקבלת מלקוחותיה את העדכון בשיעור של 15.13%.

דוד ציצוביץ, מזכיר חטיבת עובדי „המשקם", האיגוד הארצי של הפועלים החקלאיים השכירים

בית הספרים גוזר ו„מתרים"

כניסה חופשית לסיפריות ציבוריות היא אחד האמצעים שבהם חברה ממחישה את עקרון השוויון ומנסה לשים גבול לאפליה כלכלית. לפיכך, קביעת תעריף כניסה לבית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי, לכל מי שאיננו תלמיד האוניברסיטה או עובד בה, הינה גזירה מסוכנת ולו רק מן הפן הסמלי שלה. נקבע, שבשלב זה התשלום הוא שני שקלים ליום. בקצב זה, מי שנזקק לספריה יום־יום יאלץ להוציא 40 שקל לחודש. ומה יהא השלב הבא, וזה שאחריו?

מי שייפגע ביותר מגזירה זו הם אותם אנשים ההולכים לספריה משום שהם אוהבים לקרוא וללמוד, והם אינם קהל גדול בעבור כמה „שלבים" הם יהיו מתי מעט. קרוב לוודאי שהכספים המושגים בדרך זו יכסו ולו מעט יותר מאשר את הוצאות איסופם וניהול החשבונות. ואם אכן פעולה זו נועדה להמחיש באופן דרמאטי את שוועת הספריה והאוניברסיטה — מצב ביש בהחלט — הרי היא מחטיאה את המטרה, לחלוטין. שכן, הנפגעים העיקריים מגזירה זו אינם אמידים ברובם ומשוללי השפעה פוליטית. אם מנהלי בית־הספרים הלאומי אינם רגישים לקבוצה זו, קשה לשער שאלה האחראים לתקציב הציבורי יוכיחו רגישות. האם מוסד ציבורי יכול „להתרים", תוך שהוא רומס את אותם ערכים שנועד לייצגן?

אסתר קמרון ורות אבריונה, שרה בזק, אמי דבני, הדסה המקל, פרופ' יואל מינץ, רות פייגר מינץ, ד"ר דוד וחוה פלוטין, פרופ' יהושע עמיר, ד"ר צבי וחוה סייר, מרי זילור, אסתר קמרון, הבקה שבטר, אסתר תשובי

המכתבים מתפרסמים לאחר עריכה לשונית וקיצורים. בשל חוסר מקום, קוראים הפונים למדור מתבקשים לכתוב בקצרה, בנושא אחד בלבד וברווחים כפולים בין השורות.
המערכת

רשות מקומית

מאת אשר שילוני

מדינת חוק — ולא ממשלת מנדט

מדינת־ישראל היא ארץ האפשרויות הבלתי־מוגבלות. הראו לי עוד ארץ אחת המכריזה השכם־והערב שהיא מדינת־חוק — וחוקה אין לה רק במדינת־היהודים זה אפשרי וזה גם מה שקיים במציאות. נושא כאוב זה ימיו כימי המדינה וגם אם פרופיסורים אחרים העלו את הנושא מחדש אין פירוש הדבר שמחר או מוחרתיים תהיה למדינה הזו חוקה.

לעובדת היעדר חוקה השלכות על מיכלול חיינו כאן והדברים ידועים. אחד הנפגעים הגדולים מהמצב הזה הוא השלטון־המקומי. ראשי־השלטון המקומי מתריעים על המצב הבלתי־נסבל על־פיו מדיניות הממשלה כלפי השלטון המקומי היא המשך מדיניות ממשלת־המנדט כלפי השלטון־המקומי, שמגמתה היתה להגביל את סמכויותיהם של הילידים. ממשלת־ישראל שבחג־העצמאות הבא תחוג 40 שנה למדינת־ישראל, עדיין חיה על־פי חוקת המנדט מ־1934. מבחינה זו לפחות אנו, עדיין מאד מעצמאות.

בולים ובולאים — מאת יהושע מרקוס

למצוות ולמעשים טובים

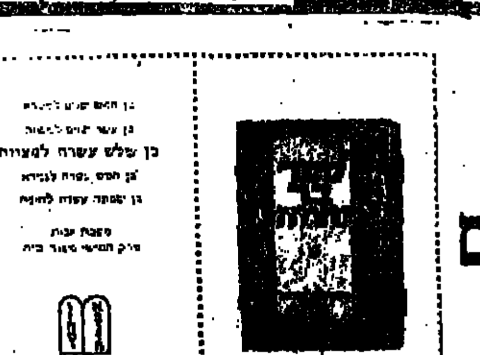

מפעל בולי הקק"ל הנפיק בחודש ספטמבר שני בולים: בול המוקדש לספר הזהב של הקרן הקיימת לישראל ובול המוקדש לספר בר־מצווה.

בול ספר הזהב מראה תעודת הרשמה בספר הזהב, לפי ציורו של א. מ. ליליאן, שצייר את בולי הקרן הקיימת לפני שנים רבות. את הבול עיצב א. שלוש והוא הודפס בצבעים רב־גוניים בדפוס לווין אפשטיין. סידרה זו הודפסה ברפיות של 4 בולים (2+2) ובאמצע שובל עם כתובת בלועזית ובעברית: "דיפלומה".

באולם הישיבות של הקרן הקיימת לישראל מונחים כרכים ענקיים ומפוארים של "ספר הזהב", המקפלים בין דפיהם המצהיבים את קורות העם היהודי והתנועה הציונית מאז ראשית המאה ועד עצם היום הזה.

רעיון הרישום והנצחה ב"ספר הזהב" נולד ערב הקונגרס הציוני החמישי בו נוסדה הקק"ל. בשבת שקדמה לכינוס הקונגרס בחודש דצמבר 1901 יצאו ד"ר הרצל, וולפסון, מונטיפיורי וחבריהם להתפלל בבית־הכנסת היהודי הגדול בבאזל. באותה שבת נאספו התרומות הראשונות להרשמה ב"ספר הזהב". הכנת הספר הראשון נמשכה שנה ואת כריכת העור היפיפיה הכין האומן היהודי רצנהופר.

ד"ר הרצל, שהעלה את רעיון ספר הזהב כאמצעי להשגת תרומות והציע את ציור הכריכה, שמש וזרחת, נתבקש להירשם בו ראשון, ב־17 בינואר 1902. ואולם הוא העדיף להעניק את הכבוד להוגה רעיון הקק"ל, פרופיסור צבי הרמן שפירא. הרשומות בכרך הראשון, שנחתם ב — 1921, הכניסו לקופת הקק"ל 5000 לי"ש, סכום עתק באותם הימים. בעקבות הפרופיסור הרמן שפירא נרשמו מאות אלפי יהודים שמצאו לנכון להנציח את עצמם, את יקיריהם ואת המאורעות המשמחים והמעציבים שהתרגשו ובאו על העם היהודי מאז ועד היום.

לא רק יהודים זכו להיות מונצחים בספר הזהב של הקק"ל. ב־22 לאפריל 1904 זוכה הממשלה הבריטית להכרת תודה על היותה הממשלה הראשונה שהכירה בבני ישראל כבני עמה.

בכרך התשיעי, הוא כרך המדינה, הביעו אלפי יהודים מכל העולם את רגשי הסולידריות שלהם עם המדינה שזה עתה קמה. קהילת יהודי בולגריה רשמה את שליט ברית־המועצות, יוסף סטלין (שלא הצטיין באהדה יתר לציונות): לאות תודה על הצבעת התמיכה של ברית־המועצות בעצרת האו"ם בהקמת המדינה. הפרעות שפקדו את יהודי רוסיה הצארית באים אף הם לידי ביטוי בכרך הראשון של ספר הזהב שהופיע ב־1906.

בעשרות הכרכים של ספר הזהב מקופלת ההיסטוריה היהודית בת זמננו: כיבוש א"י בידי הגנרל אלנבי, הצהרת בלפור, גאולת הקרקע, חורבן יהדות אירופה, מלחמת השיחרור והקמת המדינה, מיבצע סיני ומלחמת ששת הימים, שיחרור ירושלים וביקור סאדאת. כל אלה לצד מנהיגי העם היהודי והתנועה הציונית שהלכו לעולמם ושמחות משפחתיות. הכרכים המפוארים מהווים נר זיכרון של העם היהודי.

בול בר־מצווה

בול בר־מצווה, שמראה תעודת בר־מצווה, עוצב גם הוא על־ידי שליש והודפס בצבעים רב־גוניים בדפוס לוין אפשטין ברפיות של 4 בולים (2+2), כולל שובל עם כתובת: "בן שלוש־עשרה למצוות".

ספר בר־המצווה יצא על־ידי הקרן הקיימת בסוף שנת השלושים, ובו רושמים את הנערים המגיעים למצוות. עד היום נרשמו בספר זה כ־100 אלף נערים ונערות.

המשחק: יהודים תמורת

(המשך מעמוד 7)

הקומוניסטים הישראלים, את תומכי אש"ף בשטחים, ובעקיפין אפילו את ערפאת עצמו.

לביקורת זאת של כרגותי שותפים גם חוגי השמאל הרדיקלי, אוהדי החזית העממית והחזית הדמוקראטית, שאינם אוהדים את הרעיון שבמקום 'איחוד אש"ף' שהיה צפוי בעקבות המועצה הלאומית הפלשתינית באלג'יריה — מתרקם חידוש הדיאלוג בין תומכי ערפאת לתומכי ירדן.

אבל לא רק הם. את ד"ר סרי נוסייבה, ממשתתפי הדיאלוג עם הליכוד, לא היכו אנשי החזית העממית, כפי שסברו תחילה, אלא כפי שגורסים רבים כעת — אנשי תנועת הנוער 'א־שביבה' המזוהה עם פתח. הם היכו את הדוקטור הצעיר והמבריק פיסית, אבל פוליטית גם את פייסל חוסייני, שהשתתף עימו במגעים עם עמירב. זאת כנראה הסיבה שהביאה את אבו ג'יהאד לצאת להגנתו של סרי נוסייבה. הוא אותת לצעירים הלוהטים בבירזית לא רק על תמיכתו בחוסייני ובנוסייבה, אלא גם על הצורך לשים קץ לפילוג הפנימי.

יש להזכיר כי חוגים חשובים של תומכי אש"ף בשטחים נרתעים מחידוש הדיאלוג עם ירדן, והם זוכרים לירדן את מדיניותה העכורה, בה שיתפה פעולה עם ישראל בדיכויים. חוגים אלה הבליטו בנאומו של ערפאת בועבה את המשפט: "השלום יתחיל בפלשתין", כלומר: לא במשלחת משותפת עם ירדן, אלא כשיחות עם ישראל בוועידה הבינלאומית (למשל: אל־עוודה, 10.9.87, ואחרים).

אבל לא רק באש"ף יש הסתייגויות מן הדיאלוג המתחדש עם ירדן — גם בירדן עצמה, ברבת־עמון מעריכים כנראה, שעדיין לא בשלו התנאים לשובו של ערפאת לרבת־עמון, והירדנים היו מעדיפים להמשיך "בתוכניות החומש", בעזרת ישראל וארצות־הברית, כדי לקעקע את אחיזתו של אש"ף. רמז לכך אפשר למצוא בהתנהגותו המוזרה של המלך חוסיין. פתאום הוא נעשה חבר של...קדאפי, ולא זו בלבד שבשעת בדידותו הקשה של שליט לוב, נחלץ המלך חוסיין לעזרתו, אלא הוא מוצא לנכון להתחשב בדעתו בעניין הכללת העניין הפלשתיני בסדר היום של הפסגה הערבית הקרובה, אשר מלכתחילה היתה אמורה לדון רק בענייני מלחמת המיפרץ. את דעותיו של קדאפי קשה יהיה מן הסתם ליישב עם מגמות גישור הפערים בעניין הייצוג הפלשתיני... זה מזכיר מה שקרה לפני שנתיים, כאשר מיד לאחר הנאומים הנמלצים בעצרת האו"ם, מפי פרס וחוסיין, והתקווה להתקרבות מעשית בין ירדן לישראל בעניין הוועידה־דהר חוסיין היישר לזרועותיו של אסד. את התרגיל הזה חוזר חוסיין היום, הפעם עם קדאפי.

אין זאת אומרת שחוסיין אינו מעוניין בתהליך המדיני. הוא ישתף פעולה כמיטב יכולתו, אבל הוא גם זהיר מאוד. ההכנות בין המעצמות הן התפתחות חשובה, אבל על רקע מורכבות הבעיות, לא צריך לטפח ציפיות לפריצת דרך מהירה.

אין הסכם על ביטוח נזקי טבע בכותנה

זו השנה השנייה שאין הסכם בין מועצת הכותנה לבין הקרן לביטוח נגד נזקי טבע. בעונה שעברה התקיימה בוררות בין הצדדים. הבורר היה סגן שר החקלאות אברהם כץ־עוז, שהמלצותיו נמסרו לשר החקלאות. עד שהשר הגיע להחלטה כבר היה מאוחר — העונה נסתיימה. למזלם של מגדלי הכותנה, בנזק קטן יחסית.

כזכור, בחול המועד סוכות אשתקד ירדו גשמים עזים, שפגעו במיוחד בדרום. גם שטחי הכותנה שם נפגעו. קטיף הכותנה מתחיל בראשית אוקטובר. הנזק בעונה שעברה היה קטן והמועצה כיסתה את הנזקים.

הוויכוח הוא על סעיף 11 בהסכם הביטוח נגד נזקי טבע — קובע צבי חרמוני, מנכ"ל הקרן לביטוח נגד נזקי טבע. סעיף זה דן בנזקים כתוצאה מהפרעות אקלימיות, כגון שינויי טמפרטורה פתאומיים, חמסין או גשם, וכן מידת הלחות הפוגעת בטיב הכותנה. חרמוני מזכיר, כי לאור סעיף זה קיבלו מגדלי הכותנה בעונת 1984 11.5 מיליון דולר דמי נזיקין תמורת פרמיה של 250 אלף דולר ששילמו או המגדלים. חרמוני טוען, שאין באפשרות הקרן לתת כיסוי מלא לנזקים הכלולים בסעיף זה בלי שתזדקק לשם כך לסיוע מחברת ביטוח העוסקת בביטוחי מישנה. לפיכך, כדי לכסות את כל הנזקים היא הודיעה למועצת הכותנה שהפרמיה תעלה ל־585 אלף דולר, שעל המועצה לשלם דרך הקרן לחברה לביטוחי משנה (נודע, כי מדובר בחברת "מינכן רי" מגרמניה). בנוסף לתשלום פרמיה לקרן בסך 400 אלף דולר. סה"כ — כמיליון דולר. הקרן משתתפת בתשלום זה ב־400 אלף דולר, כך שבמציאות מגדלי הכותנה צריכים לשלם רק 585 אלף דולר, הכוללים דמי נזיקין בגין סעיף 11, כאשר הנזק המקסימלי המכוסה לא יעלה על 9 מיליון דולר.

מועצת הכותנה אינה מסכימה להצעת הקרן ולא תשלם מיליון דולר פרמיה — מסר יוסף דלומי, מנכ"ל מועצת הכותנה. לדבריו, המועצה ארגנה ביטוח פנימי נגד נזקים. גובה הפרמיה הוא כבעבר, 250 אלף דולר, סכום נמוך בהרבה מן ההצעות של הקרן, שכאמור מסתכמות ב־585 אלף דולר.

בתגובה לדברי דלומי אומר חרמוני — להר"ם. הוא מציג מכתב חוזר ששלח ארגון עובדי הפלחה למגדלי הכותנה ב־30 באוגוסט, ובו הצעה לביטוח עצמי של נזקי טבע. המכתב חתום בידי זעירא יעקב, בשם "ועדת השלושה".

לפי מכתב זה, הפרמיה נטו שהציעה הוועדה לא תעלה על 0.5 אחוזים, ולפי החישוב ששטח הכותנה 450 אלף דונם, היבול הממוצע 180 ק"ג במחיר ממוצע של 1,500 דולר לטונה, סכום הפרמיה הוא יותר מ־600 אלף דולר, בעוד הפרמיה שהקרן מציעה היא במחירי ברוטו. עוד קובעת הוועדה, באותו מכתב, כי הביטוח יתבסס על החוזה האחרון שהיה בתוקף עם הקרן, למעט סעיף 11. חרמוני מרגיש, כי פרט זה מלמד על הכלל, וכי ההצעה לביטוח עצמי של נזקי טבע בה תומכת מועצת הכותנה, נחותה מהצעת הקרן. הוא מוסיף, כי יעקב גריש, לשעבר מנהל אגף התקציבים באוצר ועתה מרכז המשק בקבוצת יבנה, החבר במועצת המנהלים של מועצת הכותנה, הודה בפניו כי אי־חתימת ההסכם אשתקד היה משגה. בשיחה עם גריש הוא הכחיש את דברי חרמוני, וטען כי בעונה שעברה שפר מצב מגדלי הכותנה, כי הנזקים היו קטנים. עתה כבר מאוחר לבטח לפי סעיף 11, כי הקטיף כבר החל.

מגדלי כותנה דואגים. הקטיף החל, אין הסכם עם הקרן ונותרה להם תקווה כי יעברו את הקטיף ללא נזקים. הם מאשימים את שר החקלאות, שלדבריהם שומר על נייטראליות, בעוד תפקידו הוא לקבוע ולהניע את הצדדים להגיע לפשרה.

חרמוני מסר, כי נחתם הסכם עם כל מועצות הייצור החקלאיות האחרות. הכנס סעיף חדש בהסכם עם מספר מועצות ייצור (ירקות, פירות ופרחים), העוסק בנזקי ... הפוגעים בגידולים אלה, כמו הופעת שומה (כשהצמח, הירק, הפרי או הפרח מקבלים מכת חום) או "הפרגה" (הופעת פרחים מוקדמים הנובלים טרם זמנם ומונעים חניטה). לדברי חרמוני, הנזק שנגרם בגין פגעים אלה בשנת 1986 נאמד ביותר מ־2 מיליון דולר.

נחתמו הסכמים עם מגדלי בעלי־חיים — פרות חלב, בקר לבשר, עופות למיניהם ודגים.

חיים מרגלית

איך מאכילים מיליארד בני־אדם

החקלאות הסינית מספקת אמצעי קיום ליותר ממיליארד בני אדם ומהווה מקור פרנסה לכ־800 מיליון חקלאים. במלים אחרות, ומבחינה כלכלית־חברתית — המערכת הסינית היא הגדולה בעולם וכוללת יותר מ־80% של כלל החקלאים בתבל. (כמעט במספר החקלאים בהודו, אינדונזיה וברזיל ביחד) — כותב חקלאי ישראלי שחזר מביקור בסין.

למרות שבסין ניתנים לעבוד חקלאי פחות מ־8% מכלל האדמות החקלאיות של כדור הארץ, סין מספקת מזון לכ־22% מאוכלוסיית העולם. עובדה זו כבר מרמזת שהחקלאות הסינית מבוססת על יחס "אדם/אדמה" גבוה ביותר. במונחים פופולריים יותר, קיים בסין "לחץ על הקרקע" כמו שלא קיים בשום מקום אחר בעולם.

ברוב שטחי סין מוגבלת החקלאות בצורה חמורה, בגלל בעיות טופוגרפיות או בגלל מחסור במים. רוב שטחי המדינה הרריים מדי או יבשים מדי לקיום גידולים חקלאיים. אזורים אחרים, עם פוטנציאל מסויים לייצור, נמצאים במרוחקים עצומים ממרכזי האוכלוסייה והשיווק החשובים. אם נחלק את סין לשני חצאים ע"י קו האורך ה־103, נמצא שהחצי המזרחי מאוכלס בקרוב ל־90% מאוכלוסיית סין ומייצר כמעט אותו שיעור של התוצרת החקלאית.

למרות שמבחינה מספרית ישראל היא פסיק קטן מול מדינה כמו סין, ניתן להבחין בצירוף עובדות הקשורות למשק החקלאי, והמצביעות על בעיות ופתרונות דומים למדי.

אצלנו יותר מ־45% משטח המדינה מוגדר כצחיח (פחות מ־200 מ"מ גשם לשנה). טבעי הדבר בארץ, לפחות שני שלישים מכלל התוצרת החקלאית מיוצרים בשטח של כשליש ממדינת ישראל. בגלל מחסור של קרקע פורית, יחידות הייצור החקלאי בארץ הן קטנות יחסית — כ־30 דונם או 3 הקטרים בממוצע. מציאות זאת הכתיבה למעשה את המגמה של החקלאות האינטנסיבית כדרך יחידה להתמודד עם הבעיה. אינטנסיביות, פירושה השקיה בכל שרק אפשר, דשנים והחלפת גורמי ייצור מסורתיים בטכנולוגיה מתוחכמת.

הלחץ על הקרקע הוא גורם המפתח להבנת ההתפתחות החקלאית הסינית. סין, עם שטח של 9.6 מיליון קילומטרים מרובעים, יכולה לנצל "רק" 10% מאדמתה. במונחים של צפיפות אוכלוסין קיימות שם 10 נפשות על כל הקטר של אדמה. מבחינה חקלאית, הממוצע הוא של 8 חקלאים על כל הקטר. לדוגמה: היחס של אוכלוסיה חקלאית לאדמה בהודו הוא מחצית מזה ושל ארה"ב קטן ב־300 פעם.

בישראל, 400,000 הקטרים (4 מיליון דונם) של אדמה ניתנת לעיבוד חקלאי, ע"י 60,000 חקלאים (נטו). כלומר, 6 הקטרים בממוצע לחקלאי (או 60 דונם) לעומת קצת יותר מדונם אחד לחקלאי סיני. מצב זה יוצר גם אצלנו סינדרום של לחץ על הקרקע וצורך באינטנסיפיקציה. בשני המודלים האלה, כאשר בודקים כיצד התפתחה החקלאות הסינית, נמצא אלמנטים ברורים של אינטנסיפיקציה כבר בעבר הרחוק.

העם הסיני כמו העם היהודי, צמח מתרבות חקלאית שורשית ויחסית לעמים אחרים, מאד מתקדמת. יש הוכחות על קיומה, במערב סין, של חקלאות המבוססת על תבואות בשנת 7000 לפני הספירה, כמו גם גידולי שדה בין השנים 1000 ל־700 לפני הספירה. נמצאו רישומים על גבית מסים חקלאיים כבר בשנת 594 לפנה"ס. בתקופה ההיא היו כבר ידועים מפעלים מתוחכמים בתחום ההשקייה, הניקוז ומניעת שטפונות.

כיום, כ־45% מכלל האדמות המעובדות בסין הם בהשקיה (50% בישראל). שיעור כזה של שטח מושקה הוא כפול מהנמצא בארצות מתפתחות. לרוב החקלאות הסינית משתמשת בממוצע של 125 ק"ג דשנים כימיים להקטר, (פי שלושה מהכמות בשימוש ברוב המדינות המתפתחות).

סין הולכת בדרך ביניים, או ליתר דיוק — בטכנולוגית ביניים. עובדה היא, שרואים יותר ויותר חממות הבנויות פלסטיק לגידולים חסויים, אבל המבנה עשוי קנה במבוק, החימום נעשה ע"י כיסוי במחצלות מקש של אורז וההשקיה בתוך החממה היא באמצעות תעלות.

גם התייחסות לגבי חיסכון בכוח אדם שונה בסין. לרוב בסין אסור לדבר על החלפת עבודת אדם ע"י מכונה או טכנולוגיה אחרת. עדיין העבודה של החקלאי הסיני היום, אם כי מחושב במחיר נמוך ביותר, מהווה ערך מקודש מבחינה רעיונית.

אין ספק שמצב זה גם ישתנה בעתיד הלא־רחוק. למעשה, באזורים מסויימים, המוכרים כבעלי משטר כלכלי מיוחד (Special Economic Zone), כבר רואים מגמה אחרת. אלה הם אזורים בהם חלה התפתחות מהירה מאד בתחום התעשייתי. תעשיות מודרניות קולטות יותר ויותר כוח אדם הרוכש כוח קנייה גבוה יותר (יחסית), והאוכלוסיה החקלאית קטנה וחלק ניכר ממנה עובר לערים ולתעשיות חדשות.

תהליך זה של ירידת אחוז החקלאים במשק, כתוצאה של פיתוח תעשייתי ועוד כלכליים אחרים, הוא מן המאפיינים המובהקים המלווים מודרניזציה בחקלאות, כפי שקרה בישראל בשנותיה הראשונות.

במכלול השינויים המהירים והמתחדשים יום יום בסין, הפיתוח והמודרניזציה של החקלאות תופס את המקום הראשון בין העדיפויות הלאומיות.

הפונקציונרים הסיניים ערים לצורך שפיתוח ומודרניזציה בחקלאות מחייבים, וגם יודעים אלו מדינות מסוגלות לספק ידע וציוד טכנולוגי.

על רקע זה חשוב לעקוב מקרוב ולמצוא את הדרכים לקיום מגע עימם, ולפתח קשרים ושיתוף פעולה.

(מתוך ידיעון לשכת המסחר ישראל־אסיה)

השכר והמס

משכורת צמודה, פיצויים צמודים

מאת איתן יעקובסון

מנהלים ועובדים בכירים עדיין מקבלים את שכרם צמוד לדולר [illegible] שנותמו כעבר. מה קורה כאשר מגיעים לעובד כזה פיצויים?

התשובה ניתנה בפסק הדין מיכאל גילמור נגד שרפון בע"מ, של [illegible] הפיטורים הם פונקציה של המשכורת, ולכן יש לשלמם באותו [illegible] המשכורת. היא במטבע זר — השער הקובע שלפיו יוצעו [illegible] התשלום או תאריך מסקוחרין, לפי המאוחר. בתנאים של הקפאת [illegible] אינו גבהל כליכך ממצב זה, אולם בשל החשש מקיפות [illegible] להניח שהוא יודרו לשלם לעובדיו את הפיצויים לפי השער [illegible] לדולר, שהוא זול מאד.

הפחתת שכר כרוכה בפיצויים

מעבידים שונים מנסים לפעמים להפחית את השכר לעובדיהם [illegible] בגלל צמצומים וקשיים עסקיים. גובה השכר הוא אחד [illegible] שביחסי מעביד ועובד, והפחתת השכר היא הרעה מוחשית [illegible] והתפטרותו של עובד בעקבות הפחתת שכר כפיטורים [illegible] באופן מעשי.

לשמור על שני תלושי משכורת. האחד — לפני הפחתת [illegible] ההפחתה. כך ניתן להוכיח שהפחיתו את השכר, והתלושים [illegible] את העובדה שהפחיתו את השכר.

הפיצויים לעוזרת הבית

עוזרת בית מקבלת את שכרה על בסיס שעות עבודה [illegible] לפיכך היא נחשבת כעובדת בשכר. [illegible] לפי חוק פיצויי פיטורים, וזכאי עובד בשכר לפיצויים בגובה [illegible] שנת עבודה.

[illegible]

דרישה לתוספת משנה [illegible]

[illegible]

הבנקאיות

לפדות או לא לפדות

מאת אודי נחשון

במהלך חג הסוכות יהיה על כל המתלבטים להכריע — לפדות או לא לפדות את המניות הבנקאיות החסומות, ואם לפדות — כמה להשקיע. אם מבקשים לפדות, יש להודיע על כך עד 20 באוקטובר.

בשבועות האחרונים הציפו אותנו הבנקים הגדולים בהצעות שונות ומורכבות ופיזרו שפע של הטבות, כגון מדרים נוספים, תוספת ריבית, הלוואות לפתיחת חיסכון, נזילות ועוד. בתוך ים ההצעות האלה קשה היה להשוות בין הבנקים, ואנסה לעשות זאת כאן בצורה הפשוטה ביותר.

האפשרות הראשונה, ואסור לשכוח אותה בים ההטבות, היא להמשיך ולהחזיק במניות הבנקאיות. כזכור, האוצר שיפר את תנאי המניות והן יהפכו לסחירות בבורסה. ההשקעה הנזילה הזאת נושאת תשואה דולרית שנתית של 9.4 אחוזים וכן רצפה בגובה עליית המדד.

סל מגוון

מי שפודה את המניות לצורך השקעה חלופית, יכול לבנות לעצמו סל מגוון ביותר של השקעות, ולכן אסתפק בסקירה השוואית של אפשרויות השקעה בתוכניות חיסכון, בהנחה שהשקעה מסוג זה היא האלטרנטיבה המועדפת למי שמעוניין בהשקעה לא נזילה.

ישנם שלושה סוגים עיקריים של תוכניות חיסכון: צמודות־מדד, צמודות־דולר ותוכניות עם ברירת הצמדה דולר־מדד. התוכניות הצמודות לדולר אינן אטרקטיביות לבעלי מניות בנקאיות, כיוון שהאוצר מבטיח להן תשואה דולרית שנתית של 9.4 אחוזים — למשך שנתיים, ואילו הבנקים נותנים תשואה דולרית שנתית של 8.4־8.8 אחוזים. השיקול הנוסף שניתן לעשות בתחום זה תלוי רק בהערכה מה יקרה לריבית הדולרית בעולם, כיוון שהריבית נקבעת בתוכנית זו מראש לכל התקופה ואינה משתנה (כמו בפת"ם). לכן, תיאורטית ניתן להמר על כך שריבית דולרית שנתית של 8.8 אחוזים למשך 4 שנים עדיפה על פני ריבית דולרית שנתית של 9.4 אחוזים לשנתיים (אם לאחר שנתיים תהיה ירידה בריבית).

לבעלי מניות בנקאיות נותרו איפוא שתי אלטרנטיבות: תוכנית חיסכון צמודת־מדד, או תוכנית עם ברירת הצמדה דולר־מדד. התשואה בתוכנית המדדית נעה בין 4.9 אחוזים ל־5.5 אחוזים לשנה — תלוי בתקופת התוכנית. בתוכנית הברירה נעה התשואה בין 3 ל־4.5 אחוזים במסלול המדדי, ובין 7.5 ל־8 אחוזים במסלול הדולרי (החוסך מקבל את התשואה הגבוהה מבין השתיים).

הצמדה למדד עדיפה על ברירה

לדעת צבי סטפק, מנכ"ל חברת הייעוץ "מיטב", התוכנית הצמודה למדד עדיפה על פני תוכנית הברירה. כן הוא טוען, כי תוכנית מדדית עם תשואה שנתית ממוצעת של 5 אחוזים עדיפה על השקעת כספי המניות הבנקאיות בקופות גמל, בעיקר כאשר עוברים את התקרה לצורך היתרונות בתחום המיסוי. כמובן, מדגיש סטפק, תוכנית החיסכון טובה למי שמוותר על היתרון המוקנה לו בנזילות, והוא מציע להרכיב סל של תוכניות חיסכון. לדבריו, תוכניות הברירה לא הוכיחו את עצמן בשנים האחרונות, כיוון שהיתה עדיפות לתשואה המדדית, ובתוכנית הברירה התשואה המדדית נמוכה יותר ב־1.5 אחוזים לעומת התוכנית המדדית (ובגלל אופציית ברירת ההצמדה). כדוגמה ניתן לבחון מה קרה לאגרות החוב מסוג "דן", שהוצעו למחזיקי מניות קשישים באוקטובר 85. התנאים אז היו צמדה לדולר עם ריבית של 8.5 אחוזים לשנה, או תשואה מדדית של 3 אחוזים לשנה. בתום שנתיים, באוקטובר 87, יש תחנת יציאה שבה ניתן לקבל תשואה דולרית של 8.5 אחוזים, או רצפת הצמדה למדד. מאוקטובר 85 ועד היום הדולר עלה ב־7.5 אחוזים, כך שעם תוספת הריבית מגיעים לריבית של כ־25 אחוזים. באותה תקופה יש פער של כ־10 אחוזים לטובת המדד, ואם משווים את המסלול הדולרי להשקעה מדדית מעל לרצפת ההצמדה, הפער מגיע לכ־20 אחוז. אם המדיניות הנוכחית תימשך גם בשנתיים הבאות, עד אוקטובר 89, ניתן לצפות שהתמונה בתחום זה תהיה דומה. אבל זוהי, כמובן, רק הערכה.

ניתן לחזור לחלופה הראשונה, של השקעה נזילה, ולהעמיד זו מול זו את החזקת המניות על־פי הצעת האוצר, או מכירתן בסוף החודש ורכישת המניות הבנקאיות הקיימות כיום תמורת כספי הפדיון. ה"בנקאיות" הקיימות ייפדו באוקטובר 88 ו"הבנקאיות החדשות" ייפדו באוקטובר 89. לדעת סטפק, אם מנטרלים את היתרון שיש למניות לטווח של שנתיים (בהבטחת ריבית לתקופה ארוכה יותר), השאלה היא איזו פרמיה צריך לשלם עבור האופציה של הצמדה למדד. להערכתו, האופציה המדדית (אם לא יהיה פיחות עד סוף החודש) לא שווה יותר מאחוז אחד. כלומר, אם התשואה על המניות הבנקאיות הקיימות תהיה כמו היום, כ־12 אחוז, המניות החדשות ייסחרו בתשואה של כ־11 אחוזים.

נותרו עוד שני סופי־שבוע להחלטה.

התשואות השנתיות בתוכניות חיסכון
(באחוזים)

	צמודות מדד	צמודות דולר	ברירת הצמדה
הפועלים	4.9 – 5.5 [2–5 שנים]	8.8	דולר 7.5 / מדד 3–4
בל"ל	4.75 – 5.25 [2.5–5 שנים]	8.4	8 / 3.5–4.5
דיסקונט	4.25 – 5 [26 חודשים]	8.4	8 / 3.5–4.5

גלגלי הבורסה

בנק ישראל התערב

אתמול בלטה התערבות בנק ישראל במסחר במניות ההסדר ובאיגרות החוב, שהשתקפה בקניות אג"ח במיליון ש"ח ובקניות מניות ההסדר ב־1.6 מיליון ש"ח. במניות החופשיות התחזקה הנטייה לירידות, לאחר שההיצעים הגיעו ל־6.7 מיליון ש"ח והביקושים למיליון ש"ח בלבד. במניות ההסדר הסתכמו הביקושים ב־1.4 מיליון ש"ח וההיצעים ב־2.5 מיליון ש"ח. בשוק המניות כולו עלו 81 שערים, לעומת 216 שירדו ו־115 שנשארו בלי שינוי.

בשוק איגרות החוב עלה ערך השוק של הצמודות למדד ב־0.15% ושל הצמודות למט"ח ב־0.28%.

בהתמודתיור נסתיימה אתמול הנפקת איגרות החוב הצמודות למדד מסוג "שגיא", שבנק ישראל הציע לציבור בערך נקוב של 15 מיליון ש"ח. הזמנות הציבור הסתכמו ב־76 מיליון ש"ח. חתימת היתר איפשרה לבנק ישראל למכור את איגרות החוב ב־100% מערכן הנקוב (לעומת מחיר המינימום שלהן של 96% מע"נ).

סל המטבעות עלה אתמול ב־0.1% ל־1.6785 ש"ח, בעוד שער הדולר היציג עלה ב־0.14 אג' (ב־0.09%) ל־1.6093 ש"ח. דולר נוסעים — 1.8928. הדולר השחור הוסיף להיסחר בין 1.70 ל־1.71 ש"ח.

במסחר במניות בשערים משתנים לפני הצהריים עלה שער אחד, לעומת 22 שירדו ו־2 שנשארו בלי שינוי. עלה השער של קפסאות פח ברבע אחוז. הירידות הגדולות ביותר היו בעלית ובכנסים בנין, שירדו ב־1.75% וב־1.25% בהתאמה. המחזור הגדול ביותר — 409 אלף ש"ח — היה בפטרוכימיים. במסחר הרב צדדי אחרי הצהריים ירד מדד המניות ל־159.5, לעומת 162.2 בפתיחה בבוקר.

במניות ההסדר נעו עליות השערים בין 0.2% (דיסקונט א') ל־2.0% (מימון סחר 1). לעומתן ירדה אי די בי ב' ב־0.7%. תשואותיהן השנתיות נעו בין 11.31% (הפועלים למוכ"ז) ל־12.31% (בל"ל). הפועלים ע"ש — 12.26%. המחזור במניות ההסדר עלה ל־6.2 מיליון ש"ח.

במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר נרשמו רק ירידות שערים (ב־%): וקספנות 01 (10.0), כללי מ"ר 1 (0.7).

במניות החופשיות עלו 69 שערים עד 5% ו־6 מעל 5%. לעומתן ירדו 189 עד 5% ו־26 מעל 5%. המחזור במניות החופשיות התקרב ל־9.8 מיליון ש"ח.

בשוק איגרות החוב נרשמו תנודות עד 1% בצמודות למדד ב־100%. בצמודות למדד ב־80% היו עליות עד 1%. בסוג "ברירה כפולה" הגיעו עליות השערים עד 3%. בנסחרות במט"ח היו תנודות קלות. המחזור בשוק האג"ח עלה ל־6 מיליוני ש"ח.

במילוות קצר מועד נעו התשואות השנתיות בין 13.75% ל־14.95%, תוך מחזור של כ־5.6 מיליון ש"ח. בנק ישראל יציע היום לציבור שתי סדרות נוספות של מק"מ, בערך נקוב כולל של 200 מיליון ש"ח.

"הפועלים הנפקות" הודיעה, שבמיכרז השני, שבו הוצעו לציבור אג"ח ב־21 מיליון ש"ח ע"נ, נתקבלו הזמנות בסך של 34.8 מיליון ש"ח. המחיר שנקבע הוא 98.5%.

בענף קרנות הנאמנות היתה קבוצת הפועלים היחידה — מכל הקבוצות הבנקאיות — שהגדילה את חלקה בו גם בחודש ספטמבר. בסוף ספטמבר הגיע היקף הנכסים של קרנות הנאמנות של קבוצת הפועלים ל־981.8 מיליון ש"ח וחלקן הגיע ל־26.8% מכלל נכסי הקרנות, לעומת 24.7% בתחילת השנה. סה"כ נכסי קרנות הנאמנות בסוף חודש ספטמבר הגיע ל־3,656.4 מיליון ש"ח.

"עוז חברה להשקעות": דירקטוריון הבורסה החליט, לא לאשר את בקשת החברה להקצאה פרטית של מניות החברה לבעלי מניות חברת "סקרילון".

"תעשי תעשיות" דיווחה, שבמחצית הראשונה של 1987 היה לה רווח של כ־874 אלף ש"ח, שנהפך להפסד של 1.7 מיליון ש"ח בגין הפסד תגור.

"החוויה הישראלית (1979)" דיווחה על הפסד בסך 324 אלף ש"ח במחצית הראשונה של 1987, לעומת הפסד של 15 אלף ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

אלחנן הורוביץ

מבזקים כלכליים

הטיל של תע"ש

■ מחברת עורק רשת זהב, המתמחה בשירותי איתור מידע ודואר אלקטרוני, נמסר כי בעיון במכרזי הממשל האמריקני, CBD, המתקבלים במחשבי החברה מדי יום, עולה כי הממשל פירסם מיכרז לייצור טיל מונחה המתכבית על מכשירי מר"ג שהיקפו 100 מיליון דולר. בהצעת המיכרז נרשם בבירור, כי רק קונצרן ברומטויק והתעשייה הצבאית הישראלית עומדים בקריטריונים של המכרז ולהם הכישורים לבצע את הדרישות שהוגדרו ע"י מפקדת חיל הים האמריקני. המיכרז לייצור הטיל נמסר ע"י רשות חיל הים האמריקני ופורסם ברחבי העולם דרך שירות המכרזים האלקטרוניים CBD, המיוצגת בישראל ע"י עורק רשת זהב.

הדרים לגרמניה

■ המועצה לשווק פרי הדר מקווה לשלש את מכירות ההדרים בגרמניה — נמסר עם יציאת המשלוח הראשון של הדרים לאירופה, שכלל אשכוליות סתויות לבנות ואשכוליות אדומות "סאן רייז" שנקטפו בעמק הירדן. למועצת ההדרים תחזיות אופטימיות, לאחר שהופעל מרכז הפצה להדרים בגרמניה. בעונה הקודמת נארזו במרכז הפצה 250 אלף מגשי פרי לפי דרישת הקונים; התחזית לעונה זו היא 750 אלף מגשים. משקל ממוצע של מגש 10 ק"ג והפרי נארז בו בשתי שכבות. עבור מגש גובה המועצה מחיר הגבוה בכ־25 אחוז ממוצע ממחיר הפרי באריזה רגילה.

שולץ בכנס

■ ג'ורג' שולץ יפתח את הכנס הישראלי־אמריקני במלאות שנתיים להסכם על איזור סחר חופשי, שיתקיים בימים 18 עד 20 באוקטובר בוושינגטון. המשלחת הישראלית תמנה 60 איש, בראשות שר התמ"ס ויו"ר לשכת המסחר ישראל־אמריקה, יהושע מאור. בראש המשלחת האמריקנית יעמדו קליטון ייטר, השר לסחר חוץ ושגריר ארה"ב בישראל תומס פיקרינג. המשלחת הישראלית תכלול בין השאר את אריאל שרון, אלי הורביץ מנכ"ל חברת "טבע" לתרופות, אריה גנגר, יו"ר מועצת המנהלים של "חיפה כימיקלים", משה קרת, מנכ"ל התעשייה האווירית, בני גאון, מנכ"ל רשת "קראוס" ועוד.

העורך הכלכלי: צבי טימור

חדשות המשק

גידול של 11% בחברות שנקלעו לקשיים

בסוף ספטמבר היו בישראל 2,515 חברות ועסקים שנקלעו לקשיים, אולם זה שנתיים נמשכת המגמה של ירידה במספר החברות בקשיים — כך עולה מנתונים של חברת "דן אנד ברדסטריט". שיעור הגידול במספר החברות בקשיים השנה הוא 11 אחוז, לעומת גידול של כ־40 אחוז בשנה שעברה.

מעריכים, כי הירידה במספר החברות בקשיים נובעת מהגידול הניכר בביקושים המקומיים ומהשיפור במצב הכלכלי בישראל. הבעיות העיקריות של החברות הנתונות בקשיים מתמקדות בענף הבנייה, שיווק המזון וחברות לשירותים עסקיים. לעומת זאת, חלקה של התעשייה ברשימה זו דומה לחלקה היחסי במשק. סך המחזור של החברות והעסקים בקשיים מגיע לכ־3.5 מיליארד דולר.

ראשי "דן אנד ברדסטריט" מציינים, כי אין קשר ישיר בין מוסר התשלומים לבין מצב החברות, וכי למרות הירידה במספר החברות הנתונות בקשיים, נמשכת ההרעה במוסר התשלומים. לדעתם, דבר זה משקף נורמה של פיגור בתשלומים שהשתרשה במשק הישראלי.

א.נ.

עסקות עתידיות גם בבינלאומי

הבנק הבינלאומי מצטרף ליוזמת בנק המזרחי וינהיג, מ־19 באוקטובר, עסקות עתידיות בשקלים צמודים לדולר. המעוניינים לבצע עסקות עתידיות יוכלו לבצען בבינלאומי בכל יום שבו מתבצע מסחר במט"ח (פרט ליום ראשון).

הבנק ימכור או יקנה שקלים צמודים לדולר בעסקות עתידיות לכל יום, לתקופה שבין חודשיים ועד 6 חודשים, והסכום המינימלי לעיסקה הוא 10,000 דולר. הבנק יגבה עמלה של 0.25־0.5 אחוזים בהתאם לסכום העיסקה ותקופתה. בכל יום ייקבע השער לעיסקה העתידית ביחס לשער היציג של הדולר באותו יום, והבינלאומי יפרסם בכל יום את מחיריו לעיסקות האלה.

התוכנית מיועדת להפחית סיכוני פיחות וחשיפה לשינויים במטבע־חוץ אצל לקוחות המבצעים פעולות במט"ח, או הצמודות למט"ח.

א. נ.

אשראי ללא היטל מט"ח בבנק הפועלים

בנק הפועלים מפעיל שורה של קווי אשראי חדשים במט"ח למימון יבוא ציוד השקע, המאפשרים לקבל הלוואות לתקופה ממוצעת של 39 חודש, ובדרך זו להנות מפטור מתשלום היטל לבנק ישראל בשעור של 3% לשנה.

הבנק יפעיל:

● קווי אשראי בדולרים ובמארקים גרמניים ברבית משתנה המבוססת על ליבור ל־6 חודשים, כאשר החזר הקרן נעשה ב־7 תשלומים חצי שנתיים החל משנתיים ממועד קבלת ההלוואה.

● קווי אשראי בדולרים ברבית משתנה המבוססת על ליבור ל־6 חודשים. התשלום הראשון של הקרן נעשה כעבור 3 שנים ממועד ההלוואה והיתרה ב־3 תשלומים שנתיים.

● קווי אשראי בדולרים ברבית קבועה לתקופה של עד 5 שנים, כאשר החזר הקרן נעשה ב־3 תשלומים שנתיים, החל מ־2.5 שנים ממועד קבלת ההלוואה.

● לעסקות בסכום של 1 מיליון דולר ומעלה ניתן יהיה להציע הלוואות לתקופות של 4 או 5 שנים עם פרעון הקרן בסוף התקופה, כאשר במהלך התקופה יבוצע פרעון על חשבון רבית בלבד.

● קווי אשראי ספציפיים במארקים גרמניים ליבוא ציוד מגרמניה בסכום של 500 אלף מארק ומעלה, ברבית משתנה, עם אפשרות לגמישות במועדי פרעון הקרן, לפי צרכי הלקוח.

● קווי אשראי לתקופות ארוכות של עד 10 שנים, כאשר בשנים הראשונות ניתן אשראי במט"ח, וביתרת התקופה — הלוואה שקלית צמודה.

תובעים הגדלת הקרן למפעלים במצוקה

שר התעשייה והמסחר אריאל שרון תובע משר האוצר להגדיל לאלתר את היקף הכספים העומדים לרשות הקרן לסיוע למפעלים במצוקה, שצומצמה מ־32 מיליון ל־5 מיליון ש"ח. לדברי שרון, החלטת האוצר להקטין את היקף הקרן אינה עונה על הצרכים של מפעלים רבים שנקלעו למצוקה.

בשנה שעברה העמידה הקרן הלוואות בהיקף כולל של 32 מיליון ש"ח, ונוסף לה פעלה קרן הסיוע למפעלי האלקטרוניקה בהיקף של 45 מיליון ש"ח, שהשנה אינה פועלת עוד. בשל הצמצום בסיוע הוגבל הסיוע המירבי למפעל ל־250 אלף דולר, לעומת הלוואה מירבית של 2 מיליון דולר שניתנה בשנת התקציב הקודמת. בתמ"ס אומרים, כי מרבית הבקשות לקרן הסיוע היו של מפעלים שנקלעו לקשיים בגלל שערי הריבית הגבוהים והוצאות מימון גדולות, שיצרו חובות גדולים לטווח קצר. הסיוע שניתן הוא לפריסת החובות האלה.

א.נ.

ישראל מייבאת 90% מהמו"פ

ישראל משקיעה מדי שנה כ־570 מיליון דולר במחקר ופיתוח (כ־2.7% מהתל"ג), אך נאלצת לייבא כ־90% מהידע הטכנולוגי־מדעי שהיא צורכת — פרטים אלה נמסרו לקראת הכנס ה־22 של האיגוד הישראלי לעיבוד אינפורמציה (איל"א) שייערך בסוף החודש בבנייני האומה בירושלים. כנס איל"א יעסוק השנה, בנושא מרכזי, במיחשוב כמנוף לצמיחה כלכלית.

מנהל המרכז הלאומי למידע טכנולוגי ומדעי, יעקב לב, ציין כי בישראל נוצרת לעתים כפילות בין הגורמים השונים המפיקים מידע טכנולוגי, מדעי וכלכלי. נוסף על כך, אין עדיין מאגר מידע ארצי וכולל של המחקר והפיתוח הישראלי, ומדינת ישראל נאלצת להוציא מטבע זר על יבוא ידע שיתכן שהוא קיים בארץ. דבריו של לב נכללים במסגרת מושב מיוחד של כנס איל"א שידון בתשתית מיחשוב לאומית.

עוד נמסר, כי הסחר העולמי במידע נאמד כיום ב־15 מיליארד דולר לשנה. מדי שנה מתוספים כ־5 מיליון פריטים למאגרי הידע העולמיים.

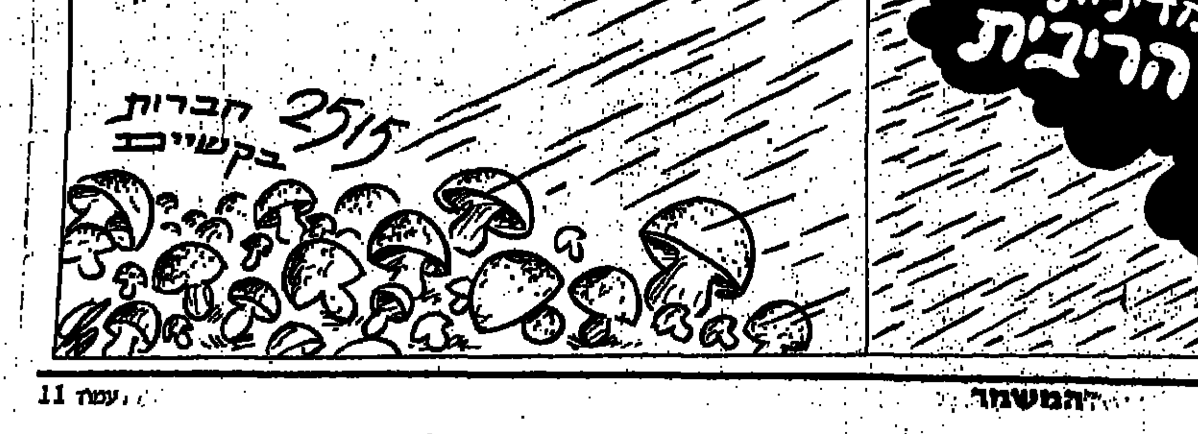

מפוף ומשם

מה חדש?

פיטר טוש: תקליט פוסט־מורטום

מאת עופר ניר

„לא למלחמה גרעינית", הוא שם תקליטו החדש של פיטר טוש. זהו התקליט האחרון שהקליט בחייו והוא ראה־אור באנגליה בסוף החודש שעבר. חברת־התקליטים שלו החליטה, מתוך כבוד למנוח, לוותר על מסע יחסי־ציבור רעשני, אפשר להניח, בציניות מסוכתת, שגם ללא קידום־מכירות מאסיבי, המעריצים יקנו את המזכרת האחרונה של זמר הרגאי שנרצח על־ידי פושעים שהתפרצו לביתו.

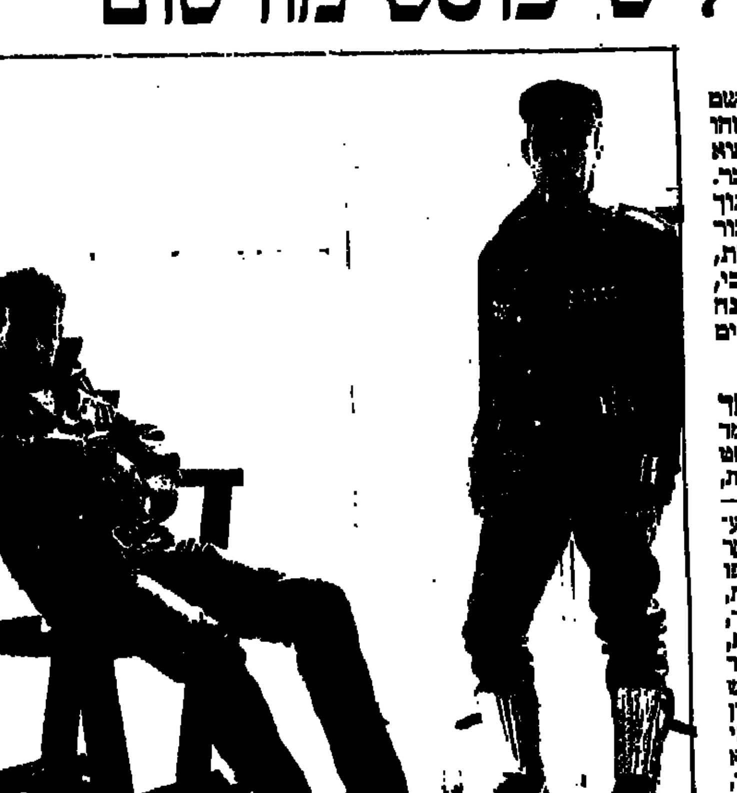

„נערי חנות חיות המחמד" – מכחישים שמועות על פירוד

„פט שופ בויז", בינתיים ביחד

באנגליה, נפוצו שמועות, כי הצמד המצליח — „נערי חנות חיות המחמד" (פט שופ בויז) — הגיעה לקץ דרכו המשותפת, למרות שתקליטם האחרון — „למעשה" — מצליח היטב במיצעד־המכירות. את מסע־השמועות החל לגלגל אחד מעיתוני־הבוקר בלונדון, ולאחר שמעריצים מבוהלים הציפו את חברת התקליטים בשיחות־טלפון נרגשות, פירסמו ניל טננט וכריס לו, חברי־הצמד, הודעה רשמית, בה הכחישו את השמועות, מכל וכל. מקור השמועות נעוץ בכך שרק אחד מחברי הצמד הגיע לצילומי וידיאו־קליפ חדש ומכאן הקיש מי שהקיש, כי חל קרע בין החברים. בהודעתם, אמרו טננט ולו כי מלכתחילה, לא תכננו להצטלם יחד, אלא בנפרד ומכאן, שאין מקום לחשש. תרצו, תאכלו.

תקליטון אחד, ארבע אופציות

מה לא עושים בשביל המעריצים ולצרכי קידום־מכירות? וינס קלארק ואנדי בל, חברי הצמד „מחק" (ERASURE), מוציאים את הלהיט החדש שלהם בלא פחות מארבע גירסאות. ראשית, תקליטון רגיל, שיבעה אינץ'. אחר־כך, כמקובל, תקליטון־מקסי 12 אינץ' בו מנוגנים לבד מן השיר „קרקס" (או „עיגול" ומכל מקום "CIRCUS") שלושה קטעים שהוקלטו בהופעה. אבל זה עוד לא הכל, שכן הצמד וחברת־התקליטים יוציאו עוד שני תקליטי־מקסי ובהם קטעים אחרים, שהוקלטו בהופעה. עוקבים אחרי הסיפור הזה? יש לנו תקליטון אחד ושלושה תקליטוני־מקסי. השלישי, אגב, הוא גם המשתלם מכולם, שכן יש בו תא מיוחד, להכניס בו את כל הקליטונים הקודמים...

חייג היום, קנה מחר

איך לא חשבו על זה קודם? רעיון חדש של חברת־התקליטים „וירג'ין", המציעה שירות־טלפוני מיוחד ללקוחות ולקוחות־בפוטנציה. הקהל יוכל להתקשר למיספר־טלפון ולהאזין, כבקשתו לקטעים מתוך אלבומים ותקליטונים חדשים, גם כאלה שטרם יצאו לשוק. השירות הטלפוני כולל גם דירוג עדכני של מיצעד־הפזמונים ולחובבי הנוסטלגיה, כמה שירים מן העבר המתוק, לפי בקשה מיוחדת. המספר, למי שמעוניין, הוא 0898 400200.

צעירים במצעד האמריקני

באמריקה אוהבים אותם צעירים, או, לכל הפחות, מוכנים לתת להם צ'אנס. מראשית השנה צעדו במיצעד־המכירות־האמריקני שלושה זמרים בני 16 ומטה. ראשון היה גלן מדיירוס, בלהיט „דבר לא ישנה את אהבתי", אחריו הזמרת דבי גיבסון, בשיר „רק בתוך חלומי" וכעת, טיפאני, בת ה־15, מקליפורניה, בלהיט „אני חושבת שאנחנו לבדנו". השיר הזה מבוגר ממנה. הוא צעד בהצלחה, לפני עשרים שנה, בביצוע של להקת „טומי ג'יימס והשונדלס".

קצר ולעניין...

„סרג'נט פפר" ו„האלבום הלבן הכפול" של החיפושיות שבו למיצעד־המכירות בארצות־הברית כתוצאה ישירה של חגיגות ה־20 ל„סרג'נט פפר". התקליט הזה הוא המצליח ביותר של הלהקה.

בלי איידול שב למצעד בגירסה חדשה ללהיט ישן, „מוני מוני". איידול הקליט את השיר (של טומי ג'יימס ולהקת השונדלס, במקור), בשנת 1981 עם פרישתו מלהקתו „דור איקס". התקליטון שצועד עתה במצעד מציג את קולו של איידול מן ההקלטה המקורית, אבל ה„מיקס" חדש ושונה לחלוטין.

„רדיו 1" האנגלי, האח הגדול של רשת גימל שלנו, להתקנא ברשימת התקליטים הטובים ביותר בעשרים השנים האחרונות, שפירסם המגאזין „רולינג סטון" לציון עשרים שנים לגליונו הראשון. גם „רדיו 1" חוגג עשרים שנה וגם הוא הרכיב את רשימת מאה התקליטונים והאלבומים הטובים ביותר. פירוט, לכשתגיע הרשימה...

ד"ש מברלין

הגירסה הגברית של לורי אנדרסון

מאת יוסי ונונו

התקליט האחרון של פיטר גבריאל— „50"—היה אחד התקליטים הטובים שיצאו בשנה שעברה. התקליט קבע סופית את מקומו של גבריאל בצמרת הרוק העולמית. גבריאל, הוא אחד מהיוצרים המעניינים, המקוריים, המחדשים והמפתיעים כיום.

ב־„50" הוא מצא את הדרך להגיד דברים מסובכים בפשטות. המופע שלו הולך בעקבות התקליט. גבריאל, זונח את התחושות המרהימות מתקופת ג'נסיס ואת המסתוריין של תקליטיו הקודמים לטובת המוסיקה. עם זאת פטור בלא־כלום אי־אפשר והוא מספק מופע־תאורה מדהים ביופיו עם תנועות במה בנוסח לורי אנדרסון. בכלל, במהלך המופע נדמה שגבריאל, הוא הגרסה הגברית והרוקית לאנדרסון, אולי בהשפעת העבודה המשותפת שלהם.

בתחילת המופע הוא עולה לבמה, לבוש בפשטות ומקריא מתוך דף בגרמנית. הוא מזמין לבמה את להקת החימום בהנהגת יוסו נ'אדור, מחווה נדירה שהרבה כוכבי־רוק לא היו מרשים לעצמם. אגב, לגבי עניין הגרמנית, גבריאל מקפיד לדבר גרמנית במהלך כל המופע, עניין של החלטה לדבר בכל מדינה בה הוא מופיע בשפת המקום.

הלהקה של נ'אדור היא הדבר הטוב ביותר שאפשר לצפות מלהקת חימום: אנרגטים, מלהיבים, מרקידים ועושים שמח. המוסיקה היא שילוב של תופים אפריקאים, מוסיקת רוק וצליל שכנראה מיוחד לסנגל, ארץ מוצאם. לנ'אדור קול מהמם. גבריאל אמר על נ'אדור שהוא אחד הזמרים האהובים עליו, ברור למה: אחרי נ'אדור, הפסקה. ברמקולים אפשר לשמוע מוסיקת רקע, למה אני מתעכב על העניין הזה, משום שזו דרך לבדוק מה הולך: מתחילים בעוצרה חזה ו„גאלבי" באנגלית ועוברים דרך הרבה מוסיקה של הרבה הרכבים מכל העולם. השילוב של רוק וצלילים מזרחיים, אפריקאים או דרום־אמריקאים מלהיב את האירופאים, זה אינו כשגבריאל עולה, האיצטדיון רועד. אוהבים אותו וזו השנה שלו, הוא פותח ב„גשם אדום" עם מופע מהמם של פנסים אדומים ומהפנטים. אחרי הפתיחה שורה ארוכה של שירים מצויינים אין כמעט נפילות. המופע מהפתיחה עד הסיום המהמם עומד ברמה אחת, דבר נדיר לגבי הופעות רוק. ב„המם את הקוף" הוא רוקד על הבמה בתנועות אפילפטיות; שורף הרבה שטח. הרמקול מחובר לו לצואר כך שהוא יכול להרשות לעצמו להשתולל.

את „משחקים ללא גבולות" הוא מקדיש לניקראגואה, גבריאל, יוצר מעורב שמקפיד להכליל את זה. במהלך כל המופע הוא זורק משפטים נגד האפרטהייד, נגד המשטר הגרעיני וכו'. ההבדל בין גבריאל, לאותם אמנים אחרים קשור לאמינות שהוא מקרין. פשוט מאמינים לו שהוא מתכוון למה שהוא אומר.

ב„מרסי סטריט" הוא כורע על הבמה כשמעליו נעים ארבעה גשרי־תאורה המקיפים אותו כמו צבתות — והעמרה מסוררת, מהפנטת, כמעט כוריאוגרפיה בתאורה. ב„זו התמונה", מופיע נוסף של אמן גדול. גבריאל מעלה לקידמת־הבמה את ההרכב המלווה אותו כדי שישירו וירקדו עימו, כשהלווי המוסיקלי מתוכנת. ההרכב המלווה אותו מחזיר לו הרבה אהבה. על הבמה אין מכב ולנגנים יש תחושה של להקה, עניין שצריך להזקף לזכותו של גבריאל. השיא שייך לסיום עם ביצוע ביחד עם ההרכב של נ'אדור ל„בין טיים" ו„ביקו".

בין השירים נעמד גבריאל, עם הגב לקהל וזורק את עצמו לידיים המושטות. חששתי לרגע לשלומו, אבל הוא חוזר לבמה נקי ושלם. בהדרן מרגש בגרמנית ל„תנה מג הגשם", וסיום לא פחות מלהיב ל„בעיניך" עם ההרכב של נ'אדור. לאמיתו של דבר המוסיקה של גבריאל, עוברת גם בלי התאורה וכלי הריקור ושאר הכלים המתוכנתים והמיתוחים האלקטרוניים. אבל, קונצרט־רוק הוא לא תקליט וגבריאל מבין את זה. הוא נותן מופע רוק מתוחכם מהמשובחים שראיתי: למרות הגודל והתחיקף הוא נותן לך את ההרגשה שהוא שר לכל אחד בקהל בנפרד. נגמה אינטימיות שרק אמנים גדולים יכולים ליצור. אם האמרגנים בארץ יושבים כדי לתכנן את העונה הבאה כדאי שיסמנו את המופע הזה.

בוב דילן: צפוי

אני לא יודע איך היה דילן שלכם, שלי היה עייף וצפוי. המופע שלו עבד על־פי התסריט המוכר לעייפה. בלי הרבה רגעי־שיא ובלי הרבה נפילות. דילן, יכול לרגש אף היום אם רק ירצה, אבל או שהוא עייף או שמשהו נמאס לו. אחרי הכל כמה שנים יכול אדם לסחוב את צרות העולם לבדו. הקהל צמוד אף הוא כמו הזמר.

הנרות כמו המציתים באים במקום הנכון. הלבוש של פליטי אותן שנים, ושל אלה שמנסים להראות כמותם, גם הוא תורם לאווירת ה„ביחד" ושל אנחנו נתקן את העולם שהמופע שרוי בצילה. למרות הפוטנציאל שטמון בדילן, והמרכיבים שיכלו להפוך את המופע הזה לחגיגה, נשארה רק הנוסטלגיה. כמה שירים טובים שעדיין מרגשים והאגדה של דילן, שגם השנים הרעות לא יכלו לה.

במופע נטל חלק טום פטי שחלק גדול מהרגעים הטובים של הערב שייכים לו. פטי בדרך הנכונה. אולי בעוד כמה שנים הוא יוכל לבדו, בלי טוב. דילן ימשיך, הוא היה להמשיך, אולי הוא עוד יפתיע. הקהל המבוגר יותר ימשיך לראות בו את נביא־הזעם. לקהל הצעיר יש גיבורים חדשים. נסתפק בזה.

י.ו.

קלטת

פנצ'ר באוזן

עטיפת הקלטת של להקת „פנצ'ר"

אין קל, מלקחת שיר מוכר, עברי או לועזי, להפשיט אותו ממילותיו ולהתאים לו טכסט חדש. יאיר ניצני עשה את זה, לא רע בכלל, בתור „האשם תמיד". אל ינקביין „המוזר", בעליברית אמריקני, טיפל ב„המתלק" של מייקל ג'קסון והפך אותו ל„אכול את זה" (באנגלית, זה נשמע יותר טוב...). עכשיו באים ארבעת חברים, שקוראים לעצמם „פנצ'ר" ומתנפלים על כמה שירים לועזיים בעדינות של פיל בחנות־חרסינה.

„פנצ'ר" הם יקיר אביב מרשת גימל, דידי הררי, אמיר כהן שהוא גם די־ג'יי של ה„קולוסיאום" ואהרון קמלן, שהוא גם איש חברת־התקליטים „הליקון". מה שמבטיח חברה שתפיץ את הקלטת. הם ועוד כמה חברים טובים, לוקחים שירים ידועים כמו „פתקי" (האחיות סלדג'), „כל מה שהיא רוצה" (וואם), „ויאו! ויאו!" (של דידידלס הנוראה) וגם „לה איסלה בוניטה" של מדונה — מכסים להם את הצורה והופכים אותם לקטעים חדשים, חלקם מצחיקים, חלקם סתם עצבנים.

אז, אם בא לכם לשמוע את „שיר הגרעה" (ויפני, קרוזה), או „סאריתן טיאמר", או את „ארטיק" — כולם היו פעם לועזיים למשעי עד שטיפלו בהם הבחורים האמיצים הללו — ואין לכם נפש עדינה מדי, הרי שזו הקלטת בשבילכם. למכשיר והקלטת הביתי או למכונית.

חוץ מזה, יש גם שירים מקוריים כמו „שיר מולדת" ו„שום שום" ועוד מוצר מהולל ל„מים מים". בסך־הכל, חביב, אבל לא מומלץ כמתנת ראש־השנה, אלא אם כן אתה למעריץ מושבע של רשת גימל ושל יקיר אביב. מרש...

ע.נ.

תקליט

איילנד, החגיגה נמשכת

מאת עופר ניר

לפני זמן קצר חגגה חברת־התקליטים האנגלית „איילנד", את יום־הולדתה ה־25 ובכך המדור הזה את העניין. עכשיו, הזדמנות להמשיך את החגיגה, גם לאחר האירוע באמצעות תקליט־כפול ובו 31 קטעים זכורים של זמרים ולהקות שהיו קשורים לחברה.

ISLAND LIFE, הוא שם התקליט והמלצה המיידית, והמה היא: למצוד ולהוסיף אותו לספריית־התקליטים הפרטית. יש בו כל מה שאפשר לבקש: רוק והוקבר וריתם־אנד־בלוז, לגן, רגאי, סאלסה, ופופ טוב, שמות חדשים, חדשים־יחסית ומוכרים ולהיטים מן הזמן האחרון, משנות ה־70 וה־60. בעיקרון, גם בלי להצמיד את התקליט הזה ליובל זה או אחר, מדובר באוסף שיצא בארץ בשנים האחרונות.

התקליט מתחיל ונגמר בצורה סמלית אולי בשתי להקות, אחת היה קיימת והאחרת נאבקת על עתידה שנחשבו למצליחות ביותר מבחינה מסחרית בתולדות החברה, „יו־2" פותחת בלהיט „איתך ובלעדיך" ו„פרנקי הולך להוליווד" מסיימת עם „בילוד עד כלות". בין לבין מתגלגל לו, בלי סדר כרונולוגי, הסיפור של „איילנד".

הסיפור החל עם מילי סמול ו„נערי סוכריה על מקל", הוא נמשך באמצע שנות ה־60, עם להקתו של ספנסר דייוויס, ממנה יצא סטיב ווינווד והקים את להקת „טראפיק" („שמש מנייר"), בעשור הקודם הגיע ווינווד לומר־סולו („אהבה נעלמה") חבר־אחר ב„טראפיק", ג'ים קפאלדי, מיצג את הוא, בלהיט „האהבה מכאיבה". עוד משנות ה־60, „סקא", בלהיט „בני־ישראל". גם צמד הנשמה, בוב ואריל.

שנות ה־60 היו התיפתחות, העשור...

בעריכת צביה בן־שלום

עת להתייפות

מתחדשת שנה ולמה שלא נתחדש גם אנחנו? לא צריך להגזים ולשנות את המראה החיצוני שלנו כליל, אבל אפשר קצת לשנות, לתקן, להעיז ולהשתמש בצבעים אחרים אפילו בצבע השיער.

והעיקר, אחרי חודשי הקיץ הקשים לא רק לנקות את בגדי הקיץ לפני האכסנה בארון, אלא גם לנקות ולטפל בעור הפנים, הרגליים, הגוף כולו.

בשוק הישראלי קיימת „אינפלציה" של מוצרים קוסמטיים וחברות רבות, גם בעלות שם בינלאומי, מציעות מכל טוב ומצהירות: אנחנו מצאנו את סוד הנעורים, סוד החזר העור הצעיר והרענן" ואנו כל כך מחפשים את תקופת הפלא, אשר תחזיר לנו את המראה הרענן של שנות נעורינו. כל חברה והסוד שלה, אך צריך לדעת: החומרים הבסיסיים הם והם אצל כל יצרן ורק ה„משהו המיוחד", הסוד המקצועי אשר פותח אחרי שנים רבות של ניסויים ומחקרים, הוא בלעדי לחברה זו או האחרת.

ועוד עובדה שצריך להכיר: המחיר נקבע לפי שם החברה, ככל שהיא יוקרתית יותר היא יקרה יותר. האריזה תוספת אחוז גבוה מן המחיר הסופי, הפירסומת נכללת גם כן במחיר ולבסוף (ברוב המקרים זאת ההוצאה הנמוכה ביותר) החומרים עצמם.

הנתונים האלה בולטים במיוחד לגבי הבשמים. מכל הקוסמטיקה, הבשמים הם הפריט היקר ביותר ושוב, יש לכך סיבה: להרכיב את הבושם זאת מומחיות והסוד של הארומה המיוחדת הוא עובר לפעמים מדור לדור במשפחה. אחת הדוגמאות הבולטות היא חברת 4711, שקיבלה את השם בגלל מיספר הבית, אשר היה בעיר הגרמנית קלן, רחוב הרוז 4711. הצטרפו עוד כמה משפחות, אשר שומרות על סוד הארומה של בשמיה כגון: נינה ריצ'י אשר הקימה בשנות ה־30 בית אופנה, הכלל גם בשמים ופריטי קוסמטיקה. בנה, רובר ריצ'י, יורש החברה המשיך בדרכה ואחרי 15 שנות ניסויים הצליח בעצב בושם חדש המורכב מ־120 מרכיבים מגוונים, כגון: פרחי הדרים, תמציות של עשבי תבלין ותמציות של עיצים אוריינטליים.

רובר ריצ'י מקדיש את הבושם לזכר האם וקורא לו: נינה. הריח עדין ונעים ביותר ורובר בדיעה, שאסור שבושם יהיה בעל ריח וולגארי או אגרסיבי. אומנית הזכוכית הידועה מרי־קלוד לאליק עיצבה את הבקבוק והוא לבדו מוצר אומנותי יפה ביותר. הבושם משווק על־ידי חברת „נורית" בישראל.

כמעט כל מייצרי אופנה ולא חשוב אם מדובר על אופנת בגדים, נעליים (באלי) או אפילו סיגריות (דאנהיל) למדו, שכסף טוב עושים מייצור בושם. אופנאי מיוחד במינו הוא האיטלקי ג'יאני ורסצ'ה יצא עם שני בשמים „ורסצ'ה לגבר" בושם המתאים ליום ולערב, לעבודה ולספורט, אפטר שייב באותה המתכונת כלומר: לא בולט, אלא עדין, רומנטי. הבושם לנשים משווק בבקבוק יפה, ריחו נעים מאוד אם אפשר לומר, אפילו מעט מגרה. כדאי גם להזכיר את הבשמים של ג'ורג'יו ארמני, אשר משווקים על־ידי חברת הלנה רובינשטיין בישראל. „ארמני" לאשה בעל אחוז גבוה של בושם (מי טואלט 10% מי בושם (25%) בסיסי הבושם מורכבים מוניל, פטשולי ואלגוס מי טואלט ואפטר שייב. לגבר הם בעלי ניחוח קל ורענן של לימון.

מוצרים קוסמטיים בלבד, לא בושם ולא איפור, הגיעו אלינו מנורבגיה. המוצרים הם של חברת ניטרוג'ינה המייצרת תמרוקים יוקרתיים (ויקרים), אך טיבם ידוע ברבים. החומרים טבעיים ללא תוספת בושם, צבע ומשמר. כבר בשנת 1962 יצא לשוק סבון ניטרוג'ינה, סבון טהור, אנטי אלרגי, שאינו כולל חומרים מקשים מלאכותיים צבע או אלקלי. אפשר להשיג שלושה מיני סבון: לעור רגיל, לעור שמן ועור בעייתי נגוע באקנה. המחיר: 6.92 ש"ח. מוצר מיוחד הוא קרם הידיים של ניטרוג'ינה, המבוסס על נוסחה נורבגית שפותחה בשביל הדייגים, בארצות הסקאנדינאביות. הוא מורכב מגליצירין בריכוז גבוה ומיועד גם לכפות רגליים בעייתיות, המחירו 18.99 ש"ח. תחליף לשמן לאמבט המספק הזנה לגוף אחרי האמבט, 42.65 ש"ח, סבון נוזלי היכול גם לשמש כקצף גילוח, 34.13 ש"ח, שמפו לשיער, סבון נוזלי מיוחד לפנים עשוי מחלב בקר, שמן קיק, שמן אגוזים מטריטנולאמין ומגליצרין מחירו 33.80 ש"ח ועוד כל מיני קרמים לחות ולהזנת העור. כפי שכתבתי כבר, הכל טבעי ואפילו רפואי. את השימוש בהם ממליצים לעור בעייתי.

חיה יוסף

למה קוראים לו דייזי?

לנוזל הכביסה החדש של ויטקו קוראים דייזי והיצרן מתגאה בו מאוד. לא שזה חידוש בעולם ואפילו לא בארץ, אבל יצחק כץ, מנכ"ל החברה מבטיח, שהמוצר יהודי מאוד, מותאם למים הקשים של ישראל, יעיל בטמפרטורות נמוכות, מנקה כתמים שומניים ובעל כושר ניקוי של בדים סינטטים. יש לו גם ריח נעים, שנשמר בכבסים והוא חוסך שימוש במרכך כביסה.

בארה"ב — אומר כץ — קיימים נוזלים לכביסה במכונה משנת 1956. השתלבותו בשוק הואצה בשנים אחרונות, עלתה מ־15% ב־83' ל־40% השנה. בישראל הצרכן שמרני, אבל כץ מקווה להגיע תוך 3 שנים ל־20%־25% מהשוק, בין היתר — הודות לשם.

השם דייזי נבחר בקפידה, אחרי הרבה מחקרים ולבטים. במשך שנתיים שבהן עבדו הכימאים של ויטקו על הפורמולה של המוצר, טרחו הפירסומאים למצוא לו שם מתאים. ניגשו לנושא ברצינות, כאילו המדובר בסקר דעת הקהל לפני הבחירות. אילו אסוציאציות מעורר בך צירוף המלים המתנה הלאומית אחרי כל הסינונים נותרו במירוץ שתי אפשרויות רגש, על טהרת העברית ודייזי. מרגנית, אגב, בכלל לא היתה בתמונה. היית קונה נוזל כביסה בשם מרגנית?

מכון המחקר „חקר", בהנהלת מרים חונן, בחן איזה מהשמות מעביר לצרכן טוב יותר מסרים מפתים לקניה, כמו כיף, עדינות, ניקיון, פינוק, ריחניות ונוחות. לרגש היה יתרון באסוציאציה של יעילות, בכל היתר — משכה דייזי את הקונה פי־שלושה (46.9%) לעומת 16.3% של רגש. היצרן, החליט — ובצדק — שאין זה מתפקידו להקריב את הבראיות על מזבח השפה העברית, והילד החדש במשפחת קלין של ויטקו נקרא דייזי.

הנוזל נמכר בבקבוקים של 2 ליטר, עם פקק גדול, המשמש למדידה, יש בו חומר ל־20 כביסות „בבורות", או ליותר, אם הבגדים אינם מלוכלכים ומסתפקים בחצי מנה. את הנוזל שופכים ישר למכונה, אין צורך בכביסה מוקדמת, לכל היותר משפשפים קצת הצווארון, והמתקים או הכתמים. 11.90 ש"ח לבקבוק, יוצא יקר מאבקת כביסה.

(צב"ש)

ספרים בחדר

ספורי הסבתא של פלה

קבוץ של פעם
פלה יצחקי
ספרית פועלים

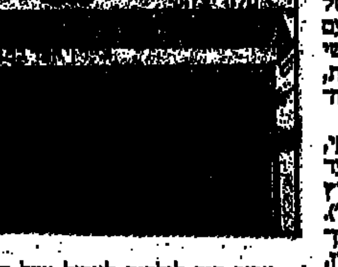

איך זה שעד היום לא הרגשנו בהיעדרו של אוסף „סיפורי־סבתא" אודות הקיבוץ של פעם ונחוץ לנכדים שבעיר ולדור השלישי והרביעי בקיבוץ, תניכי הלינה־המשפחתית, הטוסטר אובן ותרבות „השושלת" בטלוויזיה הצבעונית.

את החוסר הזה ממלאת עכשיו פלה יצחקי, חברת קיבוץ עברון, בספר חדש המיועד לילדי־הגן ומעט גדולים מהם בשם „בקיבוץ של פעם" (הוצ. ספרית־הפועלים, 69 עמ'). כמו תל־אביב הקטנה, ירושלים של בית הבומות, האוטוסטרדה בראשון והיקב בזכרון, גם לנו יש בסיפורי הסבתא של פלה את הקיבוץ של פעם על „הליפט" ו„החקמוהוני" ועוד של המשפחה וה„כילה" נגד יתושי הקדחת. המצלצל ברחבי הקיבוץ המבשר על לידתו של תינוק ו„מקלחת הפח" עם חוויית ההצצה ו„הפרימוס" באוהל המשפחה.

פלה רוחשת אהבה וחיבה לימים בהם אסור היה לקרוא לאבא ולאמא אלא רק בשמותיהם הפרטיים (מעניין אותי עד היום, של מי היה הרעיון הזה — ע.כ.), אך עם זאת מעבירה את התחושה שלא היתה חוזרת לחיות את החיים של פעם בשנית.

באמצעות סיפורי הסבתא לנכדיה עורכת פלה חשבון קטן עם הקיבוץ של פעם, קיבוץ של הרבה „אסור".

אסור היה לתינוק לישון על מרפק (רק על ריצפה)

אסור היה לתת לילד מוצץ!

אסור היה להורים לבוא באמצע היום לבית הילדים!

אסור היה לילדים לאכול אצל ההורים!

אסור היה לקבל בגדים במתנה!

אסור היה לקבל צעצועים מהדודים!

אסור היה לנסוע עם ילד לדודים או לסבים עד גיל חמש...

— למה סבתא?

— כי חשבו שלא בריא להוציא ילד קטן מהקיבוץ לעיר.

בעיני זה סיפור עצוב, מסיימת סבתא פלה.

הספר בלשון קצת ארכאית בהשוואה לסלנג המדובר בימינו אפילו בין הילדים, מספר את ראשיתו של קיבוץ עברון, אך מתאים לכל נכד קיבוצי או עירוני. הספר מלווה בציורים נפלאים של אשר בר אמת, הוא חבר קיבוץ עברון. העיטורים משלבים בתוכם צילומים הסטוריים של התקופה. „קיבוץ של פעם" מתנה יפה לתנים לנכדים שלכם בעיר!

עמירם כהן

זה מה שיש

מראה חדש לדלת ישנה

איך לחדש את המטבח ולא לשקוע בחובות עמוקים ו/או בדפרסיה בשל הבלאגן? באירופה מקובל רעיון של החלפת דלת. קוראים לזה „ניו DOOR" וישראל ברג, מנכ"ל רהיטי ברג המיישמת שיטה זאת, מבטיח שהיא זולה ואינה דורשת שיפוצים מסובכים. מה עושים לך במטבח? מחליפים את הדלתות של הארונות (כולל צירים) ואת החזית של המגירות, מוסיפים קרניז עליון, תאורה וציפוי צד במידת הצורך. המטבח נראה כמו חדש, אף על פי שלא היית צריך אפילו לרוקן את הארונות. הסבירו לי את הטכניקה, אבל לא כל כך הבנתי. הדלתות הן מסגרות ברוחב 5 ס"מ (בגוונים של אלון טבעי, אלון כהה וכו'), ותוכן מילואה משני סוגי הציפוי (בהיר וכהה, לבן או אגוז וכו'). את צבע המילואה ניתן להפוך על־ידי פתיחת שני ברגים, כך שמי שנמאס עליו מראה המטבח יכול לשחק בפסיפס. מחיר הדלת המוצעת ב„ניו DOOR", כולל הובלה והתקנה כ־70 ש"ח כולל מע"מ, כך ששינוי פני מטבח (רק בחוץ, בפנים שום דבר לא משתנה) סטנדרטי שיש בו 20 דלתות יעלה כ־1400 ש"ח.

אוכל אנגלי – יש דבר כזה

חוברת חדשה „אוכל ושתיה בלב אנגליה" מספרת למבקרים היכן יוכלו לקטוף פירות במו ידם, ולטעום סיידר, גבינות ויין באיזור. כן כוללת החוברת מתכונים של מאכלים שאותם ניתן לטעום במסעדות מקומיות. את החוברת ניתן להשיג ממשרד התיירות של לב בריטניה: 24 Tring St. Worcester WR1 2PW. האזור כולל את: הרפורדשייר (המפורסם עבור הסיידר שלו), גלוסטרשייר (הידוע בזכות גבינותיו), סטפורדשייר (שבו מבשלות שיכר נודעות).

משפחה במשבר

גם בבריטניה מוסד המשפחה במשבר. בשנת 1985 נרשמו ברחבי הממלכה־הבריטית 175 אלף מקרי גירושין, 15 אלף יותר מאשר שנה קודם לכן. מספר ילדים שהוריהם לא נישאו עלה מ־81 אלף ל־126 אלף. פחות ופחות זוגות נישאים כדין, לעומת זאת עולה מספר הזוגות הקבועים החיים ללא נשואין. בצרפת מורגשת מגמה זאת כימעט עשור. אבל האנגלים נחשבו תמיד לשמרנים.

אלוף ההרחה

אלוף העולם בהרחה משרת על הגבול שבין גרמניה־המערבית והולנד. הוא בן 13, מגיב לשם „עלי" ומשתף פעולה עם אנשי־המכס בנידרדורף, נקודת־גבול שדרכה עוברים הסמים, מאמסטרדם. עלי, רועה גרמני מאומן, הוא אימת המבריחים. הוא מסוגל לגלות ממרחקים חשיש או הרואין, גם אם הוסתרו בצמיגי מכונית. בתקופת־שירותו גילה עלי 31 גילוי חשיש, 8 ק"ג מריחואנה, 5 ק"ג הרואין ו־700 מנות ל. ס. ד. עלי (בתמונה) הוא, כאמור, אלוף מגלי־הסמים, אבל בעתיד הקרוב צפויה לו תחרות קשה: שלטונות המכס במערב־גרמניה מתכוננים לאלף לתפקיד זה חזירי־בר. לדעת המומחים חוש הריח של אלו מפותח יותר מאשר של הכלבים.

אריזות מזון בלי פי.וי.סי

משהו שאינני מבינה בו, אבל נראה לי שהוא חשוב לבעלי „מוח ירוק" (איכות הסביבה וכל זה): במפעל פולג שבקיבוץ גבים נחנך קו יצור חדש ליריעת אריזה, בלי פי.וי.סי. הכוונה לאותן היריעות השקופות, הנדבקות אל עצמן, שנוהגים לעטוף בהן מזון וממש קשה להיזכר איך חיינו פעם בלעדיהן. אבל — מסתבר שכולן מכילות פי.וי.סי. ויש הסבורים שזה מסוכן לבריאות. האריזה החדשה של פולג נקראת „סייפקלינג" (SAFECLING) היא מיוצרת מפוליאתילין ללא תוספות פי.וי.סי והיא מונעת על סכנה של מעבר חומרים או זהם אל המזון. מפולג מסרו, כי היריעה נחשבת חסכונית ביותר, נקווה שהיא גם זולה ולא תהווה אמתלה לייקור המזון הארוז.

עצה טובה

יש לי פאטנט איך לא לסבול מנזילת השמן בזמן יציקתו לסיר או למחבת, ובכן, משיגים בקבוק מיץ ממותק „ג'ימבו" של „יכין", המצוייד בפיה מיוחדת שמונעת נזילות לא רצויות. גומרים לשתות את המיץ שוטפים היטב את הבקבוק, מורידים את המדבקה, מבקשים מאחד מבני הבית שיעזור בהחזקת המשפך מעל פיית הבקבוק וממלאים בשמן. דואגים שהבקבוק יהיה יבש ונקי בחיצוניותו, מדביקים מדבקה ועליה כותבים בגדול „שמן" שלא יחשבו שזה סירופ, וזהו. אין כתמים ולא נשארים שום משקעים על משטח הארון.

רותי ניסנוב

ירקות מבושלים בשמנת

ירקות שבושלו במרק – מה שיש; כף שמיר מיובש (או קצוץ דק), גביע שמנת עם תבלינים, לפי הטעם. אבקת מרק (פטריות, בצל) או אבקת דים – לפי בחירה; צ'ופאר: אגוזים קצוצים, ו/או פטריות מאוידות; ו/או ביצה קשה.

חותכים את הירקות, מכינים רוטב מהשמנת (אפשר להוסיף מיונית ואף כפית חרדל), תבלינים ושמיר; או שמנת ואבקת טעם. מערבבים. משאירים במקרר שעתיים לפחות, שהטעמים יתערבבו.

ביצים ביין

8 ביצים, 4 כפות שמנת חמוצה, 2 כפות יין אדום, מלח, פילפל; כפית חמאה; 8 קעריות אישיות חסינות אש.

מפרידים את הביצים, נזהרים שהחלמונים יישארו שלמים. מקציפים את החלבונים לקצף יציב. מתבלים במלח ובפילפל. מורחים בחמאה 8 קעריות אישיות בגודל חצי כוס (מזכוכית, קרמיקה או בלית ברירה, חד־פעמיות מרדיד אלומיניום). מחלקים את הקצף לקעריות, צרים בכל אחת גומה ושמים בה חלמון שלם, נזהרים שלא יישבר. בוללים את השמנת ביין ומכניסים בה כל חלמון. מכניסים את הקעריות לתנור שחומם היטב ל־10 דקות. מגישים מיד.

הפועל ת"א דוחרת – הכניעה ללא בעיות את אליצור נתניה 72:85

האלופה הזיעה בירושלים 96:99

כדורסל

מאת ישראל פז

האלופה, הפועל ירושלים, שפיגרה אמש במחצית ב־20 הפרש (59:39), הצליחה להפוך את הקערה־על־פיה לאחר ההפסקה ואף להוביל מול האלופה, מכבי ת"א, שנאלצה להזיע בסיום כדי לנצח בבירה — 96:99, במחזור ה־2 בליגה הלאומית.

משחק־המוקד ביד־אליהו שהבטיח רבות היה חד־צדדי והפועל ת"א מוטטה את אליצור נתניה ללא בעיות — 72:85.

נוסף למכבי ת"א ולהפועל ת"א זכו בנצחון רצוף גם הפועל חולון, שהביסה בחוץ את מכבי רמת־גן ־ 85:104, והפועל הגליל־העליון שסחטה נצחון ברוממה על הפועל חיפה בקרב מורט־עצבים ־ 61:62.

העולה, אליצור נוהדיוד רמלה, קצרה נצחון מחמיא על מכבי חיפה — 96:98, והעולה השנייה, מכבי נתניה, הפסידה באולמה לבית"ר ת"א — 83:74.

המשחק המרכזי

28 נקודות במחצית

הפועל תל־אביב — אליצור נתניה 72:85 (28:42)

מאת יצחק ויסהוף

משחק הגנה משובח של הפועל ת"א במחצית הראשונה שגרם לאליצור נתניה לקלוע רק 28 נקודות העניק בתום 40 דקות נצחון „קל" לאדומים במשחק המוקד של המחזור השני של הליגה — 72:85 לאחר יתרון מוחץ יותר בהפסקה 28:42.

הפועל ת"א הציגה קבוצה מאוזנת להפליא. לינטון טאונס היה מצויין ב־20 הדקות הראשונות בהן קלע 12 נקודות והציג משחק הגנה מעולה. במחצית השנייה סבל משמירה מצוינת של קארל נברסון, אך גם כך ידע לקלוע סלים מהירים וסיים את המשחק עם 19 נקודות. חברו של טאונס הזר השני קארל אימוס היה אף הוא במיטבו.

אימוס במשחק הגנה מעולה (10 כדורים חוזרים) בתוספת התקפה יעילה (19 נקודות) הוכיח כי הוא רכש מעולה ויחד עם לאוואן מרסר היוו מטריה אווירית מתחת לסלם. גם במשחק ההתקפה גברו לא אחת על יריביהם מאליצור.

עמוס פרישמן בריכוז לא זהר במחצית הראשונה שבה רשם 6 החטאות, אולם בשנייה התעורר וקלע 11 נקודות.

האיש של הפועל ת"א היה ללא ספק ג'ונתן דלזל שניצל שמירה חזקה על חבריו לקליעות מדוייקות ולמשחק הקרבה מעורר השתאות. דלזל היה האיש של הפועל ת"א בדקות רבות ומשחקו העפיל אף על זה של טאונס. גדולתו היתה כששיתק כמעט לחלוטין את אור גורן כוכב אליצור.

באופן כללי הציגה הפועל ת"א משחק הגנה מעולה שהוציא את האויר ממפרשי שחקני אליצור שלא מצאו את ידיהם ורגליהם בקרבת סל הפועל תל־אביב.

אליצור נתניה קלעה במחצית הראשונה רק 28 נקודות הרבה „באשמת" שחקני הפועל שלא איפשרו להם להגיע לעמדות קליעה. גם העובדה שאור גורן ביצע 3 עבירות בשלב מוקדם של המשחק גרמה למאמן אליצור צבי שרף להרים ידיים בשלב מוקדם של המשחק.

בדקה ה־26 הוליכה כבר הפועל ת"א בהפרש בן 20 נקודות (38:58) ואחר־כך גם 42:62. מרסר ישב בדקות אלו על הספסל לאחר שצבר 4 עבירות, אך מחליפו הווארד לאסוף איפשר לו לשאוף המצן על הספסל ולחזור מאושש לסיום המשחק.

אליצור נתניה הפסידה כאמור „רק" 13 הפרש בגלל רפיון במשחק ההגנה של הפועל שאיפשר לנברסון ומאלוביק לקבוע את תוצאת הסיום — 72:85.

הפועל ת"א קלטה 24 כדורים חוזרים. בנוסף לאימוס קלט מרסר 8 כדורים חוזרים (חסימה אחת).

אליצור נתניה קלטה 19 כדורים חוזרים (לוקתה 8 כדורים חוזרים ו־5 חסימות). הנתנייתים איבדו במהלך המשחק 15 כדורים לעומת 10 של הפועל ת"א.

במחצית השנייה איבד כאמור המשחק מהמתח והקהל התעניין יותר ברמות שנערכו במגרשים האחרים.

שפטו ראובן וירובניק וטור ורניק, לעיני 6000 צופים, ביד־אליהו.

● קלעו להפועל ת"א: דלזל 19, טאונס 19, מרסר 19, אימוס 13, פרישמן 11 ולאסוף 4.

● קלעו לאליצור נתניה: וייטמן 14, מלוביק 14, נברסון 10, לוקתה 9, קרמן 8, סייר 7, גורן 6 וברכה 4.

סימפסון ניצל פיזור נתנייתי

בית"ר תל־אביב — מכבי נתניה 74:83 (43:44)

משחק מפוזר של מכבי נתניה במחצית השנייה ויכולת בינונית וטובה של הזרים שלה מול משחק משובח של שני הזרים של בית"ר ת"א סימפסון ומורו בתוספת דקות טובות של עופר יעקובי — והיו סוד של המשחק בו ניצחה בית"ר ת"א במשחק חוץ את העולה החדשה מכבי נתניה 74:83 לאחר 43:44 לבית"ר במחצית.

מכבי נתניה נתנה פייט לבית"ר ת"א רק במחצית הראשונה. לאחר פתיחה סוערת של בית"ר ת"א 0:6 (דקה 2) ו־6:13 (דקה 4) התאוששה מכבי נתניה והשוותה בדקה ה־10 ל־24:24 ואף הובילה בדקה ה־13, 26:31. במחצית יתרון בית"רי זעיר 43:44.

במחצית השנייה איבדה מכבי נתניה את ראשה ואיפשרה לסימ־

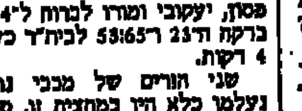

פסון, יעקובי ומורו לברוח ל־48:54 בדקה ה־23 ו־53:65 לבית"ר כעבור 4 דקות.

שני הזרים של מכבי נתניה נעלמו כלא היו במחצית זו. סטאק קלע רק 5 נקודות במחצית השנייה ובראון רק 4 נקודות. בסיום נצחון לבית"ר 74:83.

שפטו ערן עמית ואב נרימן לעיני כ־250 צופים באולם בן־גוריון בנתניה.

● קלעו לבית"ר ת"א: סימפסון 23, יעקובי 17, מורו 13, הווארד 10, גינזבורג 7, מוסקוביץ 5, קולאמס 4 ושטיין 4.

● קלעו למכבי נתניה: בלאט 19, בראון 18, סטאק 17, קרטר 12, שלכטר 6 וכספי 2.

דוד מבר

המחזור ה־3 – מפוצל

בגלל הפעילות הרבה בגביעי־אירופה יהיה המחזור ה־3 בליגה הלאומית בכדורסל מפוצל:

● שבת, 17.10.87: בית"ר ת"א — הפועל ת"א (בערב).

● ראשון, 18.10.87: הפועל הגליל־העליון — הפועל ירושלים; מכבי חיפה — מכבי רמת־גן; אליצור נתניה — אליצור נוהדיוד רמלה; הפועל חולון — הפועל חיפה.

● שני, 19.10.87: מכבי ת"א — מכבי נתניה.

אליצור רמלה הפתיעה את מכבי חיפה 96:98 ★ גם הפועל חיפה נוצחה – בסיום עקר – ע"י הגליל 62:61 ★ נצחון קל לחולון על מכבי ר"ג 85:104 ★ בית"ר ת"א – מכבי נתניה 74:83

טבלה לאומית

1. הפועל חולון	2	2	—	144־177	4
2. הפועל ת"א	2	2	—	145־174	4
3. הגליל־העליון	2	2	—	135־161	4
4. מכבי ת"א	2	2	—	166־183	4
5. הפועל ירושלים	2	1	1	181־191	3
6. אליצור נתניה	2	1	1	169־173	3
7. בית"ר ת"א	2	1	1	175־167	3
8. אליצור רמלה	2	1	1	169־157	3
9. הפועל חיפה	2	—	2	146־131	2
10. מכבי חיפה	2	—	2	187־169	2
11. מכבי נתניה	2	—	2	178־156	2
12. מכבי רמת־גן	2	—	2	203־159	2

מלך הסלים

1. דאוסן (הפועל חולון)	58
2. ביניון (מכבי חיפה)	55
־. סימפסון (בית"ר ת"א)	55
4. טאונס (הפועל ת"א)	53
5. ליף (גליל־עליון)	49
6. פורסט (בית"ר רמלה)	47
7. בנט (הפועל ירושלים)	46
־. בראון (הפועל ירושלים)	46
־. מאגי (מכבי ת"א)	46
10. יוסטון (הפועל חיפה)	42
־. מאיר (מכבי רמת־גן)	42

מלך 3 הנקודות

1. שם־טוב (הפועל חיפה)	8
2. פורסט (אליצור רמלה)	7
־. סימפסון (בית"ר ת"א)	7
4. ברקוביץ (מכבי ת"א)	5
־. קנו (הפועל ירושלים)	5

חמישיית המחזור

● ג'ונתן דלזל (הפועל ת"א).
● פורסט מקנזי (בית"ר רמלה).
● ריקי בראון (הפועל ירושלים).
● ג'ף דאוסן (הפועל חולון).
● ג'ורג' מורו (בית"ר ת"א).

המחמאות לירושלים הנצחון לתל־אביב

מכבי תל־אביב — הפועל ירושלים 96:99 (39:59)

אלילת המזל חייכה אמש לאלופה מכבי ת"א במשחקה עם הפועל ירושלים — 96:99. המזל היה איבוד שלושה כדורים גורליים של הירושלמים בשתי הדקות האחרונות.

מכבי תל־אביב נהנתה אמש גם מצמד השופטים אברהם זגול ויצחק רמות שבדקות הסיום התעלמו מאירועים שהתחוללו במגרש מצד אחד לעומת החמרה בצד השני.

קבוצת מכבי ת"א פתחה את המשחק תוך הפגנת בטחון מופרז ובשמירה איזורית, אותה לא הצליחו שחקני הפועל ירושלים לנצל. לאחר שיוויון בתשע דקות הפתיחה (9:10, 13:13, 16:16 ו־16:20 לירושלים בדקה ה־9) עברו לפתע שחקני מכבי ת"א לשמירה אישית הדוקה וקלעו 16 נקודות רצופות ללא מענה — 20:32 ועד למחצית — 39:59.

פתיחת המחצית השנייה היתה בשליטת הפועל ירושלים שהפגינה שמירה מעולה ולחימה. תוך כדי מאבק על כל כדור ירד ההפרש — 61:46, 63:51, 65:60 ובדקה ה־30, 74:73 למכבי ת"א. בדקה ה־31 — 76:76.

במשך 6 דקות שמרה הפועל ירושלים על יתרון — 76:78, 78:82, 81:84 ואז לאחר חטיפת כדור של מכבי ת"א ממסירה לא מדוייקת של ריקי בראון ואיבוד כדור של ירושלים הצליחה האלופה להשוות ל־86:86.

ירושלים לא נבהלה ושלוש דקות לפני הסיום עוד הוליכה בהפרש של 2 נקודות עד שבילי מילר ספג עבירה חמישית. מילר שהיה הרוח החיה בירושלים בדקות אלו יצא וקווין מאגי דייק בקליעות העונשין והשווה — 94:94. מכבי חטפה כדור ומאגי דייק שוב מהעונשין — 94:96.

רלף קליין נטל פסק זמן לצורך אירגון השורות אבל הפועל ירושלים השוותה ל־96:96. סימס קלע, 25 שניות לפני הסיום 96:98. ירושלים תקפה, ואריסון נבלם בגסות בכניסה לסל ע"י קן בארלו ללא תגובה. השופט יצחק רמות עוד העניק למוטי אראוסטי קליעות עונשין. מוטי דייק באחת והעניק לחבריו את הנצחון.

במחצית הראשונה התעלו בשורות מכבי מיקי ברקוביץ עם 4 סלי 3 נקודות ללא החטאה, דורון ג'מצ'י וקווין מאגי.

במחצית השנייה נעלמה האלופה כליל פרט ל־3 הדקות האחרונות.

מכבי גילתה חולשה בהגנה ובריבאונד (רק 16 כדורים חוזרים בכל המשחק).

הפועל ירושלים התעלתה במחצית השנייה לחמה בצורה מעוררת כבוד כשריקי בראון, ביל מילר, קים בנט וכריס האריסון כמעט והפכו את הקערה.

1900 צופים חזו במשחק באולם מגנת בבירה.

● קלעו למכבי ת"א: מאגי 25, ג'מצ'י 19, ברקוביץ 16, בארלו 12, שרגליס 8, ארואסטי 7, סימס 5, דניאל 5 וליפין 2.

● קלעו להפועל ירושלים: בראון 31, בנט 25, מילר 13, קנו 11, האריסון 9 וחזן 7.

איתן אייל

התוצאה נקבעה בדקה ה־37

הפועל גליל עליון — הפועל חיפה 61:62 (40:32)

מותחן שהתחולל במחצית השנייה העניק להפועל גליל עליון נצחון חוץ דחוק ברוממה על הפועל חיפה — 61:62.

החיפנים הוליכו בהפסקה — 32:40, אולם לקו בחולשה מדהימה לאחר ההפסקה כאשר קלעו רק 21 נקודות. בעיקר היה דל מאונם של שני השחקנים רונלד יוסטון (3 נקודות) וקילפטריק וולס (2 נקודות) לאחר ההפסקה. היחיד שהותיר את חיפה בתמונה היה אבנר שם־טוב שקלע 5 סלי 3 נקודות וביצע

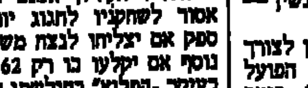

מלאכה טובה.

הגליל העליון אמנם ניצח אך אסור לשחקניו לחגוג יותר מדי. ספק אם יצליחו לנצח משחק ליגה נוסף אם יקלעו בו רק 62 נקודות. בעיקר „הפליא" בחולשתו הרכז דיוויד פרימן שקלע 5 נקודות בלבד. רק יכולת טובה של ברד ליף המצויין וטרי מרטין ובמחצית השנייה גם נרב הנפלר העניק לה את הנצחון המיוחל.

חיפה כפתה על הגליל משחק איטי הדוק. החיפנים הצליחו במשימתם זו, אך חולשה מדהימה במחצית השנייה היתה בעוכריהם.

הפתיחה היתה שייכת לגליל 0:4, 8:14 ו־23:28, אך יוסטון השווה ל־30:30 וקסקי ניצח על חבריהם ל־32:40 בהפסקה.

יתרון זה נמחק תוך 3 דקות בפתיחת המחצית השנייה כאשר הגליל בשלושה סלים רצופים וליף השווה ל־40:40. הגליל רכש יתרון — 47:52 ו־50:57, אך שם־טוב בשני סלי 3 נקודות צימק ל־61:62 בדקה ה־37. בשלוש הדקות האחרונות לא הצליחה אף קבוצה לקלוע אף נקודה.

26 שניות לסיום עבר הכדור לחיפה והמאמן יריב ורשיצקי נטל פסק זמן, אולם ההתקפה החיפנית נעה באיטיות רבה. הכדור לא נכנס מתחת לסל וגיא גורס ברחוק זמן החטיא פעמיים 6 שניות לסיום ו־3 שניות מהסיום עבירה שהותירה את הנצחון בידיים הגליליות.

ראוי לציין במיוחד ניהול המשחק של המאמן מולי קצורין שטרם נרכב חשוב לנצחון.

שפטו ברוך זלינגר ושמעון גוטליב, לעיני 15000 צופים, ברוממה.

● קלעו לגליל עליון: ליף 24, מרטין 16, הנפלר 13, פרימן 5, מליישר 2 ומזרחי 2.

● קלעו להפועל חיפה: שם־טוב 15, יוסטון 14, גורס 10, יוברט 8, וולס 8 וקסקי 6.

יוסף גלזר

העבירה של ארי והקליעות של פיני

אליצור נוהדיוד רמלה — מכבי חיפה 96:98 (54:51)

במשחקה הביתי הראשון בליגה הלאומית, הצליחה העולה החדשה אליצור נוהדיוד רמלה לגבור על מכבי חיפה — 96:98 (54:51) לאחר משחק מרתק שהלהיב את 800 הצופים.

אליצור רמלה פתחה את המשחק בצורה מפוחדת ועצורה שגרמה לה לאבד 9 כדורים עד לדקה ה־5. אך בהמשך בניצוחם של פורסט מקנזי ומשה סניור המצויינים, שיחקה בהקרבה רבה. בנוסף להם בלטו פנחס תווו ואראל ויליאמס עם 11 כדורים חוזרים ו־18 נקודות.

יכולתם הטובה של ג'ו ביניון ודורון שפע (בעיקר במחצית הראשונה) לא הספיקה לחבריהם מול ההתלהבות של המקומיים שהיו ממש בטראנס.

פתיחת המשחק סימנה את שעשוי להתרחש בהמשך. החל משריקת הפתיחה התנהל משחק הסכמר היתרון עבר מקבוצה לקבוצה. בהפסקה הוליכה חיפה — 51:54.

בדקה ה־27 עלתה אליצור רמלה ליתרון 66:71 לאחר דקות מצויינות של סניור שריכז את המשחק במקום גבולמן החלש. רמלה לא שמטה את

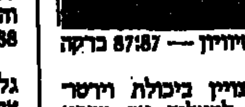

יתרונה עד לשוויון — 87:87 בדקה ה־37.

מקנזי המצויין ביכולת אישית הצליח להעלות את חבריו ליתרון — 89:96 שתי דקות לפני סיום המשחק.

חיפה, במשחק לחץ על כל המגרש ניצלה את חוסר נסיונם של שחקני רמלה ובפרק זמן של דקה ו־47 שניות הצליחה להשוות — 96:96 ואת 13 שניות לסיום. 3 שניות לפני הסיום ביצע ארי רוזנברג, קפטן מכבי חיפה, עבירה על פנחס ועזו שקלע פעמיים מקו העונשין וחתם את התוצאה — 96:98.

פרט מעניין במשחק — 16 סלי 3 נקודות של רמלה וחיפה כאשר מקנזי קלע 5 סלים. סניור ורוזנברג 4 כל אחד.

שפטו היטב דוד דגן ורמי פישר באולם ברמלה.

● קלעו לרמלה: מקנזי 27, סניור 22, ויליאמס 18, סניור 16, הנסמן 11 וניסים 4.

● קלעו למכבי חיפה: ביניון 28, שפע 21, רוזנברג 16, פלאורס 12, גורדון 10, שטיינהאואר 7 ובגוע 3.

שלמה זמן

גבור נצחון הפועל תל־אביב אמש, ג'ונתן דלזל לא נבהל מנסיון חסימתו של פיל לוקתה וקולע שתיים מ־19 נקודותיו במשחק בו ניצחה הפועל תל־אביב את אליצור נתניה 72:85 (צילום: אריה קנפר)

הכל נגמר במחצית הראשונה

הפועל חולון — מכבי ר"ג 85:104 (34:51)

הפועל חולון גברה אמש ללא קושי על מכבי ר"ג, במשחק חד־צדדי, 85:104 לאחר 34:51 במחצית.

שחקני חולון פתחו את המשחק בשמירה אישית צמודה מאוד והרחיקו את שחקני ר"ג מהסל. התוצאות בפתיחה — 4:11, 6:17 ו־12:23 מצביעות על כך. בהמשך הירדו מעט החולונים

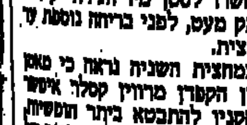

ואיפשרו לסטן מיו והרולד קילינג לצמק מעט, לפני בריחה נוספת עד המחצית.

במחצית השנייה נראה כי מאמן חולון הקפטן מרווין קסלר איפשר לשחקניו להתבטא ביתר חופשיות, דבר שפגם מעט במשחק ההגנה של החולונים, שספגו במחצית זו 51 נקודות. במחצית זו בלטו ג'ו ראסל וג'יימס סרי.

רמת־גן מתקשה להתמודד עם הרכב השחקנים שברשותה. המאמן קילינג, שנלחם כמעט לבדו מול ענקי חולון, וסטן מיו הנמוך והזר לא מספיקים מול קבוצה כמו הפועל חולון.

בפתיחת המחצית השנייה נראה היה שרמת־גן חוזרת למשחק, כשחקניה קלעו 12 נקודות רצופות וצימקו עד כדי 7 נקודות. אך זה היה למעלה מכוחם. ראשון נכנס לפעולה וההפרש צמח ל־50:62, 56:71, 63:81, 69:88, 76:96 ו־85:104 בסיום.

שפטו מנשה הרמן ועמנואל גלילי, לעיני 300 צופים, באולם אוסישקין בתל־אביב.

● קלעו להפועל חולון: דאוסן 37, סרי 20, כורמור 17, אדנג' 16, בוגין 8, מולכו 2, אלימלך 2 וחיימוב 2.

● קלעו למכבי רמת־גן: מיו 25, קילינג 22, בינו 10, אהרונוב 9, נאור 8, רכליס 7 ושילר 4.

אריה גלעד

בשבוע הבא — במשחקי־גביע

בשבוע הבא לא יערכו משחקי ליגת הכדורסל, במקומם יתקיימו תחרויות הסיבוב הראשון בגביע המדינה.

נצחון בלגי בצליחת הכנרת התחרותית

מנצחי צליחת הכנרת התחרותית. מימין הבלגי קריסטיאן פאנאס בן ה־19 ומשמאל שאנטאל דיק בת ה־21, גם היא מבלגיה (צילום: אריה קנפר)

קריסטיאן פאנאס, בן 19, מבלגיה, זכה אתמול בצליחה הבינלאומית ה־18 של הכנרת.

הוא עבר מרחק של כ־10 ק"מ מקיבוץ עין־גב לחוף גיא בטבריה בזמן של 1.52.49 שעה (34 שניות מהזמן הטוב ביותר שהושג בשנת 1976 ע"י נרב כטשא מהפועל זבולון).

בין הנשים הגיעה ראשונה, ושנייה בדירוג הכללי, שאנטל דיק בת 21 מבלגיה, שקבעה שיא צליחה חדש לנשים בזמן של 1.57.58 שעה.

בשעה 8.30 בבוקר, במזג אויר אידיאלי, ניתן את הזינוק ע"י מנכ"ל הפועל יצחק אופק, בחוף עין־גב ל־31 שחיינים, ביניהם ארבעה מחו"ל, זינקו למים כשצעיר המשתתפים הוא נער בן 11 — אייל הררי מהפועל חולון.

החל מתחילת המשחה הוביל קריסטיאן הבלגי ללא מתחרים כשהוא שומר לאורך כל המשחה קצב שחייה אחיד.

אחריו, בהפרש של כמה מאות מטרים, שחו האורחים מבלגיה כשקרוב אליהם שחה שגב פורת מהפועל גליל עליון ויעל קוסוביצקי מהפועל ימק"א ירושלים.

לקראת הקילומטר השביעי התעייפו השחיינים הישראלים ואת הבכורה מבין השחיינים הישראלים נטלו, עד לסיום, הנער אליאב טל מהפועל נתניה והשחיינית איילת אורן מהפועל גליל עליון.

טקס חלוקת הפרסים נערך בחוף גיא בטבריה.

ברכו את המשתתפים וחילקו את הפרסים למנצחים: סגן ראש עיריית טבריה יוסי פרץ, מנכ"ל הפועל יצחק אופק ומזכיר מועצת פועלי טבריה יוסי כהן.

צליחת הכנרת אורגנה ע"י מרכז הפועל ועיריית טבריה, בשיתוף מחלקת הספורט של המועצה האזורית עמק הירדן, המרכז לתיירות ומרפא טבריה, מועצת פועלי טבריה ובחסות חברת יורוסקאר — חברה להשכרת רכב.

המנצחים

גברים:
1. כריסטיאן פאנאס מבלגיה — 1.52.59 שעה.
2. ג'ו דאנב מבלגיה 2.07.07 שעה (רביעי בדירוג הכללי).
3. שגב פורת הפועל גליל עליון 2.11.19 שעה (שביעי בדירוג הכללי).

נשים:
1. שאנטל דיק בלגיה — 1.57.58 שעה (שנייה בדירוג הכללי).
2. דיידי ורקסירה מבלגיה — 2.05.55 שעה (שלישית בדירוג הכללי).
3. איילת אורן הפועל גליל עליון — 2.08.42 שעה (שישית בדירוג הכללי וראשונה בין הישראליות).

נערים:
1. אליאב טל הפועל נתניה 2.07.35 שעה (חמישי בדירוג הכללי וראשון בין הישראלים).
2. נרב קוסוביצקי הפועל ימק"א ירושלים 2.11.37 שעה (שמיני בדירוג הכללי).
3. בועז שורץ הפועל ימק"א ירושלים — 2.14.28 שעה (עשירי בדירוג הכללי).

נערות:
1. מיכל סקר הפועל חולון 2.19.48 שעה (12 בדירוג הכללי).
2. נירית הררי הפועל חולון 2.72.38 שעה (16 בדירוג הכללי).
3. שולי מכחן הפועל וייסגל רחובות 2.28.47 שעה (19 בדירוג הכללי).

נבחרת הנערים — היום לשוויץ

נבחרת הנערים החדשה של ישראל בכדורגל תצא היום לשוויץ, שם תקיים שלושה משחקים עם נבחרת מקבילה משוויץ, ביום חמישי נבחרת אינטרקלן, ב־13 באוקטובר ונבחרת מחוז ברן ב־15 באוקטובר.

רק שני כדורגלנים — איתן מזרחי מבית"ר ירושלים וטוני מרדכי ממכבי נתניה — נותרו מהנבחרת הקודמת.

יתר 16 היוצאים: פליקס חלפון, שמואל קורסקי, קובי פישל (הפועל ת"א), יצחק שוגפיין, ששון ארצי (הפועל ירושלים) משה מזרחי, משה ונטו (הפועל חיפה) מרדכי דאון, אריק שריקי (מכבי ת"א), אלון מזרחי, אורן פנחס (בני־יהודה), איל ברקוביץ, יניב כהן (מכבי חיפה), חיים אמזלג (הפועל באר־שבע), אסף טובי (שמשון ת"א) ואריאל זנגורי (הפועל עלון).

כדורידני ראשל"צ — בחוץ

ניצחו במשחק הגומלין בגביע האלופות את בראמיץ וספרם 23:27 נצחון שלא הספיק

כדוריד

אלופת הגברים של הונגריה בכדוריד קבוצת בראמאיץ־וספרם נוצחה אמש במשחק הגומלין עם מכבי ראשון לציון 27:23 (13:8) אך העפילה לשלב השני של משחקי גביע אירופה לאלופות.

ההונגרים שניצחו במשחק הראשון 24:32 לא היו אמש במיטבם באולם מכבי בראשל"צ. הם הוליכו רק פעם אחת (1:2 בדקה ה־2). בהמשך העלו כנען ודרוקר את יתרון ראשל"צ ל־6:9 ועד למחצית 8:13.

במחצית השנייה העלה דרור כשן את יתרון ראשל"צ ל־8:14 אך עד לסיום לא הצליחו שחקני עיר היין להשיג את מטרתם ־ 8 שערי הפרש.

● כבשו לבראמאץ וספרם: ברנר 6, ווג 5, גורקיה 5, אולף 4, סורדי 2 ופוטיץ 1.

● כבשו למכבי ראשל"צ: עדי כנען 7, יואב דרוקר 6, יוסי אוסלנדר 6, חיים צרפתי 4, דרור כשן 2, מישה יוסיפוביץ 1 ותמיר אילדיס 1.

שפטו ניקוס קוטרס וניקוס סלטיס לעיני 600 צופים.

צסק"א — קרית־שרת/חולון: הפעם „רק" 22 הפרש

מאת יוסף חבם

אלופת הנשים של בולגריה בכדוריד קבוצת צסקיא סופיה העפילה אמש לשלב השני בגביע אירופה לאלופות לאחר שהביסה גם במשחק הגומלין את בנות מכבי קרית־שרת/חולון 14:36 לאחר 5:18 במחצית הראשונה.

הבולגריות שניצחו במשחק הראשון 8:32 נלחמו ולא ויתרו על כל כדור וכבר בדקה ה־6 הוליכו 0:5.

החולוניות הבקיעו את השער הראשון מחשורה רק בדקה ה־21 מידי קלאודיה גורוחובסקי.

במחצית השנייה ניסו שחקניות קרית־שרת/חולון להקטין את הפער אך ללא הצלחה.

רעיית ראש הממשלה, הגברת שולמית שמיר נכחה במחצית הראשונה של המשחק ואמרה: „נהנתי מאוד אך היכולת של הבולגריות טובה יותר". בהפסקה לחצה הגברת שמיר את ידי שחקניות שתי הקבוצות.

● שערים לצסקיא סופיה: טנבה 7, ליטרטובה 7, לוטובה 7, רוסנובה 6, גלבובה 6, סאנוב 2 ומליאנקובה 1.

● שערים למכבי קרית־שרת: קלאודיה גורוחובסקי 6 (3 במכות 7 מטר), טינה ברק 3, נפלי שמלה 2, יפעת סלימני 1, לבנה פוגל 1 ופנינה ברגרזון 1.

שפטו מנצינו ופרסטלו לעיני 600 צופים.

דואק דייקה בשניות הסיום

נשות הפועל גלבוע הפתיעו בנצחון חוץ על בני יהודה

מאת יוסף חבם

במשחקי המחזור השני בליגה הלאומית בכדורסל לנשים הנחילה קבוצת הפועל גלבוע הפתעה כאשר גברה במשחק חוץ על בני יהודה תל אביב 69:71 לאחר 30:38 במחצית.

במשחק שהיה בבית ברבור בתל אביב קלעה את סל הנצחון להפועל גלבוע מור דואק בשניות הסיום. זה היה סל של 3 נקודות.

הירבו לקלוע לגלבוע: גורפינקל 24, כרס 17, ריכמן 13 ודואק 11. לבני יהודה חנת רבינוביץ 24. שפטו ערי ושינטוף.

● בהיכל הספורט ברוממה בחיפה גברה האלופה קבוצת אליצור ת"א על הפועל חיפה 63:77 (26:40), הירבו לקלוע לאליצור: דרייגור 23, גרוסמן 20 וקישנסקי 14, להפועל חיפה דינרמן 19.

● באולם בית הספר ישורון בפ"ת גברה קבוצת הפועל גבעת חיים על אליצור פתח תקוה 59:69 (26:29), הירבו לקלוע לגבעת חיים: גורן 36 ודימנט 8. לאליצור פ"ת גולדשטיין 18 ורוזנקוף 13. שפטו ברקן וריקי אלקלעי.

● באולם אוסישקין בת"א חזה כתבנו אריה גיטליס בנצחונה של קבוצת הפועל תל אביב על אליצור קרית אונו 38:58 (14:22), הירבו לקלוע להפועל ת"א: קנציפולסקי 28 ונת 19.

● בירושלים הביסה קבוצת מכבי תל אביב את הפועל המקומית 44:79, הירבו לקלוע למכבי ת"א: קסטן 19 וגיזוסר 19.

● מכבי קרית מוצקין הכניעה את אליצור ראשל"צ 34:76.

שבדיה לגמר גביע דייויס

נבחרת הטניס של שבדיה עלתה בפעם החמישית לגמר גביע דייויס. היא תפגוש את נבחרת הודו מחודש דצמבר בגטבורג, לאחר שהבטיחה את נצחונה על ספרד 1:3. במשחקים שנערכו בברצלונה הכניעה מטס וילנדר(?) את עליית שבדיה כשניצחה במשחקים היום האחרון את אמיליו סנשז 4:6, 6:8, 4:6.

המשחקים ביום האחרון אמורים היו להתקיים ביום ראשון אולם גשם שוטף מנע זאת.

הודו שניצחה יום קודם לכן את מחזיקת הגביע אוסטרליה 2:3 תופיע בפעם השלישית בגמר.

הנבחרת נגד חדרה

נבחרת הכדורגל של ישראל תתמודד היום עם הפועל חדרה מהליגה הארצית.

משחק המבחן יערך באיצטדיון הלאומי ברמת־גן.

רז בורר אחרי המחזור הראשון בליגה

שתי ליגות ב... ליגה אחת

טוב שהשחקנים המצטיינים מתרכזים במספר מועט של קבוצות ★ אחרי הכדורגל רוצה כפר־סבא גם כתר בכדורעף ★ משחקי הליגה השוטפים חשובים לפליי־אוף

כדורעף

מאת יצחק ויסהוף

„תוצאות המחזור הראשון בליגה הלאומית בכדורעף מרמזות על מגמה ברורה. הליגה מתנהלת בדיוק כפי שחזיתי בעונה שעברה. קיימות למעשה שתי ליגות בליגה אחת. לדעתי, תופעה זו היא הרע במיעוטו. עדיף ששחקנים טובים יתרכזו במספר מועט של קבוצות. אם השחקנים הטובים שיש לנו בארץ יתפזרו במספר רב של קבוצות תרד הרמה, וכולנו ניפגע" — דברים אלו אומר רז בורר, כיום שחקנה הבין־לאומי של הפועל כפר־סבא.

רז, בן ה־28, החל את הקריירה העשירה שלו בהפועל בית־זרע, קיבוץ בו נולד וגדל. לאחר־מכן עבר לכבב בשורות הפועל עין־המפרץ/כפר־מסריק, בקעת בית־שאן, חזר לעין־המפרץ ומשם להפועל בת־ים לאחר שנתיים נחת בהפועל כפר־סבא.

רז, שאביו חיים בורר היה מטובי שחקני ישראל לאחר קום המדינה, מתקשה להצביע לאחר מחזור אחד על מגמה המסתמנת בכדורעף הישראלי. „כל הקבוצות שדיברנו עליהן בעל מועמדות להאבק על האליפות אכן יעשו כן, ואלו אשר נאמר עליהן כאילו יאבקו נגד הירידה או בתחתית — כך יהיה. הפועל רמת־אביב תהיה אולי יוצאת מהכלל, כיוון שאליעזר כגן הוסיף לקבוצה זו בהצטרפותו. אני מנבא לה מקום במרכז הטבלה, ואף גבוה יותר. זו התקדמות משמעותית מהעונה שעברה כשהקבוצה נאבקה נגד הירידה. מבין ארבע קבוצות הצמרת — הפועל מטה־אשר, הפועל קרית־אתא, הפועל כפר־סבא והפועל בת־ים — מצבה של הפועל בת־ים הוא הנחות. בת־ים תנצח משחקים, אך חוסר היציבות עלול להיות בעוכרי הקבוצה".

תזוזות בריאה

רז בורר, הלומד הנדסת־מכונות באוניברסיטת ת"א, סבור כי תופעת שחקנים משוחררים היכולים בכל שנה לשחק בקבוצה שונה, היא בריאה לכדורעף הישראלי. „תופעה זו תועיל לענף. אנשים האוהבים כדורעף יראו סוף־סוף שהליגה גדולה. הקהל יבוא למשחקים שיהיו מעניינים. עצם התזוזה של שחקנים חופשיים מקבוצה לקבוצה תעביר את העסק לפסים מקצוענים. הקבוצות יוכלו לבוא לשחקנים בעלי־יוזמה בדרישות. משחקנים כאלו ניתן לתבוע יותר, מאחר שזו פרנסתם. מי שירוויח מכך תהיה הנבחרת. ככל ששחקנים ישתפרו בליגה זה יהיה לטובת הנבחרת הלאומית".

רז בורר נמנה כיום על סגל הנבחרת, אולם יש לו, ולשחקנים אחרים, דרישות מהנהלת איגוד הכדורעף: „כיום שחקנים מפסידים ימי־עבודה בהשתתפותם באימוני הנבחרת. מדובר על יום וחצי במשך שבוע, וזה הרבה. אנו תובעים פיצוי על אובדן יום־עבודה, ואני מקווה כי ייענו לנו".

רז בורר

רז בורר ינסה לעזור לקבוצתו החדשה, הפועל כפר־סבא, לזכות בתואר אליפות, היסטורי מבחינתה של העיר, שהתנסתה בעבר בזכייה באליפות הכדורגל בלבד. רז עצמו כבר טעם את טעם האליפות בשורות הפועל בת־ים, בה כיכב. „כיום השישייה הראשונה של הפועל כפר־סבא היא די חדשה, חסר לנו זמן משחק יחד, אך עד למשחקי הפליי־אוף אני בטוח כי הקבוצה תתגבש ותניב תוצאות. הקבוצה מתאמנת שלוש פעמים בשבוע, ולעיתים יותר, בתוספת משחק".

„לאחר ששיחקתי בקבוצה שזכתה באליפות, אני יכול לערוך השוואה בין הפועל בת־ים לקבוצתי הנוכחית. הפועל כפר־סבא מבוגרת מבת־ים, ולכן היא רגועה יותר במשחקה. גם כל מה שקשור סביב הקבוצה מלווה ברוגע, המשפיע בחיוב על השחקנים. אני מאוד נהנה ממשחקי כפר־סבא. אני מקווה להתקבע יותר בקבוצה זו למשך שנים. אין ברצוני להפוך לנודד בין קבוצות" — אומר רז.

מקדמה מוראלית

בניגוד לשחקנים אחרים הרואים במשחקי הליגה הכנה לקראת הפליי־אוף לא מקל רז ראש במשחקי הליגה: „המאבקים כיום חשובים כיוון שבפליי־אוף יש את יתרון הביתיות לקבוצה המדורגת במקום גבוה יותר בטבלה. כמו־כן זו מקדמה מוראלית חשובה ביותר לקבוצה שהצליחה לצבור נצחונות בליגה הרגילה".

„לגבי התחתית — מרגיש רז בורר — קשה כבר כיום לקבוע מי תרד. ברור שאליצור ת"א מתרוה להרכבה קבוצות את הבעייה של יורדת אחת, אך המאבק יהיה מרתק. גם על מקום אחר צריך להיאבק בכל הכוח. העולות החדשות, מכבי פ"ת והפועל איחוד עירון, מהוות תעלומה לגבי. איחוד עירון זכתה לסיוע רציני ברמות של ארנון עמיר ועופר גיר מהמעפיל. קבוצה זו מסוגלת וצריכה להישאר בליגה, ואני מאמין שכך תעשה".

גליקשטיין הקדיש את המדליה לזכר אביו

מאת יצחק אשל

נשיא המדינה מר חיים הרצוג העניק אתמול במשכן נשיאי ישראל את מדליית ההתאחדות הבינ"ל בטניס לטניסאי הישראלי שלמה גליקשטיין.

בדבריו ציין הנשיא שאין זה דבר שכיח להעניק בבית הנשיא מדליית הוקרה לספורטאי מצטיין וזהו בהחלט ארוע מיוחד ויוצא דופן. ואף על פי כן זהו בהחלט מעמד הולם וראוי לתרומתו ולדמותו הספורטיבית של שלמה גליקשטיין ולענף הטניס בישראל בכלל.

שלמה גליקשטיין העלה את הטניס הישראלי על המפה והוא הוביל את הטניס לתודעת הצבור הרחב שוחר הספורט כשם שהוביל את הטניס הישראלי לתודעת חובבי הספורט ברחבי העולם, הן בהופעותיו והן בהצלחותיו בתחרויות ובטורנירים היוקרתיים והשתלבותו המכובדת בצמרת הטניס הבינ"ל בשורה אחת עם כל הצמרת העולמית.

בהתייחסו לשתוף ספורטאים זרים ציין הנשיא שאין לו אישית כל התנגדות עקרונית לשתופם בספורט הישראלי בתנאי שרמת הניהול והעסקנות תתעלה לאותה הרמה הקיימת אצלנו בענף הטניס. —

יו"ר איגוד הטניס ציין בדבריו שזהו ערב שכולו קורת רוח וקונצנזוס בין כולם.

במהלך הערב הוקרן סרט אשר צולם במיוחד לארוע זה ובו רגעי הטניס הגדולים של שלמה גליקשטיין בעשור האחרון.

שלמה גליקשטיין הצנוע והענוותן היה חסר מלים להביע את רגשותיו בדבריו בסיום הטקס. הוא ציין שהוא מאוד נרגש מעצם הטקס. הוא הודה לנשיא על שנאות לארח את הטקס ולהעניק לו את המדלייה והתעודה ההוקרה.

שלמה החליט להקדיש את המדליה לזכרו של אביו ובמעמד הטקס החגיגי הוא העניק את המדליה לאמו שתהיה לזכרון עד בבית הוריו.

כ־200 מחבריו, ראשי איגוד הטניס, מאמנים ושחקנים היו בלשכת הנשיא.

בן־יצחק לרון [illegible] נעלם
מאת ראובן חנניה
[illegible]

זיתוני שינה את התקנון

מאת ראובן חנניה

יעקב זיתוני הוותיק הצליח אתמול להביא לשינוי בתקנון ההתאחדות לכדורגל.

בעקבות בקשתו לאפשר לשחקנים מבוגרים להקלט בקבוצה שלא תחשב במניין ההעברות קיבלה ההתאחדות לכדורגל החלטה לאפשר לשחקנים מעל גיל 38 העברה שלא מהמניין.

אבי מלכה ירד לליגה א'

יוסי קרמר הותיק, שוער מכבי חיפה ושוער מכבי תל־אביב הושאל אתמול לקבוצת הפועל חיפה מהליגה הארצית.

יגאל קרן מבני יהודה עבר למכבי יפו. משה ביאוזון ממכבי נתניה ישחק משנה במכבי הרצליה.

אבי מלכה, שחקן שמשון, עבר להפועל קרית־מלאכי.

רמת־אביב — קרית־אתא במוקד המחזור ה־2 — הערב

המאבק המעניין ביותר במחזור ה־2 בליגה הלאומית בכדורעף יערך הערב ביד בתל־אביב כאשר קבוצת הפועל רמת־אביב, עם אליעזר כגן, תנסה להפתיע את הקבוצה החזקה של הפועל קרית־אתא.

האורחים מוחצנים עדיפים. רמת־אביב תשתדל לא להיות אגרופקל. ישפטו: סמי ממרן ועזרא כהן.

● האלופה, הפועל מטה־אשר, תתמודד בעין־שמר עם העולה החדשה, הפועל איחוד עירון. אין להניח שהמארחים יוכלו לאיים על אחי חבר וחבריו. ישפטו אסא זינגר ונתי הר.

● נצחון צפוי להפועל בת־ים, שתשחק באולמה עם העולה השנייה, מכבי פ"ת. בת־ים עדיפה וגם ביתית. ישפטו: מיקי ממרן ופסח טוביה.

● מאבק מסקרן יתנהל בשריד בין קבוצות הפועל שריד ומכבי חיפה. הביתיות של שריד מאזנת את היתרון הזמני. ישפטו: עוזי בר־צבי והארי זבורשטיאנו.

● קבוצת הפועל העוגן תארח את הקבוצה החזקה של הפועל כפר־סבא, שקרוב לוודאי לא תתקשה לחזור עם נצחון. ישפטו: אהרון קמל ופיני שמפלינר.

● קבוצת אליצור ת"א לא הופיעה למשחק הראשון בקרית־אתא. נראה שכדורעפני הפועל המעפיל יזכו גם הם במערב חופשי. תחילת כל המשחקים ב־7 בערב.

ראשי הרשויות הערביות יחזירו את המפתחות למשרד הפנים במחאה

ב־24.10 ייערך כינוס כללי של כל ראשי המועצות והעיריות כדי לאשר צעדי מחאה נוספים על היחס המזלזל של משרדי הממשלה בערבים

מאת קאסם זייד, כתב „על המשמר"

ראשי הרשויות המקומיות הערביות יחזירו בצורה הפגנתית את מפתחות משרדיהם למשרד הפנים במחאה על המצוקה הכספית הפוקדת את הרשויות הערביות ובמחאה על הזלזול של משרדי הממשלה בענייניהם — כך החליט אתמול הוועד הארצי של ראשי הרשויות הערביות שהתכנס לישיבה מיוחדת בשפרעם.

הוועד הארצי סמך בכך את ידו על ההצעה שהביא לסדר היום יו"ר הוועד, איברהים נימר חוסיין.

הוועד החליט גם לזמן כינוס כללי של ראשי הרשויות הערביות ב־24 בחודש לאישור סופי של ההחלטה. לכנס יוזמנו גם חברי הוועדה העליונה של המגזר הערבי וחברי מטה „יום השוויון".

כתבנו מציין, כי הצעתו של יו"ר הוועד הארצי עוררה מחלוקת וויכוח כללי בין חברי הוועד וחלק התנגד לה. מתנגדי הצעתו של חוסיין טענו, כי זהו צעד לא מעשי ויש להיאבק בדרכים אחרות, יותר מקובלות.

איברהים נימר חוסיין, שנימק את הצעתו, אמר, כי הוא הגיע להצעה דראסטית זו בלב כבד ורק אחרי שנגוזו כל הסיכויים להגיע לפיתרון הולם לבעיותיהן של הרשויות הערביות.

חוסיין הסביר, כי משרדי הממשלה מגלים אטימות מוחלטת בכל הקשור לרשויות הערביות וכי השרים אינם מכבדים את התחייבויותיהם כלפי האזרחים הערביים.

חוסיין אמר עוד, כי ראשי הרשויות הערביות נקלעו לשוקת שבורה וכי הם מתחמקים מפני אזרחיהם, מפני שאינם יכולים להגיש להם את השירותים האלמנטאריים ביותר ואף אינם יכולים לשלם משכורות לעובדים.

חוסיין הביע את בטחונו, כי הכינוס הכללי של ראשי הרשויות הערביות יאמץ את החלטת הוועד הארצי. הוא גם הבטיח שלהחלטה להחזיר את המפתחות למשרד הפנים יתלוו צעדים נוספים כגון קיום שביתות והפגנות.

הוועד הארצי עומד להוציא גילוי דעת בו יוזכר לציבור את מניעיו להחלטה הדראסטית חסרת התקדים ויבקש ממנו לגלות הבנה ולהזדהות עם ההחלטה.

פירושו של דבר

מתון הוא רדיקאלי או רדיקאלי הוא מתון

מאת קאסם זייד, כתב „על המשמר"

בישיבת ועד הרשויות הערביות אתמול התהפכו היוצרות. שעה שחברי הוועד הבלתי מפלגתיים תמכו בהצעתו של יו"ר הוועד איברהים חוסיין להחזיר את המפתחות למשרד הפנים, התנגדו לה חברי חד"ש ובראשם ח"כ תאופיק זיאד הידוע בדרך כלל בעמדותיו הרדיקאליות.

בעוד חוסיין טוען כי באו מים עד נפש ולא נשאר דבר לעשותו, נוכח האטימות, שמגלים משרדי הממשלה, רואה זיאד בהצעה נקיטת צעד נואש ובריחה מן המאבק.

זיאד שאל רטורית: מה הצעד הבא, אחרי שאנחנו מביאים את עצמנו וכמו ידינו לקיר האטום. זיאד הזהיר כי עם קבלת צעד דרסטי כל כך, ההיסטוריה „תשפוט אותנו כאנשים בלתי אחראיים". זיאד גם הביע את חששו, שמא חלק מראשי הרשויות לא יעמדו בפני הלחץ לחזור בהם מהחלטתם, או אז הדבר יגרום להם כאנשי ציבור בושת פנים.

מקור נוסף לחששותיו של זיאד הוא, כי אנשי חד"ש יצטרכו לשאת לבדם באחריות בקיום ההחלטה.

קשה לקבוע בשלב זה, מי משני האישים צודק. יתכן שחוסיין צודק ואמנם מוצו כל הדרכים להשגת השיוויון.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 5.10.87

	יחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.6664	1.6872	1.6785
דולר אמריקני	1	1.56	1.64	1.5985	1.6185	1.6093
מרק גרמני	1	0.85	0.89	0.8657	0.8765	0.8726
לירה שטרלינג	1	2.55	2.67	2.5909	2.6232	2.6135
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2607	0.2639	0.2621
ין יפני	100	1.07	1.12	1.0860	1.0995	1.0951
גילדן הולנדי	1	0.75	0.79	0.7711	0.7807	0.7754
פרנק שווייצרי	1	1.02	1.07	1.0410	1.0540	1.0470
כתר שבדי	1	0.24	0.25	0.2477	0.2508	0.2491
כתר נורבגי	1	0.23	0.24	0.2372	0.2402	0.2388
כתר דני	1	0.22	0.23	0.2254	0.2282	0.2270
מרק פיני	1	0.35	0.37	0.3610	0.3656	0.3635
דולר קנדי	1	1.20	1.26	1.2234	1.2386	1.2316
דולר אוסטרלי	1	1.10	1.19	1.1419	1.1562	1.1496
ראנד דר' אפריקני	1	0.46	0.78	0.7689	0.7785	0.7721
פרנק בלגי	10	0.40	0.43	0.4174	0.4226	0.4203
שילינג אוסטרי	10	1.21	1.27	1.2330	1.2483	1.2316
לירה איטלקית	1,000	1.18	1.25	1.2028	1.2178	1.2094

ההולנדי שהתגייר, התגייס ונרצח הובא לקבורה בנהריה

הוריו הנוצריים של חנוך דנמן צפו בטקס היהודי, שבו הרב, ולא האב, אמר „קדיש"

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

חנוך סטיב דנמן, חייל צה"ל, שהתגייר לפני כמה שנים והחל לשרת בצה"ל לפני שבעה חודשים ונרצח בשדות קיבוץ סרוד לפני שבועיים, הובא אתמול אחה"צ למנוחות בבית־העלמין הצבאי בנהריה בטקס צבאי מלא.

גשם טורדני ליוו את ארונו הוריו, אחיו ואחיותיו של סטיב יחד עם עוד כ־100 בני אדם שהגיעו מכל רחבי הארץ, ביניהם נציגי ישובים וחיילי יחידתו של דנמן שחלקו לו כבוד אחרון, אף לא נציג רישמי של הממשלה לא נוכח במקום ולא נישאו דברי הספד ממלכתיים.

ליד קברו הפתוח של חנוך עמדו הוריו, שלושה אחים ושלוש אחיות. אחת האחיות, רוז, שבה להולנד במפתיע לפני הטקס.

הרב צפניה דרורי, רבה של קרית־שמונה, שגייר את חנוך, סיפר כי למרות כל הקשיים והאזהרות, שהעמיד לפני חנוך בדרכו ליהדות, כדי להבהיר לו את הסכנות הכרוכות בכך, היה חנוך איתן בדעתו להתגייר, לשרת בצה"ל ולהתחיל את חייו בישראל.

חנוך נהג לספר לרבנים, כי אביו אמר לו, שאם רצונו להיות יהודי, כי אז רק בישראל וכמובן גם שירות בצה"ל. אכן כך עשה חנוך, סיפר הרב דרורי.

מפקד גדוד הנדסה, בו שירת חנוך, סיפר כי היה חייל למופת, מלא רצון לעזור לחבריו ולמעשה סחף מאחוריו את כל הפלוגה. המג"ד הוסיף, כי למרות היותו בן 27, הוא הדר עם חבריו בני ה־18 וה־19.

ליד קברו הפתוח של חנוך, אמר מפקד היחידה כי חבריו ומפקדיו לא ישכחו אותו לעולם. הרב רוטמן, יוצא הולנד, הספיד בהולנדית את חנוך.

בתום הטקס הודה דנמן האב לרב צפניה דרורי במלים נרגשות על כך שאיפשר לבנו, על פי רצונו, להצטרף לעם ישראל, גם אם עקב כך שילם בחייו. האב ענד על צווארו תליון עם צלב ועליו מגן־דוד.

על הקבר הונחו זרים מטעם צה"ל, חיל־הנדסה, יחידתו ומושב נס עמים, שרבים מחבריו הם נוצרים הולנדים.

מפקדי משטרה בכירים מסרו אתמול, כי חקירת רצח החייל חנוך דנמן עדיין נמשכת ולמרות החשש כי מדובר בפיגוע חבלני, נבדקים כיווני חקירה נוספים.

מושתל הלב עובדיה מצרי בא לביקור בב"ש ונעתר לבקשת פרנסי העיר להשתתף ב... צעדה

אחרי הביקור שב המושתל להמשך הטיפול ב„הדסה", משם ייצא ככל הנראה מחר

מושתל הלב מבאר שבע, עובדיה מצרי, ביקר אתמול לראשונה בביתו ואחרי שעות אחדות, שב לבדיקות נוספות בבית החולים „הדסה" בירושלים. הוא ישוחרר סופית מבית החולים, ככל הנראה ביום ד' השבוע.

עובדיה מצרי שוהה עדיין בבית החולים „הדסה" ועובר בדיקות אחרונות לפני שחרורו הסופי מבית החולים. ביום א' ביקר אצלו ממלא מקום ראש עיריית באר שבע, אריק ביסן וסגן ראש העירייה, רפי שטרית. הם הציעו למושתל הלב לפתוח את צעדת באר שבע ביום 20.10.87, בה ישתתפו כ־10,000 צועדים אזרחים וחיילים.

מצרי נעתר להזמנה ואמר, כי כך ישמש דוגמה לחולים אחרים ויוכיח, שאפשר לחיות כאדם רגיל, גם אחרי ניתוח השתלת לב וגם כדי לעודד תרומת אברים להשתלה בחולים.

ביום ב' ערך מושתל הלב בדיקות אחרות ולקראת צהריים יצא לביתו בבאר שבע, שם קיבלו אותו במטר סוכריות, בני משפחה, ידידים ושכנים, שהמתינו לו בביתו. מצרי היה נרגש מאד ואמר לידידיו: „אני נהנה מכל רגע". עוגה גדולה ומשקאות הוצעו לכבודו ולאחר מכן נערכה בבית סעודה חגיגית. אחרי טיול קצר בחצר הבית ושהייה של שעות אחדות בבאר שבע, שב מושתל הלב לבית החולים „הדסה" בירושלים, לעריכת בדיקות נוספות, לפני שחרורו הסופי מבית החולים, ככל הנראה, לקראת חג הסוכות, מחר. (עתים)

הגיעו לארץ, אסיר ציון לשעבר יוסף ברנשטיין ורעייתו, פניה

מאת יוסף גלילי

אסיר ציון לשעבר, יוסף ברנשטיין ורעייתו פניה, הגיעו אור ליום אתמול לשדה התעופה בן גוריון. באולם שבשדה התעופה הם התקבלו בהתרגשות רבה על ידי בתם, יאנה וחברי מושב ינוחה דקלים כרמים, המאמצים את המשפחה.

הם קיבלו את פניהם בשירה ובריקודים. מוכל המועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ שברך את המשפחה, הגיש לו את תמונתו שהיתה תלויה במשרדי המועצה הציבורית, כל אותם שנים שנאבק על זכותו לעלייה.

יורי שטרן מהמרכז למידע על יהדות בריה"מ והמועצות, מסר לברנשטיין את תיקו האישי ובו כל התכתבות עמו במשך השנים, כדי שמרו על קשר הדוק.

נרגש מהפגישה עם בתו וקבלת הפנים הנלהבת, הודה יוסף ברנשטיין ברוסית (דבריו תורגמו על ידי בתו) לנוכחים ולכל אלה שעזרו ועודדו אותו במשך השנים. הוא הבטיח לא לשכוח את אלה שנשארו שם. למרות שחרורם של יוסף ביגון ואידה נודל אמר, „מצב כלל היהודים הוא עדיין נושא לדאגה רבה".

ברנשטיין אמר: „סוף. סוף סבלנותו עמדה לנו ואנחנו בישראל, לאחר תלאות כה מרובות".

משפחת ברנשטיין הגישה לראשונה בקשה לעליה ביוני 1979. הוא מהנדס תעשיה ואשתו היא מהנדסת.

ברנשטיין נעצר מספר פעמים באשמת הוראת עברית. ב־10 בדצמבר 1984 נידון לארבע שנות מאסר, באשמת התנגדות לשוטרים. הוא נכלא בכלא ז'יטומיר בתא אחד עם פושעים קשוחים. הם היכו אותו והתעללו את פניו בזכוכית שבורה. למרות ארבע ניתוחים בעינו, איבד אחוז ניכר מכושר ראייתו.

במוצ"ש 1987 נבדק תיקו מחדש והוא שוחרר מהכלא, שנה לפני תום עונשו.

● מגם להזכיר ההילולת הנגב, שייערך בעוד שבועיים וחצי בבאר שבע, ביום שחרור העיר, יהיה אירוע הפתיחה של חגיגות שנת ה־40 לעצמאות מדינת ישראל.

● ממטר גשם שוטף ירד ברצועת עזה מיום א' בלילה ועד היום. רחובות ראשיים בעזה הוצפו בשלוליות גדולות ונגרמו שיבושים במערכת הטלפונים.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה גבעתיים

הודעה לפי סעיף 149—151 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

גוש: 6160, חלקה: 278

רחוב צהיל מס' 6, גבעתיים

תיק בניין מס' 1058

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה בקשה לתוספת בנייה בדירה בקומת קרקע עם חריגה בקו בניין קדמי במסגרת של הקלה.

לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לועדה תוך מועד של 15 יום החל מיום הפרסום של הודעה זו. באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל תובא הבקשה לאישורה של הוועדה.

יצחק ירון — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, גבעתיים

הועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 (להלן החוק):

ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה (להלן הועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 6586 חלקה 255 רח' לוי אשכול מבוקשת הקלה 2.5% משטח מגרש דהיינו 52.5% במקום 50% המותרים לפי תוכנית רע/1/א.

כל המעונין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הועדה המקומית רעננה במקום ובימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להיתר הקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית במשרדי העיריה.

ב. וולובלינ, יו"ר הועדה לתכנון ובניה

הועדות המקומיות לתכנון ולבניה שרונים/צפון השרון

רח' שטמפפר 5 — נתניה

טל. 053־336576 ת.ד.

הודעה

נמסרת בזה הודעה לציבור בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הוגשה לועדתנו בקשה להרשות בית מגורים דו־משפחתי בהקלה של 17.60 מ"ר בגודל יחידת דיור, גוש 8002 חלקה 299 — פרדסיה.

כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יגיש התנגדותו המנומקת בכתב, לועדה המקומית, לפי הכתובת הנקובה לעיל תוך 14 ימים מפרסום הודעה זו.

צבי דרורי, יו"ר הועדה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 מרחב תכנון מקומי קריות

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות הוגשה בקשה להקמת בנין מגורים בן 2 קומות מעל קומת עמודים (יציאה לגג ברח' הערמונים 37 קרית ביאליק גוש 11529 חלקה 23.

מהות הבקשה:

1. הקלה של קומה אחת ממספר הקומות המותר עקב ניצול חלק מקומת העמודים.

2. הקלה בגובה מבני היציאה לגג.

כל המעונין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הועדה המקומית שד' ויצמן 5 קרית מוצקין, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

ע. לוי, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות

הועדה המקומית לתכנון ולבניה „הדרים"

הוד השרון, רח' רמתיים 36, טל. 052־21178

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לדיון, בקשה לבניית מבנה מגורים (בית שני בחלקה), ברחוב המייסדים ברמת־השבים, בגוש 6451, חלקה 208, ע"י הכס עוזי ושושנה מתור חשרון, המהווה חריגה, היינו הגדלת שטח הבניה במסגרת 6%.

כל מעוניין, אם כבעל ואם מבחינה אחרת, בקרקע, בבניינים או בנכסים אחרים שהתכנית משפיעה עליהם, יוכל לעיין במעתקי התכנית במשרדי הועדה המקומית בשעות הקבלה הרגילות, ולהגיש התנגדויות מנומקות בכתב לתכנית תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.

א. שמעוני, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה „הדרים"

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 מרחב תכנון מקומי יבנה

על פי חוק התכנון והבניה תשכ"ה סעיף 146, הועדה המקומית לתכנון ולבניה יבנה נתבקשה לאשר אולם שמחות ברח' האורגים אזור המלאכה יבנה, גוש 3514 חלקה 25 מגרש 20. שמוש חריג לאולם שמחות באזור תעשיה ומלאכה.

אם לא תתקבלנה התנגדויות תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו, תאשר הועדה את התכנית.

בברכה,

מר יהודה ברוס, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה — יבנה

טל. 08־433371

ת.ד. 3, יבנה

תל־אביב—יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו

בקשה ליתן אישור להקלה לשינוי הוראות האחוזות כלפי תכנית ובינוי ברחוב ... מגרש 4 גוש 6636 חלקה 399 תיק בנין 970003 בקשה מספר 861995 ...

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א־יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

מגורים למסחר בקומת־הקרקע, ברחוב נורדאו 23 חלקה 36 בגוש 10362, תוך הבקשה כרוכה בעודף שטח בניה למסחר מעל למותר, ובתוספת קומה מעל למותר.

אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רח' ביאליק 3, חיפה, בימים א', ג', ה', בין השעות 08.00—11.30.

המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

ב/אורמור ונגביע, מהנדס העיר

עירית חיפה

משרד מהנדס העיר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

העיר חיפה

רחוב ביאליק 3, חיפה, טל. מס' 04־640775

הודעה ע"פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965.

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי גייגר יהודה ורות — לאשר שינוי יעוד ושימוש חורג בקומת־מרתף, ...

מה ● מתי ● היכן

טלוויזיה

08.05 טלטקסט — ער כאן — חדשות. 08.05 שעת כושר. 08.15 החשבון פשוט ד' — גיאומטריה — גא להכיר (כ). 08.40 ראשית הקריאה — בלי סודות — בינייים 1. 09.00 אנגלית ח'. 09.20 תרגום לערבית — טבע — דבר אלי בתנועה. 10.10 אנגלית ז'. 10.30 חגיל הדרך — רחוב סומסום — געגועים לחברים (סוכות). 11.00 צרפתית על יסודי. 11.15 החשבון ח' — מיהו השבר הגדול? 11.30 גיאוגרפיה של א"י — פני הארץ — שלוש גבעות (כ). 12.00 גיאוגרפיה כללית ו"ט — מסעו של איל הצפון. 12.25 ספרות על־יסודי — אמנות הבמה של שייקספיר. 13.00 מוסיקה על יסודי — העשרה — מוסיקה אלקטרונית. 13.30 מידע הסבע — הברכיה. 14.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות. 14.05 סרט קולנוע כוכבי שביט בין כוכבים — דרמה על ד"ר בנטינג ממציא האינסולין. 15.40 פרפר נחמד. 16.00 שעת כושר 16.25 רובוטוריקים. 17.00 ערב חדש. 17.30 שלוש, ארבע, חמש זוהר הסוכה המעופפת, על פי סיפור שכתב לוין קיפניס. בתכנית משתתפים שפי קשת, יונה אליאן, שמעון כהן ועמי ויינברג. תסריטאית: צביה בן שלום. 17.50 אלף — סורה קומית לכל המשפחה. 18.20 ילדים בעולם — חוויות של ילדים מכל מיני מקומות בעולם. 18.25 הגיע זמן לשון — לתג הסוכות — תוכניתו של אבשלום קור. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 נקודת מוצא העוסקת: פגישה של אנשים העוסקים במקצוע אנושי ועתיק יומין — שרכנים (ערבית). 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 ימי בית הספר של תום בראון. הפרק השני: תום מגיע לבית הספר ושמח לפגוש חברים חדשים, אולם שמחתו נפגמת, כשהוא פוגש את פלשמן הבן. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 תשדירי שירות. 21.40 מבט שני. 22.20 בידור חוץ לארץ — ברברה סטרייסנד קול אחר ראה הבניה. 23.15 קלי קלות. הפרק החמישי: עניין של טיסה. לאליגור טוסה גועיה, שאין איש רשאי לטפל בה מלברה, ולכן בולי וריצארדז קונים להם טוס משלהם. 23.45 פסוק של מקום — מבט אל עבר. חדשות הלילה.

רדיו

קול המוסיקה

06.01 צלילי בוקר. 07.03 בהאונה ניגונית. 09.00 קונצרט בוקר בתוכנו: 11 בנטלות, אופ. 119. סטרבינסקי: פולצינלה סוויטה לכלל. באדן קונצרטו מס' 1, ברה מינור, לצ'מבלו ולתזמורת. היידן רביעייה במול מג'ור, לכלי קשת, אופ. 76 מס' 1. ברוקנר סימפוניה מס' 1 ברו מינור. מוצרט קונצ' כוראל מס' 1, במי מג'ור, לעוגב. לוליו דיאס אירה מוטט. 11.57 פינת השיר משירי אלברגום בן יצחק (מורג). 12.00 מן הפרטיה רביעיית ת"א. מנדלסון רביעייה לכלי קשת במי במול מג'ור. מנדלסון רביעייה במי מינור, אופ. 44 מס' 2. 13.05 בהאונה ניגונית מיצירות: טלמן, ויוואלדי, מוצרט, היידן ואחרים. 15.00 מוסיקה צעירה. 16.00 קונצרט קאמרי מירה זכאי — אלט, מייקל אליאסן — פסנתר. שירים מאת מהלר, שובר, הנדל, ברג ושוברט. 17.30 קולות — שירים של צ'ייקובסקי, שוסטקוביץ' וסטרווינסקי. 18.00 מנרף הקליסיות. 19.00 מניני אופרה. לקט מתוך היהודיה מאת הלוי. 20.05 אינטרלודר רצף מוסיקלי. 20.27 פינת השיר. 20.30 קונצרט התזמורת הקאמרית הישראלית. שידור חי מהיכל התרבות בתל־אביב. מנצח: יואב תלמי. סולן: עמנואל גרובר — צ'לו. ייב. באך: סימפוניה אופ. 18 מס' 2. ברוסקי: דיברטימנטו לכלי קשת. היידן: קונצרטו לצ'לו ולתזמורת ובכורה. בתוכנו: סימפוניה מס' 7. 23.00 מחורי יצירות שונות מחורי שירים.

רשת א'

07.30 רדיו קל. 08.05 חגגה — עם בני הגדל. 09.05 טלרדיו — שירות מידע לסטודנטים. 10.05 שירשר — מנולות ושירים משלנו. 11.05 פניני בוקר — מגיש גרעון חוה. 12.05 מעורב ירושלמי. 13.00 חדשות והתכניות באנגלית. 13.30 חדשות ותוכניות בצרפתית. 14.05 בראש צעיר — מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.30 האוניברסיטה המשודרת. הסיפורת הישראלית בשנות ה־60: שיחה עם משה שמיר — חלק שני. 16.05 מדרון שעון הזהב — מעולמו של הורם המבוגר. 17.10 צבעי הקשת: שירים ממזרח אירופה. 18.05 מינחת ערב — משדר יומי להווי דתי ומסורת. 19.30 שידורים לעולים. 22.05 שניט יחד הכל אחד לחוד — עורך ומנחה יובב כהן. נאמנות והגירה בגישראל עם הפסיכולוגית ד"ר נירה כסיה.

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה. 08.05 עושים עניין — עם גבי גזית ושלום קיטל. 09.05 כוכבי הבוקר עם ארבעת האחים. 10.05 כל צבעי הרשת — מגזין יומי. 12.10 אלף אלף בית — עם אהוד מנור. 13.05 בתוך היום — חדשות ומוסכים. 14.05 לראות או לא לראות — זמן חדשות לתרבות ולאמנות. 14.30 בת בוקר — הדי המוסד. 15.05 רגעי ספס. 16.05 יומן כלכלה. 16.30 שעה קלה עם הקרובים. 17.05 תרבות הערב — שירים עבריים. 17.55 קריאתו מסר — קוראים ממליצים. 18.05 צבעי הקשת — שירים עם לאורחמרים. 18.45 היום בספורט. 19.35 שירים עבריים. 20.05 מיקה חוגות כבקשתך — מוסר שיר. 22.05 צייר לצללי פעמים — שירים עבריים. 00.15

גלי צה"ל

05.05 צלילי בוקר. 06.30 מוקדים עין. 07.07 שבע אפס שבע — עם איתן ליבשיץ. 09.05 אילת בוקר — עם אלי ישראלי. 10.05 מוסיקה — עם אורלי יניב. 11.05 נכון לעכשיו — עם רפי רשף. 13.05 אחד אחד — להיטים עבריים. עורכת ומגישה שירה גרא. 14.05 רד רה יומי. 15.05 שירים לתג — עם ארז טל. 16.05 ארבע אחרי הצהריים. 16.55 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור. 17.00 ערב טוב ישראל. 18.05 שעה קלה על כלכלה — עם שמואל נחושתן. 18.45 משולש — עיתות יומי בענייני השעה. מנחות יוסי עוזרה. 18.57 הדעות לחיילים. 19.05 שירים עבריים. 20.05 עם החיילים בעצבה ברמת הגולן (ש"ח). 21.00 מבט לחדשות. 21.30 לילה לא שקט. 22.05 על הרכש ועל הכייפאק — שירים שחברו"ת אוהבים. 23.05 עשרים וארבע, היום שהיה, עם ירון וילנסקי. 23.55 שיחת חצות — עם שרי רוטקין — יו"ד אנורת שתיל. 00.05 ציפורי לילה — עם אביהו מדינה. 02.05 לא רוצים לישון. 05.05 צלילי בוקר. שידורי צה"ל 18.2 05 רדיו רדיו — עם יואב קוטנר. 20.05 סבבבסים — מירע, ר"שים, משחקי רדיו ומוסיקה. 22.05 הפסקת עשר — עם מיכל ניב. 23.05 קול תג'או הוה * עורך ומגיש — רני קרסל.

רשת ג'

06.04 בזווה לאושר — להיטים ותיקים. 07.07 שיר בבוקר בבוקר — שירים עבריים. 09.05 מה, כבר תשע? — עם אבי אתגר. 10.05 דברים טובים — עם שמירה אימסי. 11.05 שבעים מי יודע? שירי שנות השבעים. 12.05 אהבה יומיומית — עם יוסי סיאם. 13.05 רק בימי חול — עם מנחם פרי. 14.05 לי ולך — שיר וברכה. 15.05 חרש חדיש ומחודש — עם שוש עטרי. 16.05 הצגה יומית — עם יקיר אביב. 18.05 מקום במצודת — מבצר המזמנים הישראלים עם מנחם פרי. 21.05 ארוס עתיק — שירים שלא נס ליחם — עם רן עטרי. 22.05 פניני גאז — עם לאה ליאור.

קולנוע

תל־אביב

9.30 ,7.15 ,4.30 אסתר: המורה

9.40 ,7.15 ,5 אורלי: התנות מעבר לפינה

9.30 ,7.15 ,5 בן יהודה: הבלתי משוחדים

9.30,7.00 ,4.30 גת: המכשפות מאיסטוויק

9.15 ,6.15 ,3.15 גורדון: כחיכט וצעקה

9.30 ,7.00 דקל: האלמנה השחורה

9.30 ,7.15 ,5 דרייב אין: ילדים הורגים לאלוהים

7.45 הוד: השוטר מבברלי הילס

9.30 ,7.15 ,5 התזורה הישראלית: קוקלנקה

21.30

ליאור תיאה: מעקב חושני 9.30 ,7.15 ,4.30

מוזיאון ת"א: בית האמיצים 9.30 ,7.30

9.30 ,7.15 ,4.30

סינמה 1: סוד התצלחה 9.30 ,7.15 ,5

סינמה 2: ילדים הורגים לאלוהים

פאר: לא שם זין 9.30 ,7.15 ,5

פאריס: לא יכולה בלי זה 9.30 ,7.30 ,5

רביקה: 9.30 ,7.15 ,2.12 ,5

חן 1: מגישה עיוורת 9.30 ,7.30 ,5

חן 2: ליבו של אנגל 9.45 ,7.25 ,5

חן 3: הטבח האוהבת והמצוהבת 9.45 ,7.40 ,5

חן 4: נשק קטלני 9.40,7.40 ,5 ,2 ,11

חן 5: אני והחברה 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11

שחף: הבלתי משוחדים 9.30 ,7.00 ,4.30

תל־אביב: רובוקופ 9.30 ,7.15 ,5

תכלת: החנות מעבר לפינה 9.35 ,7.00 ,4.30

לב 1: המשפחה 9.50 ,7.15 ,4.30 ,2

לב 2: גברים גברים 10.00 ,8 ,5 ,2

לב 3: משפחת המלוכלכים 10.00 ,8 ,5 ,2

לב 4: גרדסי החוק 10.00 ,7.50 ,5 ,2

רמת־גן

אלמוג: מגישה עיוורת 9.30 ,6.40 ,4

לילי: מרבץ לוהט 9.30 ,7.15

ארמון: הגוף 9.45 ,7.30 ,5

רב־חן:

גן 1: המכשפות מאיסטוויק 9.40 ,7.20 ,5

גן 2: הנוכל, האוהבת והמצוהבת 9.40 ,7.20 ,5

גן 3: מעקב חושני 9.15 ,6.15

גן 4: אני והחברה 9.40 ,7.30 ,5

ירושלים

אדיסון: השוטר מבברלי הילס 9.30 ,7.15 ,4.30

אורגל: לוחם עם כבוד 9.15 ,4.30

בית אגרון:

תום סוויאר 16.30

מלון לצעירים 18.00

העכבר ששאג 20.00

העד 21.45

החברים של אלכס 24.00

כפיר: הבלתי משוחדים 9.30 ,7.00 ,4.00

אורגיל: בייבי אריאנה 9.15 ,7 ,4.30

כינמטק: המשפחה 9.00 ,7.00

מקסים: אני והחברה 9.30 ,7.00

חגירית: סנו לרגל שיפוצים

אור 1: מעקב חושני 9.15 ,7.15 ,4.30

אור 2: לא שם זין 9.30 ,7.15 ,4.30

אור 3: לא יכולה בלי זה

9.00 ,7.00 ,4.30

אור 4: סוד ההצלחה 9.00 ,6.30

אור 5: קוקה קולה קיד

9.00 ,7.00 ,4.30

עדן: רובוקופ 9.00 ,7 ,4.30

תיאטרון ירושלים:

מותו של סוכן 21.45 ,18.45

חיפה

אורה: השוטר מבברלי הילס

9.15 ,7.00 ,4.30

חן: האלמנה השחורה 9.00 ,6.45 ,4.30

עצמון 1: רובוקופ 9.15 ,7.00 ,4.30

עצמון 2: גבר מאוהב 9.15 ,7.00 ,4.30

עצמון 3: ילדים הורגים לאלוהים

רון: הבלתי משוחדים

אמפרי: כלא הילמן

אורלי: החנות מעבר לפינה

קרן אור: המתרחשים לא שם זין

פאר: הגוף

נתניה

שרון: המכשפות מאיסטוויק

סטודיו: רימון זהב

חולון

מגדל: רובוקופ

מגדלי: הגוף

רינה: התיך אמריקאי

ארמון: קרוקודיל דנדי

בת־ים

עצמאות: סוד ההצלחה

הרצליה

דוידי: השוטר מבברלי הילס

מלון דניאל — האריסטוקרטים

א', ב', ג' — עירוחים אישיים

באר־שבע

קרן: שומר ראש

פתח־תקוה

היכל 1: השוטר מבברלי הילס 2

היכל 2: רובוקופ

היכל 3: משפחת פלורד

כפר־סבא

בית גרלו: מרוס בבתי הקולנוע

עפולה

כוכב: הנות קטנה מאימה

גבעתיים

הוריה: רובוקופ

ראשון־לציון

רון 1: השוטר מבברלי הילס 2

רון 2: משפחת פלורד

תיאטרון

הבימה — התיאטרון הלאומי

הערב, יום ג', 6.10

מירלה אפרת: 17.30, 20.30

בית ספר לנשים: 21.00

צוותא — לתרבות מתקדמת

יום ג' 6.10 בשעה 20.30 „רכוש נטוש"

שרותים ● עזרה ● התחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים — גני בת־ים — הנביאים 3

חולון — אהרון — הופיין 52

ירושלים — אליטן — ישעיהו 10

נתניה — מקסים — סלומון 2

פתח־תקוה — קופ"ח כללית — חיים עוזר

רמת־גן — אסתא — ז'בוטינסקי 41

תל־אביב — הקריה — אבן גבירול 19; קופ"ח כללית — אסוטרדם 7

חיפה — הנשיא — שד' הנשיא 33

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר — כל המחלקות — כל השבוע.

● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה — כל המחלקות — כל השבוע.

● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב — בימים ב', ד', ו' — כירורגיה ופנימית. ילדים — כל השבוע.

● בית החולים איכילוב, תל־אביב — בימים א', ג', ה' שבת — כירורגיה ופנימית.

● בית החולים וולפסון, חולון — כל המחלקות — כל השבוע.

● בית החולים אסף הרופא — כל המחלקות — כל השבוע.

נתניה

● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים — כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

שערי צדק — ילדים, כירורגיה, אורטופדיה, עיניים

בקור חולים — פנימית, נשים, א.א.ג.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד מופיע בכל הימים א'—ה' ...

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשירותי של חטיבה לרפואה שינוים בישראל

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101 ...

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 2444, חדרה — 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:

בימים א'—ה': 16.00

ביום ו' וערבי חג: 11.30

מחיפה לבני־ברק וירושלים:

א'—ו': 7.00

מתל־אביב לחיפה:

בימים א'—ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00 ...

10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00

17.00, 18.30, 20.00

בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00

10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00

מתל־אביב לנהריה:

בימים א'—ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00

בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00

מחיפה, בנימינה, לתל־אביב:

בימים א'—ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 הוועדה המקומית לתכנון ולבניה „זמורה"

מודעה בהתאם לסעיף 149

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה „זמורה":

ע"י גרוסי רותי ואהוד, בגוש 3815, חלקה 401, מרח' מס' 14, בקרית עקרון, בקשה ליתן אישור להקלה להוספת קומת חניה במרתף.

ע"י מנחם תומר, בגוש 3800, חלקה/מגרש 3, בקרית עקרון, בקשה ליתן אישור להקלה לתוספת 4.10% מעל המותר.

מהות הבקשה: הקמת סככת צל בשטח של 57.95 מ"ר.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת החיתר / אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה „זמורה", רח' בית הפועלים 6, רחובות, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

צ. כהן — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה „זמורה"

חוק התכנון והבנייה תשכ"ה—1965 מרחב תכנון מקומי נס־ציונה

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבנייה, תשכ"ה—1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה, מחוז המרכז אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומי הנקרא: „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' נס/2/61".

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 3843, חלקה 132, רחוב המנין הראשון.

עיקרי הוראות שינוי התכנית: קביעת אזור מגורים ב' מיוחד. תחום הקטע שכו נטע ה„אקליפטוס של הלפריך" ויעודו שטח פרטי פתוח.

ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3305 התשמ"ג, עמ' 1448 ובעתון בוקר „שער" מתאריך 13.2.86 ובעתון ערב „מעריב" מתאריך 13.2.86 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף „על המשמר" מתאריך 13.2.86 בשפה העברית.

שינוי התכנית האמור בצורתו שבה אישרה הוועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הוועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ר. שיש — יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה, מחוז המרכז

חוק התכנון והבנייה תשכ"ה—1965 הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה „זמורה"

הודעה בהתאם לסעיף 149

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה „זמורה" בקשה ליתן אישור להקלה לתשריט חלוקה ומ/25/598/ח' בגן יבנה, גוש 562, חלקות 24—26, 132, בסטייה מתכנית מפורטת ומ/25/598.

מהות הסטיות:

1. שינוי ביחסים בין שטחי הציבור השונים וגודל המגרשים שלהם.

2. אי־חלוקת השטח המיועד למגורים למגרשי בנייה.

כל מי שיש לו התנגדות לתשריט הנ"ל רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה „זמורה", רח' בית הפועלים 6, רחובות, את התנגדותו המנומקת עם ציון כתובתו המדוייקת. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותועברנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

ציון כהן — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה, „זמורה"

חוק התכנון והבנייה תשכ"ה—1965 הוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה מחוז תל־אביב — מרחב תכנון מקומי הרצליה

הודעה על הפקדת תכנית מתאר

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה—1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה מחוז תל־אביב החליטה על הכנת תכנית מתאר מס' הר/1707 שינוי לתכנית מתאר מס' הר/253 א'.

השטחים הכלולים בתחום התכנית המוצעת:

גוש: 6538, חלקות: 1529, 405, מקום: רח' מוא"ת, רח' אחד העם, הרצליה.

מרובי כתנא — יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה, מחוז ת"א

מרחב תכנון מקומי רחובות

הודעה לפי סעיף 149 בחוק התכנון והבנייה

בקשה למתן הקלות

בהתאם לסעיפים 146—150 מחוק התכנון והבנייה, תשכ"ה—1965, ניתנת בזה הודעה כי הוגשו בקשות:

למתן הקלה של 8.5% לתוספת בנייה בבניין על חלק מחלקה 196, בגוש 3705, רח' האמוראים, רחובות, כך שאחוזי הבנייה בבניין יגיעו לסה"כ של 23.5 במקום 15% המותרים.

למתן הקלה של 10% לקו בניין צדדי בבניין על חלקה 305, בגוש 3705, רח' רבי עקיבא, רחובות, כך שקו בניין צדדי יגיע לסה"כ של 3.60 מ' במקום 4.0 מ' חסר תרים.

למתן הקלה לקו בניין קדמי, כך שהבניין יהיה בהתאם לקו הבניין של רוב הבניינים ברחוב. חלקה 179, בגוש 3698, רח' הפועל הצעיר.

למתן הקלה של 6% לתוספת בנייה בבניין על חלקה 319, בגוש 3701, רח' ברנר פינת אוסישקין, רחובות, כך שאחוזי הבנייה בבניין יגיעו לסה"כ של 66% במקום 60% המותרים.

למתן הקלה של 8.5% לתוספת בנייה בבניין על חלקה 745, בגוש 3701, רח' גדוד 52, רחובות, כך שאחוזי הבנייה בבניין יגיעו לסה"כ של 58.5% במקום 50% המותרים, והקלה 10% לקו בניין צדדי, כך שקו הבניין הצדדי יגיע ל־3.60 מ' במקום 4.00 מ' המותרים.

כל המעוניין יוכל לעיין בתכנית הבניין, ללא תשלום, במשרדי הוועדה המקומית, קומה ג', כל יום בשעות העבודה הרגילות, ולהגיש התנגדות לתכנית, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתון.

יחזקאל הרמלך — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה, רחובות

הודעה לפי סעיפים 5 ו־7 לפקודת הקרקעות (רכישה לצרכי צבור) 1943 ולפי חוק התכנון והבניה התשכ"ה־1965

בתוקף סמכותה לפי סעיפים 189 ו־190 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה־1965 ובהתאם לתכנית נס/1/1 שהודעה בדבר אישורה פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 1874 מיום 2.11.72, מוסרת בזה הועדה המקומית לתכנון ולבניה נס־ציונה (להלן — הועדה) הודעה, כי הקרקע המתוארת בתוספת דרושה לתלוטין לצרכי ציבור, וכי אין הועדה חייבת בתשלום פיצויים בשל רכישה הקרקע האמורה.

בל אדם הטוען שיש לו זכות או טובת הנאה בקרקע האמורה ורוצה לקבל פיצוי על כך — בין מכוח זכות ובין מכוח נימוק שיגרום סכל אם לא ישולמו פיצויים או פיצויים מופחתים — נדרש לשלוח לועדה תוך חודשים מיום פרסום הודעה זו ברשומות, הרצאה על זכותו או על טובת ההנאה אשר לו בקרקע האמורה כצרוף ראיות לחיזוק תביעתו שיכללו את פרטי הרישום — אם ישנו — במסמכי רישום המקרקעין והודעה המפרטת לסעיפיהם את הפיצויים שהוא תובע וחישוב הסכום התובע בכל סעיף וסעיף ואם נתבעים פיצויים מתוך נימוק שיגרום סכל אם לא ישולמו פיצויים מופחתים — ראיות התומכות בטענה כי ייגרם סבל.

כן נמסרת הודעה כי הועדה המתכוונת לקנות מיד חזקה בקרקע האמורה מפני שהיא דרושה באופן דחוף לצרכי ציבור שלמענם עומדים לרכשה, והועדה מורה בזה שכל אדם המחזיק בקרקע האמורה ימסור מיד את החזקה בה.

תוספת: גוש 3842: חלק מחלקות 10, 11, 12, 15, 16, 47, 48, 49, 52, 53. גוש 3843: חלק מחלקות 10, 14, 114, 115, 135, 112. גוש 3840: חלק מחלקות 63, 64, 98, 108, 112, 118, 119, 124, 125, 129, 135, כמתואר בתשריט לתכנון רחוב המנין הראשון גליונות 1"2040, 2"2040 מאפריל 87.

העתקי התכנית והתשריט מופקדים במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה נס־ציונה וכל המעונין בדבר זכאי לעיין להם בשעות הקבלה הרגילות.

נימן קרופסקי, יושב ראש הועדה המקומית לתכנון ולבניה נס־ציונה

ועדת המשנה לתכנון ובניה מרחב תכנון מקומי ראשל"צ

הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לועדת המשנה לתכנון ובניה ראשל"צ, בקשה למתן הקלות חלקה 183 בגוש 3932 רחוב הגדוד־העברי 21.

לפי תכנית מתאר/תכנית מפורטת, נמצאת החלקה הנ"ל באזור מגורים ג' ומותר לבנות עליה: בית מגורים 4 קומות 8 דירות.

בקשת בעלי החלקה:

הקלה 5% למעלית. הקלה 10% בקו בנין צדדי.

לכל מי שיש התנגדות, מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לועדה תוך מועד של 15 יום, החל מיום פרסום הודעה זו.

באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לאישור.

מ. ניזן, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה ראשל"צ

מונה קצין בודק לחקירת טיפול המשטרה באירועי כפר סמיר

המפכ"ל: אי־ביצוע המעצרים ביום הכיפורים – בניגוד להנחיות ● כל החשודים בפרשה – להוציא תושב סכנין שזוהה ע"י ילדה שנחבלה – שוחררו ממעצרם

מאת קובי מנדל, כתב „על המשמר" בחיפה

מפכ"ל המשטרה, רב־ניצב דוד קראוס, גילה אתמול, כי מפקד המחוז הצפוני של המשטרה מינה קצין בודק בדרגת רב־פקד לחקירת התנהגות משטרת חיפה באירועי כפר סמיר שהתרחשו בליל יום הכיפורים, במהלכם הוכו שני בני מיעוטים ע"י נוער מטירת הכרמל.

המפכ"ל שהיה אתמול אורחם של ראשי הרשויות המקומיות באיזור מפרץ חיפה, אמר, כי נראה לו שבטיפול המשטרה באירוע בכפר סמיר היה שיקול דעת מוטעה של המפקד האחראי, שלא ביצע מעצרים והשתהה עד צאת יום הכיפורים.

המפכ"ל ציין, כי לכוחות המשטרה ניתנו הנחיות כיצד לנהוג ביום הכיפורים, והראיה שבנתניה ערכה המשטרה חקירה בפרשת רצח.

שוחררו 12 חשודים

בית־משפט השלום בחיפה שיחרר אתמול בערבות כספית 12 מתוך 13 החשודים במעורבות אירועי כפר סמיר.

בבקשתו להאריך את מעצרם של תשעה בני מיעוטים בני 17־21 טען נציג המשטרה, כי החשודים הציקו לעוברים ושבים בצומת פרדיס הסמוכה לאכסניית הנוער והציעו הצעות מגונות לילדות. משלא נענו השליכו בקבוקים ריקים שאחד מהם פגע בילדה ופצעה ברגלה השמאלית וכן נפצע ילד בן 6.

השופט מרדכי הס קבל את עמדת סניגורם של החשודים, עו"ד ירון בר דיין, כי אין ראיות לכאורה כנגד החשודים המצדיקות את המשך מעצרם פרט לחשוד אחד, ג'מל סעיד עותמאן בן 18 מכפר סכנין, שזוהה על ידי ילדה בת 12. מעצרו של חשוד זה הוארך ב־7 ימים ואילו יתר החשודים שוחררו בערבות של 1,000 ש"ח כ"א.

בדיון נפרד בהארכת מעצרם של ארבעה חשודים באיום ובתקיפת בני המיעוטים, ובהם שני חיילים, ציין נציג המשטרה, כי שני החיילים איימו בנשק על בני המיעוטים והחשודים האחרים היו מעורבים בתקיפתם.

השופט מרדכי הס שיחרר את ארבעת החשודים בערבות עצמית בסך 500 ש"ח.

2 עדי תביעה הוכרזו כעויינים במשפט משלחת השמאל לרומניה

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

שני עדי תביעה הוכרזו אתמול כעדים עויינים במשפטם של ארבעת חברי משלחת השמאל לרומניה, לטיף דורי, יעל לוטן, רולף לייזר מיילר, וראובן קמינר, בבית־משפט השלום ברמלה, בפני השופט אברהם בייזר.

נשמעו אתמול עדויותיהם של שלושה מעדי התביעה, יוסף כתן, אנדרי ברוטמן וקצין המודיעין של תחנת משטרת נמל התעופה בן־גוריון.

על שניים מהעדים, יוסף כתן ואנדרי ברוטמן, ביקש התובע להכריז עדים עויינים. השופט קיבל את בקשתו.

העד יוסף כתן הוזמן כאחראי לפירסום מודעה מטעם סש"י (שמאל סוציאליסטי ישראלי) שפורסמה ביום חזרתה של המשלחת לארץ והיתה חתומה על־ידי ראובן קמינר, אחד החשודים, ותרזה וייל.

התובע ביקש להכריז עליו כעד עוין כיוון שכתן לא זכר בוודאות מי מסר לו את ההודעה הטלפונית שפורסמה לאחר מכן בעיתון, משום שבמרוצת השנה האחרונה פירסם עשרות מודעות מסוג זה.

לאחריו העיד קצין המודיעין של משטרת נמל התעופה בן־גוריון שגבה את העדויות מיוסף כתן.

סירב להעיד

העד השלישי שהופיע אתמול במשפט, צלם העתונות אנדרי ברוטמן, הודיע מיד עם עלותו לדוכן העדים, כי הוא מבקש שלא להעיד כלל ומסרב לתת פרטים.

השופט החליט כי עליו להעיד. לאחר החלטתו זו של השופט ביקש ברוטמן הפסקה כדי להתייעץ עם פרקליטו ולאחר ההפסקה שב והודיע כי הוא יענה לשאלות תחת מחאה. התובע הסביר, כי אינו רוצה לשאול את העד על אודות תוכן הפגישות, אלא רק על אשר ראו עיניו כצלם.

העד סיפר, כי ראה במסיבת העיתונאים שנערכה ברומניה את יעל לוטן ולטיף דורי מדברים לתקשורת ולאחר מכן נכח במסיבת העיתונאים שערכו הפלשתינאים.

ברוטמן סיפר, כי את הסידורים במקום הפגישה ברומניה ערכו הרומנים כשהם מתחשבים בחוק האוסר על מגעים עם נציגי ארגון טרור וסדר הישיבה באולם היה כזה שהישראלים ישבו מצד אחד ודיברו רק למיקרופון ואילו הפלשתינאים ישבו מצידו השני של האולם. כמו־כן סיפר, כי בבית המלון שהו הפלשתינאים בקומה אחת מתחת לישראלים.

חקירת מצ"ח: החיילים שהרגו 3 תושבי עזה – נהגו כדין

טקסי קבורתם של שניים משלושת הרוגי תקרית הירי בשבוע שעבר ברצועת עזה התקיימו אתמול לפנות בוקר בעזה. טקסי הקבורה נערכו בהשתתפות בני משפחה אחדים בלבד ולאחר שכוחות הבטחון סגרו לתנועה את אזורי שני בתי־העלמין, עד לאחר סיום קבורתם של השניים.

כזכור, נהרגו שלושה בני אדם סמוך לשעה 20.50 ביום ה' שעבר, בכניסה למחנה הפליטים אל בורייג' ברצועת עזה. זאת, לאחר שבמקום לציית לסימני חיילים, שהציבו מחסום בכניסה לאל בורייג' ולעצור לביקורת, פרצה מכוניתם של שלושה בדהרה דרך המחסום ולאחר קריאות אזהרה ויריות באוויר לעבר הבורחים, ירו החיילים לעבר השלושה והם נהרגו.

נסיבות התקרית נבדקו על־ידי חוקרי מצ"ח ומהממצאים עולה, שהחיילים נהגו כמתחייב מנוהל עצירת חשוד ופתיחה באש ולא חרגו מהוראות אלה.

גופות שלושת ההרוגים הועברו לבדיקה במכון לרפואה משפטית באבו כביר ועל פי מיסמכים שהיו עליהן זוהו שניים מהם. אחד ההרוגים היה קבלן הבניין מחמד עבדל רחמן חסין אבו עביד, בן 33 מעזה, וההרוג השני היה מהנדס הבניין מחמד עליאן עלי אל מגנדה, בן 40 משכונת שייח רדואן בעזה, שהיה מוכר כאחד מגדולי חלפני הכספים בעיר. על גופת ההרוג השלישי לא נמצאו מיסמכים וזהותו עדיין לא הוברה.

בטקס הקבורה של מחמד חסין הותר להשתתף להוריו, אחד מאחיו וכן משפחה רביעי נוסף והוא נקבר בבית־העלמין שליד בית־החולים „נאצר" בעזה. את מחמד אל מגנדה ליוו לבית־העלמין שליד בית־החולים „אל אהלי" בעזה 25 מבני משפחתו, שקיבלו היתרים אישיים לכך מהמפקד הצבאי של האיזור.

במשך כשעה וחצי, עד לסיום שני טקסי הקבורה, סגרו כוחות גדולים של צה"ל את אזורי שני בתי־העלמין לתנועת כלי־רכב ובני־אדם והתנועה באזורים אלה הותרה שוב רק אחרי השעה 03.30 לפנות בוקר, משתמו שני טקסי הקבורה. (עתי"ם)

העיתונאים הישהו החלטתם להחרים משחקי בית"ר ירושלים

הנהלת האיגוד הארצי של עיתונאי ישראל החליטה אתמול להשהות את החלטתה משבוע שעבר על אי־סיקור משחקי בית"ר ירושלים.

ההחלטה להשהות את החרם התקבלה לאחר שההנהלה שמעה דיווח על הפניות לאיגוד מצד ראשי ההתאחדות לכדורגל, ההתאחדות לספורט, קבוצת בית"ר ירושלים ואישי ציבור ועל הצעדים המתוכננים על ידי גורמים אלה והמשטרה לאבטחת הכיסוי העיתונאי במשחקי הכדורגל.

העיתונאי צדוק יחזקאלי בירך אתמול על החלטת האיגוד הארצי של עיתונאי ישראל לבטל את ההחלטה לא לסקר משחקי קבוצת הכדורגל בית"ר ירושלים.

יחזקאלי אמר לכתב עתי"ם, כי הוא התנגד מלכתחילה לחרם על הקבוצה ומיד לאחר שהוטל, פנה לאיגוד העיתונאים בבקשה להשהות את ההחלטה, עד שיתברר סופית שאכן אוהד של הקבוצה הוא שתקף ודקר אותו.

הוא אמר, כי הוא מצפה מקבוצת בית"ר ירושלים, שאם יימצא שאוהד של הקבוצה הוא זה שניסה לרצוח אותו, היא תסיק את המסקנות ותפעל כלפי אוהדיה, שלא פעם נגעו בתרמיתות.

בתוך כך נמשכת חקירת המשטרה לאיתור האלמוני שניסה לרצוח את העיתונאי. רבים מבין אוהדי הקבוצה נחקרו והעיתונאי עצמו צפה ויצפה בסרטים שבהם מצולמים האוהדים. (עתי"ם)

למלכה, ליורם ולכל בני המשפחה
אתכם אנו באבל במות
האב
קיבוץ רשפים

טלקס

● מטען חבלה נתגלה ליד מיכלי גאז ביבנה

אסון כבד נמנע אתמול בעקבות גלוי מטען חבלה ביבנה.

בשעה 12.45 יצא תלמיד מבית־הספר וגילה את מטען החבלה שהיה מונח בקרבת בלוני הגז של חצר בית ברחוב החרמון ביבנה.

הילד הזעיק את המשטרה. למקום הגיע חבלן שנטרל את המטען בלא שנגרם נזק. המשטרה עצרה 50 חשודים בני מיעוטים שהיו בסביבה לחקירה. (עתי"ם)

● שועל נגוע בכלבת נמצא בגוש עציון

שועל נגוע בכלבת חדר לישוב דניאל בגוש עציון וטרף 10 תרנגולות.

לשכת הבריאות המחוזית, אשר בדקה את השועל לאחר שהומת, גילתה שהוא נגוע בכלבת ונתנה הוראה להכניס להסגר את הכלבים שהיו במגע עם השועל. כמו־כן התבקשו מזכירות הישוב ותברואן המועצה לפנות לאיבחון וטיפול בלשכת הבריאות כל אדם שבא במגע עם השועל הנגוע. (שע"ח)

● בקשה לעקל חשבונות הבנקים של שיף

עיריית ירושלים ביקשה אתמול מבית־המשפט המחוזי בירושלים לעקל את חשבונות הבנק של מלונות „אורגיל" ו„דיפלומט" בירושלים ומלונות „מרינה" ו„דיפלומט" בתל־אביב, שבבעלות איש העסקים חיים שיף.

העירייה ביקשה עיקול זה להבטחת תשלום חוב של כ־707 אלף ש"ח, שאותו חבים לדברי העירייה המלונות בירושלים. המדובר בתשלומי ארנונה לשנת הכספים הנוכחית.

בבקשה נטען, כי בחודש נובמבר 1986 חתמה העירייה הסכם עם שיף שישלם את הארנונה ב־10 תשלומים קבועים שווים, אך שיף לא שילם. העירייה פנתה לשיף בשבוע שעבר ודרשה שישלם תוך שבעה ימים את החוב. מאחר ולא שילם חוב זה, פנתה העירייה לבית־המשפט המחוזי בבקשת עיקול. (עתי"ם)

בפלילים

קצין משטרה בגימלאות לכד חוטף ארנקים

מאת אשר שילוני, כתבנו בחולון

קצין משטרה בגימלאות, סגן־ניצב יעקב גמרמן, מי שהיה בעבר מפקד משטרת בת־ים, לכד צעיר בן 18 מעזה שניסה לחטוף תיק מעובר אורח ברחוב סוקולוב בחולון.

בעל התיק נאבק עם הצעיר שהתנפל עליו וניסה לחטוף את תיקו ותוך כדי מאבק התפזרה תכולתו של התיק, 300 ש"ח במזומן, על הכביש.

בעל התיק החל לזעוק לעזרה והקצין בגימלאות גמרמן, שעבר באקראי במקום ושמע את צעקותיו, השתלט על החוטף והביאו למשטרה.

מאסר והורדה בדרגה לרס"ר על החזקת סמים

מאת קובי מנדל, כתב „על המשמר" בחיפה

רס"ר בפיקוד צפון, שהורשע בבית־הדין המחוזי בפיקוד הצפון בהחזקת חשיש, נידון לשלושה חודשי מאסר על תנאי, מתוכם שבעה ימים לריצוי בפועל, ולהורדה לדרגת סמל ראשון.

נגד הרס"ר הוגש כתב־אישום על החזקת כמות בלתי ידועה של חשיש לאחר שבסוף חודש יוני התגלו בידיו עקבות של סמים.

גזר־הדין ניתן אתמול בעקבות עיסקת טיעון בין ההגנה לתביעה, על־פיה הודה הנאשם בעבירה שיוחסה לו והתביעה חזרה בה מבקשתה להורידו לדרגת טוראי.

האם הניסה את האנס שרכן מעל בתה בשנתה

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

תייר מהולנד בן 33 נעצר אתמול כחשוד בהתפרצות ובנסיון לבצע אונס.

תושבת רחובות התעוררה אתמול סמוך לשעה 6 בבוקר לקול גניחותיה של בתה בת ה־16. האם ניגשה למיטתה של הבת וגילתה להפתעתה גבר בלא מכנסיים רוכן מעליה בעת שנמה את שנתה. האם נאבקה עם הפורץ־האנס והצליחה להניסו.

במהלך המאבק הצליחה האם, שהיא עורכת־דין, לזהות את הפורץ, שלו עבר פלילי, והתקשרה מיד למשטרה. שוטרי משטרת רחובות עצרו את החשוד בביתו. התברר כי הוא תייר מהולנד שנשא בת קיבוץ, והינו מוכר למשטרה.

נאשם ברצח גיסו אושפז בבי"ח לחולי נפש

גבר בן 56 מת"א, שנאשם ברצח בכוונה תחילה של גיסו לשעבר לפני כחודשיים, נשלח אתמול לאשפוז בעקבות חוות דעת פסיכיאטרית שאינו מסוגל לעמוד לדין.

התביעה טענה, כי ביום 28.7.87 רצח הנאשם את גיסו לשעבר בביתו ברחוב קריית־ספר בתל־אביב, לאחר שארב לו ליד ולתו עם סכין. הרקע לרצח היה סכסוך משפחתי ממושך של הנאשם עם גרושתו, שהיא אחותו של המנוח.

עם היפתח משפטו לפני כחודש ביקש הסניגור, עו"ד צבי לידסקי, לשלוח את הנאשם להסתכלות פסיכיאטרית. אתמול הוגשה לבית המשפט חוות הדעת הפסיכיאטרית הקובעת, שהנאשם ביצע את הרצח בהימצאו במצב פסיכוטי חריף, ואינו יודע להבחין גם עתה בין טוב לרע, ואינו מסוגל לעמוד לדין.

עו"ד לידסקי ביקש לאשפזו את הנאשם עפ"י סעיף 6 ב' לחוק טיפול בחולי נפש, על פיו גם אם יבריא, לא יצטרך לעמוד לדין. התובע, עו"ד א. אלג'ם, ביקש לאשפזו עפ"י סעיף 6 א', המאפשר להעמידו לדין אם יבריא.

לאור חוות הדעת הפסיכיאטרית שהוגשה ולאור הודאת הנאשם במשטרה, פסקה השופטת חנה אבנור על הוצאת צו אשפוז לפי סעיף 6 ב'. הצטרפו לפסק הדין השופטים ישראל גלעדי וצבי הכהן שישבו בהרכב. (עתי"ם)

לסמי ורסנו ולמשפחה
אתכם באבלכם במות
האח
בנכר
קיבוץ עין־דור

משתתפים באבלה של
רחל זמיר ומשפחתה
על מות
האב
קיבוץ עין־שמר

לחברנו דוד בן־ישראל והמשפחה
אתכם באבלכם במות האח
יוסף
קיבוץ יחיעם

מיבצע מישטרתי נועז סיכל נסיון סחיטה ממנכ"ל שטראוס

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר" וסוכנות עתי"ם

פרשת חשד סחיטת ואיומים ממנכ"ל מחלבות שטראוס, מיכאל שטראוס, נחשפה על ידי היחידה לחקירת פשעים חמורים במשטרה, בסיוע מאות שוטרים מאיזור תל־אביב והמרכז.

המשטרה חושדת, כי הסחטן ניסה לסחוט יהלומים מאיש העסקים, תוך איומים, כי יגרום נזקים לתוצרת המחלבות.

מאחורי הפרשיה עומד – לדברי המשטרה – מנהל מפעל רהיטים בעבר מנחם (יחויכין) שמעוני בן 45 תושב רמת גן, שעלה לפני 16 שנים משוודיה. האיש נעצר ל־10 ימים בפקודת בית־משפט השלום בפ"ת. על הפרשה הוטל איסור פרסום שבוטל אתמול.

במסיבת עיתונאים שהתקיימה אתמול סיפרו ראש היחידה לחקירת פשעים חמורים במשטרה, תת־ניצב שמעון סביר, ואנשי צוות חקירה מיוחד על השתלשלות הפרשיה שפיענוחה, תשיפתה ותפיסת האיש, עלתה, לדבריו, למשטרה סכום של עשרות אלפי דולרים.

הצנחת יהלומים ממטוס

ראשיתה של הפרשיה לפני חמישה חודשים. ב־23 באפריל 1978 התקבל מכתב אנונימי ראשון אצל מיכאל שטראוס ובאותיות לטרסט נאמר: „קנה יהלומים (ברילנטים) בלבד ללא סימון בשווי של מחיר סיטונאי 200 אלף ש"ח". לאחר שיגורו של המכתב, ניתנו לשטראוס הוראות טלפון לפיהן עליו להזמין מטוס קל על מנת לשגר את היהלומים. מיכאל שטראוס פנה למשטרה והוטל על היחידה לחקירת פשעים לפתוח בחקירה סמויה לגילוי האיש.

החוקרים החליטו להשתתף במיבצע של מסירת היהלומים ולשכור מטוס קל, על מנת להתחקות אחר האיש. בטיסה הראשונה השתתפו אנשי היחידה המרכזית של משטרת מחוז תל אביב. הם נותחו במסוק והיו צמודים לאותו מטוס שאמור היה להבהב בדרך מסויימת ולסמן למיכאל שטראוס להשליך את היהלומים. מסלול הטיסה נקבע בשטח שבין איזור אשקלון לחיפה והטייס אמור היה לתצניח את המצנח עם היהלומים, לאחר שיראה אור מהבהב. הטיסה החלה בשעה 7 בערב, בעת דימדומים ואולם מאחר ולא ניראה היבהוב, לא הושלכו היהלומים. לאחר מכן, התקבל מכתב נוסף ובו נאמר „הקדמת בשלוש דקות ולא היית לבד".

החוקרים גילו, כי אכן עבר מטוס קל באיזור ולפיכך לא היבהב האור המצופה והמיבצע הראשוני לא יצא אל הפועל. האיש ניסה לדרוש טיסה נוספת אך השוטרים לא ענו על המכתב ששלח.

הוחדרו חרקים

בעקבות זאת הודיע הסוחט כי הוחדרו חרקים ומקקים במספר מוצרים של שטראוס. אנשי המשטרה זיהו, כי זירת הפעולה של הסוחט היא בין איזור רמת גן, בני ברק ופתח תקוה ועד לאיזור כפר סבא ורעננה.

במספר מקומות, הצליחו אנשי המשטרה לאתר 5 גביעים של לבן שהיו בהם מקקים, לפני ששווקו לצרכנים.

„בטיסה השנייה", ציין תת ניצב סביר, „דאגנו שהאיש יבין שעשה טעות בטיסה ובשל טעותו, לא ניתן היה לבצע את דרישתו". לפני חודש וחצי התקיימה הטיסה השנייה. אנשי המשטרה טסו מהמסלול והאיש נוכח לדעת, כי המיבצע באויר הוא בלתי אפשרי ועליו לשנות כיוון. לפני חודש כתב מכתב נוסף והודיע כי ב־1 באוקטובר על מיכאל שטראוס להמתין ליד קיוסק ברחוב דיזנגוף בתל אביב ושם יקבל הודעה טלפונית שבה תימסר לו הנחיה חדשה. נאמר לו לבוא בחולצה לבנה ששלושת כפתוריה פתוחים, להניח את היהלומים בתוך קופסת סיגריות „וינסטון" ולשים אותה על השולחן. יבוא שליח שיקח את הקופסא ועליו יהיה לשלם לו 5 שקלים.

לאחר המכתב האחרון, התארגנה פעולה מבצעית מעוזת של אנשי המשטרה ובכל השטח באיזור דיזנגוף הוצבו כ־200 אנשי משטרה.

שיחת הטלפון הגיעה כמצופה ב־7 בערב ונאמר לשטראוס לגשת לקפה ברחוב דיזנגוף 81. שטראוס נגש, כפי שנקבע לקפה, הזמין קפה והניח את קופסת הסיגריות על השולחן. נכנס אדם, חטף את הקופסה ונמלט. כאשר נמלט האיש, הוא נפל לידיהם של אנשי היחידה המרכזית. במהלך המרדף, הסתבר כי האיש תכנן את דרך נסיגתו ומתח חוט של גדר תיל דוקרני. השוטר שהסתער עליו, נתקל בחוט ונפצע בצווארו ועד ימים אלה הוא חבוש.

חרף זאת, השוטר שנפצע לא הירפה, תפס ברגלי האיש ואז עטו עליו שוטרים נוספים, לכדו אותו והוא הובא לחקירה.

תערוכת הפרחים הבינ"ל בחולון נפתחת הערב

מאת אשר שילוני, כתבנו בחולון

ריילות יפניות על תלבושתן המסורתית יקבלו את מבקרי הביתן היפני, המציג את שיטת שזירת הפרחים היפנית, הידועה בשם „איקבנה" — אחד משלושת הביתנים המרשימים בתערוכת הפרחים הבינלאומית ה־11 שתיפתח היום בשעה 5 לפנות ערב בפארק הנוער בשכונת תל־גיבורים.

התערוכה תיפתח במעמד מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס, שגריר יפן בישראל, ושני ראשי הערים, היוצא והנכנס של חולון.

במסיבת עתונאים שהתקיימה אתמול בשטח התערוכה נמסר, שמצפים לבואה של משלחת נציגים ממצרים — למרות שברגע האחרון נמנע מנציגי ממצרים להציג מתוצרתה בתערוכה וזאת בשל הוטו שהטיל בעניין האגף להגנת הצומח במשרד החקלאות, מחשש של העברת מחלות ומזיקים לצומח בישראל. מצרים קיבלה החלטה זו באכזבה, אולם תוך הבנה.

במסיבת העתונאים נמסר, שעלות התערוכה היא 750 אלף שקל. מתכנני התערוכה מצפים שהיא תכסה את עצמה ממכירת כרטיסים לכ־250 אלף מבקרים צפויים ומהכנסות שטחי תצוגה מסחריים.

בשטח המסחרי תתקיים גם תצוגה של שלושת העתונים „הארץ" „דבר" ו„על המשמר".

התערוכה תהיה פתוחה מ־9 בבוקר עד 11 בלילה. ביום שישי ובערב החג היא תנעל בשעה 2 אחה"צ. התערוכה תהיה פתוחה גם בשבת ובחג ותנעל ב־15 באוקטובר.

בתערוכה שלושה ביתנים: ביתן בינלאומי המכיל אלפי פרחים וצמחים מרהיבים שהובאו מ־25 מדינות המשתתפות בתערוכה. כן יהיה בתערוכה הביתן היפני וביתן „שבעת המינים" — בשיתוף מועצת הפירות. בביתן זה יוצג שילוב של פרי ופרח. לתערוכה הובאו במיוחד חמישה מעצבי תערוכות ושוזרי פרחים מהולנד.

מזג אוויר

מזג האוויר להיום: גשם לפרקים בצפון הארץ ובמרכזה.

הטמפרטורות החזויות: ירושלים 15־21, רמת־הגולן 14־23, נהריה 21־27, צפת 14־21, חיפה 20־28, טבריה 20־28, נצרת 17־26, עפולה 19־28, תל־אביב 22־28, השומרון 17־23, נמל התעופה לוד 21־26, יריחו 22־29, עזה 17־28, אילת 20־31. (עתי"ם)

הטור השבועי

המשך המאבק על פצויי השחיקה של 26.7%

בהתייעצות בראשותו של אוריאל אברהמוביץ שהתקיימה ערב יום הכיפורים נותחו הסעיפים הנוגעים לגימלאים בהסכם השכר החדש ונקבעו הצעדים להמשך המאבק למען השגת פצויי השחיקה בשיעור המלא של 26.7% כפי שקבעה ועדה פנימית של האוצר ואושר בועדת הכספים של הכנסת.

בדיון צויין באופן חיובי: (א) העובדה שנאמר במפורש בהסכם הקיבוצי (סעיף 5, (ו)): „תוספת השכר תהווה חלק מהמשכורת הקובעת לענין חוק שירות המדינה (גימלאות), או הסדרי פנסיה תקציבית אחרים ותובא בחשבון לצורך חישוב ותשלום פיצויי פיטורים, וכן תובא בחשבון לענין קרן השתלמות", היינו, השגי השכירים חלים על הגימלאים.

(ב) שנקבע המשך הטיפול בשאלות היסודיות והאקטואליות של הגימלאים וכך נאמר בסעיף 9, (ב) ר'(ג) „הצדדים מסכימים על הקמת ועדה לבדיקת מצבם של גימלאים הנהנים מפנסיה תקציבית אצל המעסיקים החתומים על הסכם זה, אשר תקבע את שעורי הפיצוי בגין שחיקת הגמלה של גימלאים שפרשו בעבר ואת יישום החסכם בגמלה, שיטת חישוב המשכורת הקובעת ועדכונה. (ג) המסקנות המוסכמות של הוועדה יהוו חלק מהסכם זה.

ג) על חשבון פצוי השחיקה ניתנה מקדמה בתחילה מ־1 באפריל 1987 ובשעורים הבאים:

שנת הפרישה	תוספת באחוזים
1985	5%
1984	5%
1983	5%
1982	5%
1981	5%
1980	5%
1979	8%
1978	8%
עד 1977 ועד בכלל	10%

ביקורת הושמה בעיקר בשני ענינים:
א) המקדמה היא נמוכה מדי לעומת הדרישה של 26.7%.
ב) לא נקבע תאריך לסיום פעולת הועדה הנ"ל.

בסיכום הישיבה נאמר כי נציג הסתדרות הגימלאים בועדה יפעל להקמת הדיון בנושא השלמת פצוי השחיקה ולקיום פגישה עם יו"ר הועדה לשם גיבוש עמדה משותפת של הגורם ההסתדרותי בועדה בשאלות השכר הקובע לצרכי פנסיה ושיטות עדכון הפנסיות. בדיון השתתפו עו"ד חח"ח אורי אלפרט, לאה גיחון, חיים טלמור, קלמן ליפשיץ ודב סותת.

נאוה ארד: נקדם את חוקי הגימלאים בכנסת.

חברת הכנסת נאוה ארד, הודיעה ליו"ר הסתדרות הגימלאים א. אברהמוביץ, כי מיד אחרי תום הפגרה של הכנסת תפעל השדולה למען הגימלאים לקידום החוקים שנתקבלו בקריאה טרומית.

בארגון גימלאי קג"ם —

מזכירות הארגון קיימה דיון בנושא הבחירות להסתדרות הגימלאים. הח' משה ברטל סקר את נושא מועד הבחירות וסוכם לדרוש מכל המוסדות המוסמכים להחליט סופית ולקבוע מועד לבחירות. מזכירות הארגון תבוא בדברים עם ארגוני גימלאים אחרים במטרה לזרז קידום ההחלטה.

בסניפים —

פתח תקוה – ב־17 באוגוסט ש.ז. התקיימה אספת גימלאים בהשתתפות משה קליצבסקי ואהרן כצנלסון יו"ר הסניף.

רמלה – לוד – ב־3 בספטמבר ש.ז. התקיימה אספה בהשתתפות הח' מוריס ביטון מזכיר פועלי הבנין, בהנחיית אברהם ברון. נבחר ועד מחוזי: אברהם ברון, משה רפפורט, טוביה מוזס, אברהם ירמה, נתן רייגר, יהודה אולברג, (מלוד) ורפאל בוקובזה (מרמלה). בישיבה ראשונה בסניף ב־6 בספטמבר ש.ז. נבחר אברהם ברון כמזכיר ועד הגימלאים בסניף פ"ת – לוד – רמלה. נבחרה גם ועדה לטיפול בפרט וחם: משה רפפורט, אברהם ירמה, וטוביה מוזס.

נטעים – ב־7 בספטמבר ש.ז. התקיימה הרצאה של ד"ר יצחק נוי על הלביא ותעשיית הנשק בישראל. הנחה בנימין גרשפלד שציין גם כי לקראת השנה הבאה תבוצע פעולה תרבותית בנושאים שונים.

וותיקי מפ"ם —

לסיום פעילות גימלאי־וותיקי מפ"ם בפ"ת לתשמ"ז נערך טיול לדרום הארץ. בנגבה הדריכה שלומית גורן וסיפרה על עמידת הקיבוץ במלחמת השחרור. ביד מרדכי ביקרו במוזיאון השואה ובאתר הקרבות של שנת תש"ח.

גימלאי מפ"ם מת"א ורמת־גן, גבעתיים וחולון, ערכו טיול בן שלושה ימים לירושלים וסביבותיה. נשיא המדינה הואיל לקבל את הקבוצה במשכנו. בדבריו הזכיר על נס את פועלו רב השנים של מאיר יערי ז"ל. חח"ח התארחו במועדון מפ"ם בירושלים. וליד שולחנות ארוכים ברכו אותם צבי אטלס, ולולה קובלנוב, הגימלאית הוותיקה של המועדון.

האוניברסיטה הפתוחה —

ההרשמה ללימודים נמשכת. על המעוניינים לפנות בהקדם כי הלימודים מתחילים מיד אחרי החגים. לפנות לרח' ארלוזורוב 93 הסתדרות הגימלאים קומה ד' חדר מס' 407.

ח"כ שמאי: מנכ"ל „כור" ניצל את מעמדו כדי לסייע למקורביו

גביש: שמאי משקר במצח נחושה ● תובע הסרת חסינותו כדי להעמידו לדין על לשון הרע

מאת כתב „על המשמר"

יו"ר סיעת הליכוד בהסתדרות, ח"כ יעקב שמאי, מאשים את מנכ"ל קונצרן „כור", ישעיהו גביש, כי ניצל לרעה את מעמדו ואת נכסי הקונצרן כדי לחלץ ממצוקה את בנו של חברו הקרוב.

במסיבת עיתונאים בת"א טען ח"כ שמאי, כי ברשותו מידע לפיו רכשה „כור" בהוראת גביש את חלקו של יחיאל פרומר, בנו של חברו דוד פרומר, בחברה ששמה „הורנט" וכי עבור חלק זה שילמה „כור" 200 אלף דולר.

מנכ"ל „כור", ישעיהו גביש, דחה אתמול בתוקף את גילויו של ח"כ שמאי. „שמאי משקר במצח נחושה. אני מצהיר כי אין לי חבר ששמו דוד פרומר כפי שטוען שמאי, אינני יודע מי זה דוד פרומר ומעולם לא ראיתיו. נכון שבנו יחיאל פרומר משמש מנכ"ל „כור סחר" בניו יורק, אולם זאת בזכות כישוריו. הסיפור של שמאי לא היה ולא נברא".

ישעיהו גביש הודיע על כוונתו לתבוע את ח"כ שמאי על הוצאת דיבה, ואם יסרב ח"כ שמאי להסיר את חסינותו, הוא יתבע את הסרת החסינות מיו"ר הכנסת ומהיועץ המשפטי לממשלה.

ח"כ שמאי הודיע, כי בכוונתו להסיר את החסינות ולחשוף את כל האמת על קונצרן „כור" וחברת העובדים.

במסיבת העיתונאים גילה ח"כ שמאי, כי חברת „הורנט" הוקמה ב־83' ע"י יחיאל פרומר, שהיה בעבר סגן מנהל איזור אסיה ב„כור סחר" ולאחר מכן פרש מ„כור". החברה עוסקת בשיווק מוצרים ובעיקר ציוד צבאי. יחד עימו נכנסו כשותפים לחברה יעקב בלס, המתגורר בסינגפור, ושלמה אליהו, הבעלים של חברת הביטוח „אליהו".

לדברי שמאי, חברת „הורנט" לא הצליחה בפעילותה העיסקית ועקב מצבה הקשה פנה יחיאל פרומר לאביו, דוד פרומר, כדי שיפנה לגביש שיסייע לחברה.

שמאי ממשיך וטוען, כי מנכ"ל „כור" הורה ל„כור סחר" להיכנס לשותפות עם חברת „הורנט" וליטול על עצמה את כל ההתחייבויות הכספיות של יחיאל פרומר.

שמאי ממשיך וטוען, כי אחר־כך החליט ישעיהו גביש למנות את יחיאל פרומר כסגן מנהל „כור סחר" בניו יורק ולכבוד זמן הפך יחיאל פרומר למנהל הסניף בניו יורק.

יו"ר סיעת הליכוד בהסתדרות תובע להשעות את מנכ"ל „כור" מתפקידו ולהקים ועדת חקירה בראשות שופט לבדוק פרשה זו וגילויים אחרים שהוא חשף בחברת העובדים ההסתדרותית בחודשים האחרונים.

ח"כ שמאי גילה במסיבת העיתונאים, כי למרות ההחלטה לפרק את חברת „יש", החברה עדיין פועלת.

מחברת העובדים דחו את טענתו של שמאי כאילו ממשיכה „יש" לפעול. „החברה נמצאת בתהליך של פירוק ובסוף התהליך היא תחדל להתקיים", אמרו.

מחברת „כור" נמסר, כי חברת „הורנט" קיימת וכי מחזור העיסקות שלה בשנת 86' היה מיליון ו־200 אלף דולר וכי באותה שנה היא צברה הפסד של 140 אלף דולר.

„אין לי ספק שכל הטיפול ברכישת חלקים ב„הורנט" היה ענייני וללא חריגים", אמר ישעיהו גביש.

„ח"כ יעקב שמאי מנצל את חסינותו להפצת עלילות שווא על ראשי משק העובדים" — כך כתב אתמול מזכ"ל „העבודה", עוזי ברעם, במברק ליוה"מ שמיר, שבו הוא מבקש ממנו לפעול לעקירת נורמות כאלו, כיוון שהן לא יישארו נחלת מפלגה אחת בלבד.

רופאי קופ"ח ממשיכים בעיצומים – היום יושבתו „בילינסון" ו„גהה"

מאת יוסף שמי, כתב „על המשמר"

רופאי בתי־החולים של קופ"ח דחו אמש את פניית הנהלת מרכז קופ"ח להפסיק את העיצומים ולהיכנס למו"מ באווירה רגועה.

היום יעבדו הרופאים במתכונת שבת בבתי־ח „בילינסון" ו„גהה" בפתח־תקווה.

דובר חטיבת רופאי בתי־החולים קופ"ח אמר, כי היום ימשכו הדיונים בהנהלת איגוד הרופאים כדי לגבש קווים אדומים, כהגדרתו, לקראת השיחות עם הנהלת הקופה.

הרופאים החליטו להמשיך בעיצומים משום שלדבריהם לא נוצרו תנאים מתאימים למו"מ רציני וממצה.

דובר קופ"ח אמר אמש, כי הרופאים מבקשים לנהל שיחות תוך כדי הפעלת לחץ ע"י השבתה חלקית לסרוגין של בתי־החולים.

אתמול בוטלו 35 ניתוחים בבית־החולים „קפלן" ברחובות ובוצעו שלושה ניתוחי חירום בלבד.

● שירות חדש לאימהות הופעל לאחרונה במתנ"ס של ירוחם. מעתה יכולות האימהות לרשום את ילדי הגן שלהן, בגילאים 3 עד 5, לצהרון של המתנ"ס, שם ישהו הילדים עד שעת צהריים מאוחרת, מרגע סיום הלימודים בגן.

זילוני: אין הצדקה לתוספת שכר לשרים וחברי כנסת

בעקבות ההודעה על עדכון שכרם של שרי הממשלה, חברי הכנסת והפקידים הבכירים בכ־20 אחוז, טוען אמש זילוני יו"ר סיעת מפ"ם בהסתדרות, וסגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, כי על חשבון תשלום שכר המינימום ועל חשבון מתן תוספת יוקר מלאה לחלשים, יזמו עצמם נבחרי העם תוספת שכר נבחרת ובשקלים בבדים. „הם כולם יודעים להוכיח בשער את ההסתדרות וציבור העובדים", אומר זילוני, אבל לא כשמדובר בהם. יש לחשוף את הנורמות הציניות ולקרוע את מסכת הצביעות מעל פניהם של המטיפים והצבועים למיניהם שודאי גם יסבירו לנו באין ספור טעמים מדוע הם אלה הזכאים לתוספת כה מכובדת".

זילוני הוסיף, כי יש לזכור, שבחודשים מארס־אפריל 1987 עודכן שכרם של השרים והח"כים ב־40 אחוז ועוד, גם ב־18 אחוז נוספים, בעוד שהשכירים קיבלו במשכורת חודש מרץ רק 2.7 אחוזים תוספת יוקר מעוקרת. „מה ההצדקה לתוספת השכר לנבחרי העם?", שואל זילוני. „במה עדיפים אלה על פניהם של שאר עובדי השירות הציבורי?".

זילוני סבור, שעל ההסתדרות להגיב בצורה נחרצת ולדרוש מנבחרי העם ופקידיו הבכירים, שישמשו דוגמה מופת בהתנהגותם ויקבלו תוספת זהה של 75 שקלים וכן את תוספת היוקר בנובמבר בדיוק כמו 400 אלף עובדי השירות הציבורי". (עתי"ם)